

КЕЙТ УОКЪР
НАПЪЛНО НЕПОЗНАТИ

Превод от английски: Катя Георгиева, 1995

chitanka.info

ПЪРВА ГЛАВА

Някъде в далечината църковен часовник удари осем часа. Лиз зави зад ъгъла и рязко спря, несъзнателно се скри в сянката на близката сграда и насочи поглед към отсрещната страна на площада, осветена от рекламите на бара.

Нямаше го!

Едва сега призна, че дълбоко в себе си никога не е вярвала да се получи. Среци с непознати, уговорени до последната подробност — това бе част от романтиката. А тя отдавна бе скъсала с романтиката, за която нямаше място в живота, който си бе избрала — разумен и делови. Романтиката префучава през живота като вихрушка, изтръгва нещата от привидно сигурните им места и оставя след себе си само опустошения. Защото винаги отминава. Тя не е трайна, а само временно отклонение, което не си струва болката след това.

— Знаех си, че е грешка — промърмори Лиз, сякаш да убеди сама себе си. В същото време усети леко разочарование, че мъжът, с когото бе дошла да се срещне, мъжът, с когото бе общувала през последните шест месеца само с писма, не дойде.

Значи никога не е имал намерение да идва. Това не се връзваше с множеството му предложения за среща. А може би причината за отсъствието му бе по-обикновена — просто закъсняваше?

Това тя разбираше прекалено добре. Колко часа в миналото бе прекарала в чакане, когато тревогата и раздразнението ѝ нарастваха с всяка минута? Тогава сърцето ѝ трепваше при звука на всяка приближаваща се кола. С цялото си същество очакваше мига, когато ключът ще се превърти в ключалката ѝ и вратата ще се отвори. Едва по-късно осъзна, че е свела живота си до очакване, че е загубила себе си в радостта от любовта — прекалено силна любов, както вече бе разбрала.

А може би не помнеше часа на срещата? Обзета от съмнение, тя измъкна от чантата си сгънато писмо. Не грешеше, там пишеше: „Бар

«Рафълс», осем часа. Чакам с нетърпение“. Е, каза си, не е достатъчно нетърпелив. Иначе щеше вече да е тук.

Всъщност не бе и очаквала да дойде. Успокояваше се, че се е съгласила само от любопитство и ако той не се появи, ще хапне някъде и бързо ще забрави случката. Но това разумно решение сега отстъпваше под напора на чувствата — гняв, неувереност и още нещо, опасно приличащо на разочарование.

— Ще му дам още само пет минути — реши тя. — Нито секунда повече.

Дори това бе прекалено много. Достатъчно време бе изгубила в очакване на онзи мъж — мъжа, който бе център на живота ѝ, но в чийто живот тя бе далеч след работата му.

Лиз пристъпи нервно от крак на крак. Студът проникваше през тънките подметки на елегантните ѝ обувки. Макар да не вярваше Ричард Дикън да се появи, не можа да устои на желанието да се облече официално. Тъмночервеният копирен костюм бе слаба преграда за есенния хлад, въпреки че бе сложила отгоре и бежов вълнен жакет.

Посегна да прекара пръсти през косата си, но си спомни, че дългата ѝ черна опашка е свита на кок — искаше тази вечер да изглежда строго елегантна, колкото се може по-различна от жената, която бе преди една година.

Часовникът удари осем и четвърт, за да ѝ напомни, че петте минути отдавна са минали, а тя все още стои тук. Стои, въпреки клетвите си, че това няма да се повтаря.

Четвърт час не е краят на света, прозвуча в нея познат глас, последван от собственото ѝ остро възражение:

— Как да не е, когато имам толкова работа и всеки момент чакам осем души на вечеря!

Не! Не искаше отново да преживява същото. Цялата идея бе грешка, която нямаше намерение да удължава. Толкова месеци се беше справяла отлично без мъж и можеше да продължи да живее така. В подреденото ѝ всекидневие нямаше място за усложнения.

Но дори когато се обърна, за да си тръгне, не успя да се въздържи да хвърли последен поглед към отсрещната страна на площада. Поколеба се — видя как една тъмна мъжка фигура се появи от страничната уличка и бързо се насочи към бара.

„Ако искате, мога да нося карамфил на ревера си и вестник в ръка — пишеше той в последното си писмо. — Но не мисля, че имаме нужда от такива неща“.

Разбира се, Лиз нямаше нужда от допълнителни знаци, за да го познае, дори ако не беше единственият мъж пред бара и ако не бе погледнал часовника си — доказателство, че е дошъл за среща. Срещата с нея!

Е, много е закъснял, каза си тя и отново се обърна. Но вече не бе толкова решителна. Неочаквано я обзе съжаление, че го оставя така. Или може би чувство за вина. Цялото ѝ възпитание се бунтуваше срещу мисълта да си уговори среща с някого и да го изостави в последната минута само защото не е имала смелостта да се изправи лице в лице с него. Това вече бе малодушие. Освен това ако не му се обадеше сега, какво би го спряло да я намери в апартамента ѝ и да попита защо не е дошла?

Лиз си призна, че има само едно нещо, което може да направи и въздъхна. Не искаше да се среща с него, но поне трябваше да му го каже в очите, а не просто да избяга. Дължеше му това внимание след всички писма...

— Елизабет!

Лиз се извърна рязко с внезапно разтуптяло се сърце. Той все още стоеше на края на тротоара, но вече гледаше право към нея.

— Елизабет? — повтори малко по-неуверено. Лиз знаеше, че трябва да отиде при него, но въпреки че вече бе взела решение как да постъпи, усети как краката ѝ се подкосяват, а стъпките ѝ стават колебливи. Той сигурно беше отгатнал намерението ѝ да си тръгне, без дори да му се обади.

Докато пресичаше площада, видя отражението си в една витрина и едва се позна. Новата прическа подчертаваше скулите и бадемовите ѝ очи, но я правеше да изглежда по-възрастна от двайсет и шестте си години. Би казала и по-мъдра, но ѝ дожаля за момичето, което беше някога — момичето, което вярваше в любовта от пръв поглед, но бе преживяло горчиво разочарование.

— Вие сте Елизабет, нали?

Леката несигурност в гласа на мъжа я накара да се запита дали и той не е нервен като нея. Бе направил няколко крачки, протегна ръка,

но когато видя неувереното ѝ изражение, бавно я отпусна. Внезапно я напуши нервен смях.

Той трябваше да знае коя е тя! Дори да не е бил сигурен в началото, от реакцията ѝ трябваше да разбере. Бе се съгласил да се срещнат като напълно непознати, като забравят за шестмесечната си кореспонденция и започнат отначало. Точно това искаше тя.

Въпреки всичко, се почувства леко засегната от мисълта, че тя го позна веднага, а той още има съмнения.

— Ричард? — Гласът ѝ прозвуча неуверено. — Ричард Дикън?

— Кой друг? — На лицето му проблесна усмивка, която веднага се стопи. Жест на внимание, нищо повече, сякаш опитът ѝ да избяга бе убил топлотата още в зародиш. — Или имате навик да чакате непознати мъже?

Нямам навик да чакам никакви мъже, преглътна думите Лиз. Ако това щеше да е едно ново начало, трябваше да забрави миналото си, да не допусне неговите сенки да помрачат настоящето. А бъдещето? Не можеше да си позволи да мисли за това.

— Аз... — Не можа да намери думи, смутена от иронията в гласа му и ядосана, че след като я накара да чака, дори не се извини. Освен това не успяваше да откъсне поглед от него.

Можеше и да се съмнява коя е тя, но той беше точно какъвто си го беше представяла, или почти същият. Може би малко по-нисък. Както беше с високи обувки, очите ѝ бяха на нивото на неговите — синьо-зелени като зимно море, смущаващо настойчиви. Лицето му беше слабо и изразяваше същата твърдост, както и тялото. Тъмната, леко къдрава, коса бе късо подстригана и му придаваше строг и сериозен вид. А тя, колкото и да е странно, си го бе представяла по-млад и по-лекомислен. Само фините бръчици около очите и устните му издаваха човек, който често се смее.

Не приличаше на мъжа, чиито писма ѝ доставяха такова удоволствие. Нямахше и следа от онова чувство за хумор, което понякога я караше да се смее на глас. Не би признала на никого, най-малко на сестра му Елинор, която ги свърза, че тези писма бяха станали един от постоянните ѝ източници на радост. Но едно е да общуваш чрез безличната хартия, друго е да срещнеш автора лице в лице. И докато част от нея бе привлечена от обаянието на мъжа пред нея, друга искаше никога да не се бе съгласявала на тази среща. Вече

съжаляваше за онези странни и неангажиращи отношения, когато връзката между двамата бяха само думите. Сега той изглеждаше прекалено реален, прекалено мъжествен, и то по начин, от който я побиваха тръпки.

— Слушайте, да започнем отначало. — Очевидно бе разбрал смущението ѝ и Лиз му благодари мислено. — Аз съм Ричард Дикън... — Тонът му бе официален. Отново протегна ръка, този път порешително и не я отдръпна, дори когато видя, че Лиз е смутена и не може да отвърне на жеста му.

Хубава ръка, забеляза тя някак разсеяно, с дълги пръсти, слаба, но излъчваща сила. Тази ръка бе писала писмата, които Лиз пазеше в спалнята си, вместо да ги унищожи, както бе по-разумно. Когато получи първото, се изкушаваше да го изгори, без да отговори, но не намери в него нищо заплашително, а лекият хумор, с който Ричард изброяваше дребните неща от всекидневието си, я очарова. След няколко дни промени твърдото си решение и надраска кратка бележка. Така започна всичко.

— А вие сте Елизабет Нийл.

— Лиз... — почти изстена, внезапно осъзнала колко глупаво се държи и протегна ръка. — Наричайте ме Лиз, моля.

Името прозвуча някак чуждо и за самата нея, почти както преди близо година, когато реши да замени с него детинските умалителни — неподходящи за новото ѝ положение в живота. Лиз Нийл повече подхождаше на една самостоятелна жена с професия, с хубав, макар и малък апартамент. Беше име на жена, преживяла трудности, самота и отчаяние. Жена, на която животът не се усмихва, но тя успешно се справя с него.

— Никой не ме нарича Елизабет — каза тя. Освен майка ми, добави за себе си. Опита се да забрави, че е имало човек, който я е наричал със съвсем друго име.

— Добре. Да бъде Лиз.

Тя долови леко колебание у него и сърцето ѝ се сви. Осъзна, че Ричард Дикън все още държи ръката ѝ. За миг се изкуши да я дръпне рязко — тези дълги пръсти я изгаряха. Овладя се и внимателно я изтегли, а после развали всичко, като необмислено я пъкна в джоба си, сякаш наистина я беше изгорил.

— Аз...

— Ще влезем ли?

Заговориха едновременно и едновременно млъкнаха. Ричард се усмихна смутено, а Лиз прехапа устни.

— Трудно е, нали? — продължи той след малко и се усмихна накриво. — Досега не съм бил на среща с непозната, а независимо от всичките писма, би трябвало да я наречем така. Предполагам, подобна неувереност изпитват и хората, които се срещат чрез бюро за запознанства.

— Точно така.

Все пак кривата му усмивка ѝ се стори удивително привлекателна. Ласкателно бе, че дори този толкова самоуверен мъж се притеснява също като нея. Е, може би по-малко, поправи се с болка Лиз. Той не може да е бил толкова нещастен, самотен и отчаян като нея през последните девет месеца.

— Защо не влезем? Мисля, че след едно питие и на двамата ще се почувстваме по-добре.

— Но...

Сега беше моментът да му обясни, че разговорът няма да продължи, че е размислила и е пресякла улицата единствено за да му каже, че „срещата“ е приключила, преди да се е състояла. Но кой знае защо, не успя. Тази момчешка усмивка и негласното признание, че и той се смущава, я извадиха от равновесие и тя вече не знаеше какво да прави. А и идеята за едно питие бе привлекателна. Беше студено, бе уморена, а барът изглеждаше така уютен. Нямахше да остава за вечеря, както ѝ бе предложил, но да си тръгне веднага вече изглеждаше невъзпитано. Все пак той бе изминал доста път, за да дойде на срещата.

Съгласи се, но отговорът ѝ прозвуча някак сухо и тя забеляза как това не се хареса на Ричард. Смущението ѝ се смени с раздразнение. Какво бе очаквал той? Нима предполагаше, че вече е успял да я омагьоса с писмата си? Та те не бяха достатъчни да я убедят, че е различен. Наистина, доставяха ѝ радост и, честно казано, бе започнала да ги чака с нетърпение. Но тя знаеше, че на хартия се лъже по-лесно, а животът я бе научил да не се доверява току-така. Някога бе повярвала безрезервно в един човек и после горчиво съжаляваше. Нямахше намерение да повтаря грешките си.

— Нека се разберем предварително. Ще поема моята част от сметката. Това не е истинска среща, но и да беше, пак щях да настоявам. Печеля достатъчно и...

— И сте една много независима жена.

В гласа му прозвуча ирония. Явно го бе засегнала. Толкова по-добре, че веднага успя да постави нещата на местата им и му спести излишни илюзии.

Но когато видя отчуждението, изписало се на лицето му, изведнъж съжали за онзи отзивчив и внимателен мъж, когото познаваше от писмата. Разбра защо се е страхувала от срещата — тя можеше да разруши собствените ѝ илюзии.

— Да не се обидихте?

— Ни най-малко. Независимостта е похвално качество — възрази Ричард, но тонът му издаваше, че всъщност е на противоположното мнение. — Просто преди да защитавате скъпоценната си самостоятелност, трябва да сте сигурна, че някой я заплашва. А сега... — Погледна я решително и отвори вратата. — Нека влезем!

Може би действително реакциите ѝ бяха неадекватни и виждаше заплаха там, където я нямаше. Но пък какво бе очаквала? Обикновена среща с мъж, чиито писма я бяха заинтригували. Нищо повече. Нима е допускала, че една среща ще успее да изтрие горчивината на миналото?

— Мога ли да взема палтото ви? — Ричард не добави: „Или това ще накърни вашата независимост“, но не беше и необходимо.

Лиз реши да се държи като дама. Но когато ръцете му докоснаха раменете ѝ, я обзе отдавна забравено вълнение, тя внезапно пребледня и се дръпна рязко.

— Какво има, по дяволите... — преглътна гневно Ричард. — Лиз, няма да ти направя нищо, искам само да взема палтото ти.

Един безкраен миг двамата се гледаха, застинали като на снимка. После Лиз осъзна колко глупаво се държи. Бе си обещала поне тази вечер да не влачи със себе си старите огорчения, но се оказа, че не е толкова лесно да се отърси от тях.

— Извинявай. — Но въпреки това съблече жакета си сама и му го подаде, като внимаваше да не намали разстоянието помежду им.

По лицето му разбра, че отново е сбъркала. Той ненужно грижливо постави жакета ѝ на облегалката на стола и го приглади. После бързо свали палтото си и я погледна въпросително:

— Първия път ще поръчам аз.

Лиз се постара да не обръща внимание на намека.

— Какво ще пиеш?

— Кампари и сода. — Испита задоволство от мисълта, че го е изненадала. Бе му писала, че от малка обича сладко, а сега си поръча горчиво питие. Наистина, напоследък вкусовете ѝ се променяха.

— Връщам се след минута.

Тя би предпочела Ричард да се забави повече. Трябваше ѝ време, за да свикне с новото положение. Бе очаквала изненади, но най-голямата се оказа мъжът срещу нея.

Когато той стана, Лиз мислено се върна към писмата.

Може би от тях би могла да се досети за неговата решителност. Беше ѝ писал, че цени честността и търпимостта, а ненавижда глупостта. Тази вечер Лиз ясно разбра какво е имал предвид. Може би щеше да е по-добре, ако не показваше така ясно какви усилия полага, за да търпи грешките ѝ. Лиз въздъхна. Как ли постъпват другите жени в подобна ситуация? Сигурно не са много клиентките на агенциите за запознанства. Тъжно сви устни, когато си спомни реклама, която бе чела: „Не можете да намерите любовта? Самотни сте? Отчаяни? Обадете ни се. С нас ще намерите любовта на своя живот“.

Тя — а всъщност и Ричард Дикън — не търсеше любов. Някога, много отдавна, помисли, че е намерила това, което в рекламата се наричаше „любов“. Вярваше, че бъдещето ѝ принадлежи, че независимо какво показват статистиките на разводите, нейният брак ще трае вечно. Това беше най-голямата илюзия в живота ѝ — няколко кратки години в света на мечтите, после горчиво разочарование и решението никога повече да не се впуска в подобни авантюри.

А защо тогава бе дошла на срещата? Не можеше да си отговори лесно. Може би защото Ричард я покани, а тя не устоя на любопитството да види човека, който пишеше такива прекрасни писма. Но отговорът не я задоволяваше. Едва ли би задоволил и майка ѝ. Джейн Нийл не беше от жените, които биха оплаквали самотата на дъщерите си. Самата тя разведена, Джейн вярваше, че всяка жена може да се справи в живота сама и не се нуждае от мъж.

— Кампари и сода. — Гласът на Ричард я стресна. — Предполагам, предпочиташ го с лед.

— О, да... разбира се. Благодаря.

Лиз отпи от студената горчива напитка. Надяваше се алкохолът да разсее напрежението ѝ. Ричард спокойно седна на стола срещу нея, отново любезен и сдържан. Може би тук беше проблемът между тях — държаха се като хора, принудително събрани да прекарат вечерта заедно. Всеки се пазеше да не направи погрешна стъпка и да наруши приличието.

— Съжалявам, че закъснях за срещата. — Ричард явно бе решил, че това е единствената причина за нейната скованост. — Но...

— Няма значение — прекъсна го тя припряно. — Аз самата не дойдох навреме.

Не прозвуча убедително, по-скоро сякаш не приемаше извинението. Лиз подсъзнателно се напрегна в очакване на неговата реакция, но той просто взе чашата си и повтори:

— Е, наистина съжалявам.

Щеше да е по-лесно, ако не се бе овладял така бързо, когато тя настоя сама да плати сметката си. Един спор би разсеял напрежението — поне щяха да си кажат какво мислят, вместо да сдържат чувствата си.

И все пак трябваше да заговори. Ричард изглеждаше потънал в собствените си мисли. Явно оставяше на нея следващата стъпка.

— Получи ли договора с фондацията „Ропър“?

Погледна я с изненада, сякаш това бе последният въпрос, който очакваше.

— Всъщност, да. Окончателните документи бяха подписани днес следобед. Идвам направо оттам.

Това обясняваше закъснението му, а сигурно и тъмносивия официален костюм, снежнобялата риза и скъпата копринена вратовръзка. Лиз не бе очаквала такава елегантност за среща „просто за разчупване на леда“.

Но, разбира се, не е било заради нея.

— Идваш чак от Нотингам? — попита тя, а Ричард кимна. — Доста си пътувал. Можехме да променим датата за друг ден, когато си по-свободен. Нямахте да имам нищо против. — Наистина ли? Сигурно щеше да приеме отлагането като учтив отказ. В същото време едва ли

би ѝ харесало срещата да е само отмора след тежък ден. Точно от такъв вечно зает мъж бе избягала.

— Не допусках, че нещата ще се разрешат така бързо — отговори Ричард. — Пък и не беше кой знае какъв проблем, макар че, честно казано, и аз бих предпочел да имам повече време и да облека нещо по-удобно.

Щеше ли тя да се чувства по-добре, ако той бе облечен по-скромно? Лиз опита да си го представи и реши, че не е лесно, въпреки че в мислите си винаги бе виждала мъжа от писмата в джинси и пуловер. Сега обаче ѝ се струваше, че той се чувства съвсем удобно в безупречния си костюм.

— Сигурно си много уморен...

— Напротив. Колата ми е добра и обичам да шофирам — имам време да мисля.

За какво е трябвало да мисли? Дали и той като нея е имал колебание, дали е избирал между обещаната среща и служебните си ангажименти? В края на краищата, тя почти бе очаквала това.

Лиз със закъснение си спомни, че тя самата имаше намерение да откаже срещата и само доброто възпитание я накара да приеме предложението му да изпият по едно питие. Но след това, което ѝ каза, разбра, че не е сбъркала. Щеше да е много грубо и егоистично да го изостави, след като е изминал толкова километри. Все пак бе устоял на думата си. Тази мисъл разсея предишното ѝ разочарование.

— Значи имаме повод да празнуваме. — Тя вдигна високо чашата си. — Моите поздравления.

Той обаче остана мрачен.

— Благодаря. Надявах се, че ще получа договора, но все пак е добре, когато нещата стигат до успешен край. — В тона му се почувства увереността на човек, който знае, че е добър в работата си и се гордее с това. — Това е много голям проект и конкуренцията бе много силна.

Сега забележимо се бе отпуснал — тази тема го интересуваше и се чувстваше в свои води.

— За мен е предизвикателство да създам нещо, което е функционално и същевременно се вписва с обкръжението си. Всеки модернизъм би изглеждал ужасно на фона на тези красиви стари здания.

— Твоите проекти не са създавали такива проблеми! — Той я погледна с изненада. Лиз бързо продължи: — Вестниците са пълни с похвали за твоя комплекс край реката. — Не искаше да издаде, че е положила доста усилия, за да разбере всичко, което бе постигнал той през последната година. Странно колко много бе научила за Ричард, а въпреки това не го познаваше. Дори да не си пишеха, бе невъзможно да не е чувала за архитекта Ричард Дикън. Независимо от младостта си — само четири години по-възрастен от нея — той вече си бе спечелил името на блестящ архитект, успешно съчетаващ новите идеи с уважението към красотата на архитектурното наследство. Каквото и да проектираше — търговски център, административна сграда или спортен комплекс, резултатът неизменно бе красив и функционален.

— Приятно ми беше да работя по темата — каза той простиичко. — Макар че, да си призная, наложи се доста да се боря. Недомислието, което първоначално бяха предложили, бе огромна буца от бетон и стъкло, напълно закриваща старата градска стена от другата страна на реката. Опитвам се да накарам хората да възприемат нещата като едно цяло, а не всеки да съзнава само своя принос. Към същото се стремях и в новия си проект...

Лиз слушаше разсеяно, докато той разпалено очертаваше невидими здания над масата. Омагьосана от уверените движения на ръцете му, подсъзнателно отбеляза контраста между елегантността на дългите му пръсти и силата, която долови у него, когато я въвеждаше в бара.

Представи си как тези ръце превръщат блестящите му идеи в скици на чертожната дъска. Би било увлекателно и прекрасно да види това с очите си. Изведнъж си представи какво би било да усети тези ръце по тялото си, да почувства тяхната сила и нежност. Кръвта закипя във вените ѝ. Вдигна очи към лицето на мъжа. Погледът ѝ спря на устните му и тя почти усети как докосват нейните, как стават настойчиви и разпалват страст и в двамата.

Откога не бе целувана? Откога не бе прегръщана от силни мъжки ръце, не бе чувствала твърди пръсти върху пламналата си кожа? Колко ноци...

Господи, какво правеше?! Лиз се вторачи в отсрещната стена. Как можа да се случи това? Как допусна да се върне към неща, които не искаше да си спомня? Искеше да забрави, че и тя някога е изпитвала

страст, че е обичала толкова, та да отдаде тялото си на мъж, че е полудявала от желание само от една негова целувка...

Искаше да забрави! През последните девет месеца безброй пъти бе потискала тези спомени. И сега, когато най-малко желаше това, си припомни глупавата нелепа страст, която я накара да допусне най-голямата грешка в живота си — да се омъжи.

ВТОРА ГЛАВА

— Извинявай, сигурно те отегчавам. — Ричард бе забелязал изражението на Лиз, но го бе изтълкувал погрешно.

— Не, наистина... — Пулсиращата в слепоочията ѝ кръв ѝ пречеше да бъде убедителна. Той очевидно не ѝ повярва.

— Наистина съжалявам. Когато говоря за тези неща, забравям, че събеседникът ми може да не е толкова запален по архитектурата. Но вече е твой ред. Разкажи ми нещо за себе си. Върху какво работиш в момента?

— Биографията на Балзак — машинално отвърна Лиз. — Не знам кога ще успея да я завърша. Много е голяма, има много цитати и бележки под линия. Езикът е сложен и трябва да се работи много внимателно, за да се получи точен превод.

Докато говореше, тя разбра защо бе толкова разпален Ричард преди малко. Работата бе неутрална тема като времето, Коледа или къде човек ще прекара отпуската си. Такава беше и препоръката в една статия със съвети как да се печелят приятели: „Задавайте на събеседника си въпроси — например за работата му“. Тя се усмихна наум и продължи да говори за проблемите си като преводач на свободна практика.

— А когато свършиш с този превод, имаш ли други?

— Не, след това съм свободна. Мисля да си почина около седмица.

Почивката — още една безопасна тема, може би на второ място след времето. Авторката на „Как да печелим приятели“ можеше да бъде доволна.

— Мислила ли си къде ще отидеш?

Този въпрос я затрудни. Може би тази тема не бе толкова безобидна, поне за нея. Та тя дълго и мъчително бе размишлявала по въпроса къде да отиде по време на първата си почивка, която ще прекара сама. Не бе успяла да направи своя избор. Местата, които ѝ харесваха, бяха вече свързани с болезнени спомени. Във Венеция и

Рим беше по време на медения си месец. Москва беше немислима, защото там би заминала, ако не се бе разпаднал бракът ѝ. А в Дърам, който обичаше толкова, всичко ѝ навяваше спомени.

— О, на някое топло и слънчево място. — Беше ѝ все едно дали звучи убедително. Просто искаше да отклони въпроса. — Тук напоследък е толкова студено и мрачно. Трудно е да се повярва, че е едва октомври.

Искаше да насочи разговора към времето. Направи го нескопосано и очакваше иронична забележка, но за нейно облекчение Ричард попита:

— Ще прием ли по още едно?

Лиз проследи погледа му и с изненада видя, че е пресушила чашата си. Не помнеше изобщо да е пила, а и не усещаше успокояващото влияние на алкохола.

— Не, благодаря.

— Значи можем да поръчаме вечерята?

Сега бе моментът да му каже, че няма да остане повече, че се е съгласила на това питие само защото се е чувствала задължена. Но Ричард вече бе направил знак на сервитьора.

— Честно казано, умирам от глад — каза той с усмивка, след като пое листа с менюто и ѝ го подаде. — Обядвах в Нотингам, но трябва да е било преди... колко? О, преди цели осем часа!

Лиз отново се видя принудена да се откаже от намерението си. Не можеше да си тръгне и да го остави да се храни сам. Освен това с изненада разбра, че и тя е гладна. Допреди малко стомахът ѝ се беше свил от напрежение и можеше да се закълне, че няма да успее да преглътне нищо, но сега долови съблазнителните миризми, които идваха от бара. С интерес се зачете в менюто.

— О, прекрасно! Имат лазаня. Не съм яла от... — Гласът ѝ заглъхна. Погледна към Ричард и срещна синьо-зелените му очи. Отново я заляха спомени. Беше харесала италианската кухня по време на медения си месец. Тогава нямаха кой знае колко пари и затова избираха възможно най-евтиното. Оттогава Лиз стана голям любител на спагетите, пицата и особено на лазанята.

— Елизабет...

— Мисля, че все пак ще изпия още нещо — прекъсна го тя припряно.

За един безкраен миг ѝ се стори, че е разчел мислите ѝ и ще започне да я измъчва с въпроси, но забелязал пребледнялото ѝ лице, мъжът бързо се изправи.

— Разбира се. Отново същото ли?

Тя успя само да кимне безмълвно. Това, което най-много искаше, бе да я остави за момент, колкото да събере мислите си. Лиз затвори очи, за да преодолее болката на спомена. Имаше чувството, че е вкусила от лазанята, че над нея е горещото италианско слънце, че ако отвори очи, ще срещне усмивката на мъжа, когото някога обичаше безумно.

— Бет...

— Не! — Ужасена отвори очи и рязко вдигна ръце. Ако Ричард не се бе отдръпнал навреме, щеше да блъсне чашите в ръцете му.

— Името ми е Лиз! — Не можеше да понася другото име, онова име, което бе отхвърлила заедно с брака си.

— Извинявай. — Ричард остави внимателно чашите на масата. — Съжалявам, не исках да те обидя.

— Казвам се Лиз! — процеди тя през зъби.

— Разбира се. — Бурната ѝ реакция го бе стъписала. — Просто Лиз не е съкращението от Елизабет, което най-много ми харесва. Винаги съм предпочитал Бе... — Острият ѝ поглед го накара да млъкне. В последвалото неловко мълчание той побутна чашата към нея. — Вземи, може би това ще ти помогне.

Лиз би желала да отпие от чашата, без да трябва да я повдига. Ръцете ѝ трепереха издайнически и тя отпи набързо няколко глътки, без да мисли за последствията. Усети леко облекчение. Ричард я наблюдаваше мълчаливо и изчакваше подходящия момент, за да продължи.

— Искаш ли да поговорим за това?

— Не! — Лиз се вторачи в съдържанието на чашата си. Чувстваше настойчивия му поглед, но не можеше да се насили да вдигне очи. — Не, не искам да говорим. — Не позна собствения си глас. — Всъщност искам да си тръгна.

— О, не — произнесе Ричард тихо, почти нежно, но думите прозвучаха решително. Лиз неволно вдигна поглед. — Не, няма да те пусна да си отидеш в това състояние. Изглеждаш така, сякаш всеки

момент ще припаднеш. Ще останеш тук, ще довършиш питието си и после...

— Готови ли сте с поръчката, господине?

Лиз така се стресна, че разля кампарито. Ричард се протегна, взе чашата от ръцете ѝ и внимателно я остави на масата.

— Да, готови сме — отговори той спокойно, сякаш нищо не се бе случило. Гърлото на Лиз бе така пресъхнало, че не успя да възрази. Апетитът ѝ бе изчезнал така бързо, както се бе и появил. Сега не бе способна да преглътне каквото и да е, би се задавила. Като през мъгла чу как Ричард поръчва и за нея — за щастие, не лазаня, а някаква традиционна английска храна. Почувства облекчение — поне нямаше да преглъща спомени на всяка хапка. Но миг по-късно облекчението ѝ се смени с гняв. Той не бе обърнал внимание на категоричното ѝ заявление, че иска да си тръгне и дори ѝ поръчваше нещо, без да я попита дали го иска.

— Как смееш! — избухна тя, веднага щом сервитьорът се отдалечи. — Ако исках нещо, можех сама да си го поръчам!

— В твоето състояние не си способна да направиш каквото и да е — хладно възрази той. — Въпросът е не дали искаш да ядеш. Ще ядеш. Имаш вид, сякаш от седмици не си се хранила.

— Трябва да следя теглото си — каза Лиз с надежда, че поне сега няма да събуди някой спомен за брака си. Тогава бе доста по-пълна. От дете обичаше сладки неща и колкото и да се стараяше, не успяваше да устои на изкушението.

— Ако не се храниш, скоро ще се окаже, че няма какво да следиш — подхвърли той. — Както и да е, поканих те на вечеря, следователно ще вечеряме. Така че довърши питието си и да се преместим в ресторанта.

Лиз чак сега си спомни за условието, което постави, преди да седнат, и извади портмонето си.

— Сега е мой ред. — Ричард я гледаше как отброява монетите с вид на човек, ударен през лицето. — Това би трябвало да е достатъчно.

Той протегна ръка и прибра парите, без дори да ги погледне.

— Благодаря. — Пресуши чашата си на един дъх и попита: — Готова ли си?

Думата „готова“ определено не описваше състоянието ѝ, но той вече се беше изправил и Лиз, макар и със съжаление, се подчини. Това

сигурно щеше да е една от най-неприятните вечери в живота ѝ. Може би втората след онази, последната в брака ѝ, когато знаеше, че няма друг избор, освен да си тръгне, но нямаше сили да го признае дори пред себе си, докато последвалите събития я принудиха да действа.

Този път обаче Лиз бе приятно изненадана — докато се настанят на масата, Ричард се беше отърсил от лошото си настроение и се бе превърнал в любезен и чаровен събеседник. Започна непринуден разговор за една пиеса, която и двамата бяха гледали. От писмата му знаеше, че споделя любовта ѝ към театъра. Тя постепенно се отпусна, започна да отговаря без напрежение и сама да задава въпроси. Разговорът потръгна с неочаквана лекота.

Дотолкова се беше увлякла, че не разбра кога е опразнила чинията си и въпросът на сервитьора я изненада:

— Ще поръчате ли нещо за десерт, госпожо?

Лиз щеше да откаже, когато едно блюдо привлече вниманието ѝ.

— О, да. Сметанова торта с шоколад, моля.

Ричард я погледна въпросително. Тя широко се усмихна:

— Тази вечер не съм на диета.

Малко по-късно, когато гъстият шоколад се разтопи в устата ѝ, реши, че точно това ѝ е било нужно. Като малка имаше доста проблеми с теглото си, защото колкото по-сериозни ставаха скандалите между родителите ѝ, толкова повече тя се пристрастяваше към сладките неща. Но годините въздържание бяха дали резултат и би могла от време на време отново да угоди на желанието си. И какво от това, ако любовта ѝ към шоколада не отговаряше на образа на деловата жена? Пък и днес ѝ беше приятно.

Внезапен смях от съседната маса привлече вниманието ѝ към група млади хора. Едно момиче с детско нетърпение и щастливо блеснали очи разопаковаше голям подарък.

— Май някои се забавляват — тихо каза Ричард. — Какво ли в подаръците събужда детето във всеки от нас?

Нещо в тона му раздразни Лиз и наруши току-що намереното равновесие. Бе невъзможно да не си спомни за подаръците на бившия си съпруг — отначало скромни, после, когато финансовото им състояние се подобри, все по-големи и скъпи. Подаръци, които престанаха да ѝ носят радост, защото бяха показни като натруфени

тапети върху порутена мазилка — опит да се прикрие факта, че бракът им се разпада.

— Почти във всеки — поправи го саркастично и ненужно силно заби лъжицата си в сладкиша. Но шоколадът вече не ѝ доставяше удоволствие, защото ѝ напомняше за първия път, когато бе вкусила сметанова торта с шоколад — при посещението си в свършения дом на свекърва си.

— Но все пак повечето хора обичат да получават подаръци — продължи Ричард, а Лиз бе доволна, че устата ѝ е пълна и не може да отговори веднага. Очакваше той кротко да продължи същата тема и затова се изненада, когато я попита: — Защо се съгласи да се срещнеш с мен, Елизабет?

Какво да му отговори? Още повече, че не ѝ убягна официалното обръщение, макар да беше обяснимо — той не харесваше „Лиз“, а тя му бе забранила да използва по-фамилиарно име.

— Нали ме покани...

— Канил съм те поне пет пъти и ти все отказваше. Защо се съгласи този път?

Заради нещата, които научи от Елиноор? Защото горчивите спомени бяха започнали да избледняват? Защото знаеше, че няма да може вечно да се крие от света? Тези отговори не я задоволяваха. Истината бе, че самата тя не знаеше защо се е съгласила.

— Писмата ти ме заинтригуваха — каза накрая. — Искях да видя човека, който ги е писал.

Това не бе отговорът, който Ричард искаше да чуе. Пролича веднага. Какъв отговор очакваше той? Лиз се ядоса. И Ричард ли смяташе, че като живее сама, копнее за мъжко внимание?

— Мислех, че ще е добре да поговорим...

— Да поговорим? — прекъсна я Ричард рязко. — Да поговорим! Ако си дошла за това, не го направи. За цялата вечер досега не си казала и сто думи, а и тях трябваше да измъквам с мъка от устата ти. — Рязко се наведе и впи очи в нея. — Наистина ли имаш желание да поговорим, Елизабет?

Сърцето ѝ биеше неравномерно. Гърдите ѝ се вдигаха и отпускаха от учестеното дишане. Очите на Ричард потъмняха — без съмнение разбра състоянието ѝ. Изведнъж я обзе необяснимото чувство, че е изоставена. Къде изчезна мъжът от писмата — онзи

нежен, внимателен и отзивчив човек, с когото искаше да се запознае? Този Ричард Дикън, който седеше насреща ѝ, нямаше нищо общо с него.

В същото време някъде дълбоко в съзнанието си отбелязваше властната красота на тези очи, силата, която излъчваше това изсечено лице, спомняше си топлотата на усмивката му, съблазнителните му устни, когато не бяха така здраво стиснати. Толкова отдавна никой не я бе целувал. Толкова отдавна не бе усещала топлината, излъчвана от силно мъжко тяло. Чувстваше как кожата ѝ пламва, гърлото ѝ пресъхва болезнено, сърцето ѝ блъска в гърдите.

Боже мили, какво ставаше с нея? Нима беше вярно, че жена, веднъж познала мъжката любов, става робиня на скритите си желания? До тази вечер би отхвърлила решително тази мисъл, но вече не бе толкова сигурна.

— Не... — Тя преглътна мъчително. — Не искам повече да говоря. Всъщност, мисля, че е най-добре да си тръгвам... Късно е...

Само един поглед към часовника ѝ показва, че това не е вярно. Бе едва десет и половина. Беше прекарала в компанията на този мъж по-малко от два часа, а се чувстваше изстискана като лимон. При това Ричард не бе направил нищо особено, за да я доведе до това състояние. Бе се държал като очарователен, приятен събеседник.

Не трябваше изобщо да идва. Трябваше да си тръгне веднага, както бе решила отначало, или поне след първото питие. Знаеше, че срещата с него ще бъде грешка и се оказа права. Спомените ѝ все още бяха твърде болезнени, за да си позволява срещи с мъже. Особено с Ричард Дикън.

Докато се навеждаше да вземе чантата си, очакваше той да я спре, затова се изненада, когато с изненадващо тих глас я попита:

— Ще те видя ли отново?

Лиз бавно се изправи.

— Още една среща? Не мисля...

— Още една среща ли?! — изсмя се внезапно той. — Елизабет, скъпа, та това не беше среща! Това беше нещо като конференция на високо равнище, като предварителна среща на свръхсилите, за да решат ще водят ли изобщо преговори, или не. Ако ще имаме истинска...

— Няма да имаме! — Едва преодоляваше физическото си и емоционално изтощение. Единственото ѝ желание беше да се махне оттук възможно най-бързо. Страхуваше се, че няма да може да се изправи. — Няма да продължаваме с това, Ри... — Не можа да произнесе името му, особено когато я гледаше по този начин. — Не искам повече да се срещаме. Това... аз... — Езикът ѝ се заплете от желанието да изрече всичко по-бързо. — Нищо няма да се получи. Беше грешка. Затова да си кажем сбогом и да спрем дотук.

Беше сигурна, че той ще възрази и се страхуваше, че ще се наложи да измисля отговори. Но тежките му ресници закриха очите:

— Сбогом, Елизабет.

Потресена от внезапното му отстъпление, Лиз само го изглежда недоверчиво. Мълчанието сякаш се проточи цяла вечност. С всяка секунда тя губеше самообладание. Изведнъж Ричард я погледна безизразно и повтори:

— Сбогом, Елизабет.

Леденият му тон бързо я вдигна на крака. Бе вече късно да размисля. Лиз тронаво пое навън в студената тъмнина на нощта. И все пак тази вечер имаше моменти, когато Ричард Дикън почти ѝ хареса. А това бе твърде неблагоприятно за собственото ѝ душевно равновесие.

Не, повтори си тя твърдо. Тази вечер беше направила грешка. Ако гледаше на срещата като на възможност да започне отначало — беше се провалила. Раните от брака ѝ още не бяха зараснали и днес само ги отвори отново. Този ден бе направила една ужасна, недопустима грешка, която никога не трябваше да повтаря.

ТРЕТА ГЛАВА

На следващата сутрин Лиз се събуди с жестоко главоболие. Веднага съжали за проявената снощи слабост — не трябваше да вкухва тортата, нито шоколадовия сос, който я покриваше.

— О, защо се събудих? — простена тя. Не смееше да отвори очи, защото знаеше, че дори бледата утринна светлина ще усилва мигрената.

В други случаи бе успявала да хапне шоколад и да се размине с последствията, но явно снощната комбинация от вълнение и неподходяща храна бе убийствена. Цял ден нямаше да може да работи. Всъщност нямаше да може да прави нищо.

С усилие отвори очи и болезнено примига. Трябваша й онези таблетки, които й предписа нейният лекар. Може би биха помогнали, въпреки че препоръката бе да ги взема преди кризата.

Насили се да стане и се повлече към банята. Отвори аптекката. Шишенцето беше празно! Как можа да забрави? Хапчетата се бяха свършили още преди две седмици и трябваше да се обади за нова рецепта, но така и не намери време.

Захлопна с трясък вратичката. Намръщи се с отвращение на бледото зеленикаво лице в огледалото насреща й.

Да се обади на лекаря бе лесно, но да излезе с тази пулсираща болка в главата й се струваше невъзможно. От всяко движение й се завиваше свят. Въздъхна унило, върна се във всекидневната, отпусна се на един стол и затвори очи. Опита се да приглуши болката.

Половин час по-късно се обади на лекаря, но когато се изправи, стаята се завъртя застрашително пред очите й. Не смееше да излезе на улицата, какво остава да седне зад волана на колата си. В ъгъла на стаята бяха струпани тетрадки и речници, компютърът сякаш я гледаше с укор, но биографията на Балзак бе последното нещо, с което би се заела в момента. Искаше само да допълзи до някое тъмно място и да затвори очи.

Остър звън прониза главата й. Тя простена и закри лицето си с длани. Не искаше да вижда никого. Нямаше сили да говори с когото и

да било. Но този, който звънеше на вратата, очевидно нямаше намерение да си отиде. Лиз се изправи с усилие. Беше доволна, че междуременно бе успяла да навлече черния пуловер и джинсите си.

— Идвам! — Едва ли някой би я чул през масивната врата, но тя нямаше сили да извика по-силно или да се придвижи по-бързо. — Добре, добре, малко търпение.

Ако имаше късмет, можеше да е пощальонът или някой, от когото да се отърве бързо. Но можеше и да е господин Пенмън от горния етаж. Точно днес не би могла да се справи с безкрайното желание на стареца да си побъбрят.

Но когато отвори вратата, пред нея се оказа човекът, когото най-малко очакваше или искаше да види днес.

— Какво правиш тук?

— Добро утро, Елизабет.

Усмивката на Ричард Дикън я изненада, особено като си спомни как се разделиха снощи. Той изглеждаше свеж, бодър и много жизнен, пълна противоположност на самата нея. Бе облечен в същия изискан костюм. Безупречният му вид рязко контрастираше с нейното бледо лице и погребални дрехи. Лиз знаеше, че прилича на смъртник, но не бе в състояние да направи каквото и да било.

— Мислех, че си заминал за Манчестър.

— Такива бяха първоначалните ми намерения, но снощи... прецених, че съм пил повечко и че не е безопасно да шофирам в такова състояние. Реших да остана в хотела.

Лиз трябваше да признае, че е постъпил разумно. Защо ли тогава я обзе някаква нервност и смътно чувство за заплахата?

Защото той беше тук, пред нея! Защото не си бе заминал, както бе естествено след снощното „сбогом“. Освен това не беше пил чак толкова, поне когато го остави. Какво се бе случило след това?

— И? — попита тя, сигурна, че трябва да има продължение.

— И минах да видя дали не си променила снощното си решение.

Трябваше да се досети. Мъже! Подай им пръст и ще ти отхапят ръката.

— Размисли ли?

Неспособна да говори, Лиз направи нова грешка, като поклати рязко глава. Стаята се завъртя около нея, тя политна напред и се подпря на вратата.

— Какво ти е? — Ричард загрижено се вгледа в преbledнялото ѝ лице. — Мигрена — заключи той уверено. — Предполагам, от шоколадовия сос?

Лиз успя само да се намръщи. Той бе прекалено проникателен, но това в момента не я интересуваше. Ако нещата следваха обичайния си ход, само след миг щеше да ѝ прилошее още повече. Не можеше да допусне Ричард да присъства на такова унижение. Дори когато беше омъжена, винаги бе държала в такива моменти да е сама.

Той обаче нямаше никакво намерение да си тръгне. Напротив, влезе в апартамента, хвана я здраво за раменете и я поведе към всекидневната:

— Седни. — Гласът му бе тих, но повелителен и Лиз реши, че дори да можеше, не би трябвало да му противоречи. Остави се да я настани във фотьойла и облегна с въздишка глава. — Взе ли някакво лекарство?

— Свършила съм хапчетата. Обадих се на лекаря си и той каза, че ще остави рецепта в кабинета си.

— Името му? Адреса?

Без съпротива, като уморено дете, Лиз му ги каза.

— Добре. Аз ще отида да взема лекарството. Ти си легни. Можеш ли сама да стигнеш до леглото, или да те занеса?

— Не! — За нищо на света не би позволила да я носи. Спомни си как след сватбата две силни ръце я пренесоха през прага на дома им, през всекидневната и направо в спалнята. — Не! — Изправи се рязко, но залитна и простена от болка.

— Бет!

Лиз не успя да осъзнае, че Ричард употреби забраненото име. Стомахът ѝ се сви в конвулсия и тя разбра, че това, от което най-много се страхуваше, вече бе неизбежно. С неподозирана сила блъсна мъжа пред себе си и се втурна към банята. Не чу кога я е последвал, но усети едната му ръка на рамото, а другата на челото си.

— Добре, добре. — Гласът му бе тих и успокояващ. — Всичко вече е наред.

Можеше да ѝ спести това! Можеше тактично да остане във всекидневната. Но само след миг тя мислено му благодари, че не я е оставил сама. Той взе една кърпа, намокри я с топла вода и нежно като

на дете избърса лицето ѝ. Беше толкова приятно, че Лиз затвори очи, без повече да мисли кой е той и защо е тук.

— По-добре ли се чувстваш? Мислиш ли, че можеш да стигнеш до стаята си, или предпочиташ да останеш още малко тук?

— Мога да измисля и други по-добри места, където бих желала да отида — опита да се пошегува тя. — Например до Бахамските острови или... — Замълча, защото отново ѝ се зави свят.

— Или още по-добре в леглото — довърши Ричард с недопускащ възражение глас. Понечи да я взема на ръце, но се сети как бе реагирала преди малко и само ѝ помогна да се изправи. — Хайде, ще те завия и ще отида за онези хапчета.

— Добре съм — възрази Лиз немощно. Ръцете му обгърнаха раменете ѝ, топли, силни, успокояващи. Прииска ѝ се да се облегне на тях, да опре глава на гърдите му... Но това вече би била много глупава постъпка.

— Не, не си добре — изсумтя Ричард, изтълкувал погрешно думите ѝ. — Не мисли, че в това състояние ще те пусна да излезеш сама.

И през ум не ѝ бе минало да излезе. Болката за миг бе отстъпила на желанието за физическа близост. Прииска ѝ се да се сгуши в него, да почувства ръцете му по-близо до себе си. Нямахте сили да се справи с обзелия я копнеж. Протегна ръка към лицето му. Ако можеше поне да го докосне...

Пръстите ѝ почти го бяха достигнали, когато Ричард се дръпна като ужилен.

— В леглото! Вече едва се крепиш на крака.

Почти я занесе до спалнята. Лиз му беше благодарна за подкрепата, защото съзнаваше, че сама няма да успее да стигне дотам. В очите ѝ пареха горчивите сълзи на обидата. Проклинаше слабостта си и се надяваше той да приеме всичко само като проява на болестта ѝ.

Когато стигнаха до стаята, Ричард извади завивките, които бе сгънала на две — на три сутринта. Обърна се към нея със странно премрежен поглед:

— Няма ли да се почувстваш по-удобно, ако...

Лиз се досети какво ще ѝ предложи и явно чувствата се изпитаха ясно на лицето ѝ.

— Е, оставям това на теб. Ще отида до кухнята да ти донеса нещо за пиене.

Преодолявайки слабостта си, Лиз направи всичко възможно да се съблече и пъхне под одеялото, преди той да се е върнал. За момент бе помислила, че Ричард ще предложи да ѝ помогне при събличането, но за нейна изненада той се отказа прекалено бързо, ако изобщо бе имал такова намерение. При други обстоятелства би нарекла обзелото я чувство разочарование. Но сега нямаше основание да го нарече така, следователно бе нещо друго.

Ричард се върна с чаша в ръка.

— Само вода. Не искам отново да ти прилошее. Разбира се, че не искаше. За нея положението бе силно неприятно, а той със сигурност намираще ситуацията за отвратителна. Жените, с които се срещаше, положително бяха изискани като него и никога не изпадаха в такова състояние. Всъщност те не допускаха някой да ги види дори леко разрошени, освен може би в леглото... Тази мисъл накара Лиз да въздъхне дълбоко. Ричард се намръщи:

— Трябваше вече да си изпила онова лекарство. Ще отида да го взема и веднага се връщам.

— Няма нужда да бързаш. Никъде няма да избягам — опита да се пошегува тя.

— Ще се справиш ли сама?

— Прекрасно. — Вече не я интересуваше дали това е точната дума. Време беше да се съвземе. — Мога да се грижа за себе си.

— Личи си — иронично отговори той, вече иззад вратата.

Лиз изпита облекчение, когато мъжът излезе. Болката се усиливаше. Тя знаеше, че причината е изяденият снощи шоколад, но вероятно мигрената се дължеше и на напрежението, което я завладяваше в присъствието на Ричард. Това напрежение нарастваше до момента, когато той се скри зад вратата. Въпреки това беше благодарна, че е дошъл. Не можеше да си представи как би извървяла стълбите надолу, какво оставаше да шофира в това състояние.

Отпусна глава и затвори очи. Беше необичайно за нея да остави всичко в ръцете на някой мъж. Баща ѝ, за краткото време, когато бе живял с тях, не бе вършил нищо вкъщи. Тя бе свикнала, че ако нещо трябва да се направи, то е нейна работа. Така бе и докато беше омъжена. Всички ѝ казваха, че е непосилно да съчетава грижите за

домакинството и професията си. Нещо повече — тогава не работеше у дома, както сега, а в голяма търговска компания при установено работно време. Но тя харесваше това предизвикателство към собствените си възможности, а и в началото нещата се нареждаха добре. Едва по-късно...

Не, стига! Лиз се отърси от тези мисли. Отново бе допуснала грешката да си спомни за онези дни. Те можеха само да ѝ послужат за урок. Трябваше да вземе пример от майка си. В края на краищата, Джейн Нийл се бе справила в много по-тежко положение от нея — изоставена от съпруга си, с малко дете на ръце и без професия, принудена да приеме всякаква работа само за да осигури прехраната си.

Изглежда бе задрямала, защото отварянето на входната врата я стресна. Не очакваше Ричард да се върне така бързо. Сигурно бе карал като луд.

Знаеше, че тези лекарства са ѝ необходими, но предпочиташе да се бе забавил малко повече. Беше така непривично да разчита на някой друг, още по-малко на мъж и ѝ трябваше време да свикне с това. Беше хубаво, както в детството ѝ, но същевременно не можеше да се отпусне напълно.

Чу стъпките му пред вратата и затвори очи.

— Елизабет? Спиш ли?

Тя неохотно отвори очи — мъжко присъствие в нейното доскоро спокойно гнездо.

— Толкова ли ти е лошо? — загрижено попита Ричард, съзрял сълзи в очите ѝ. Стори ѝ се, че ще дойде до леглото ѝ ще положи главата ѝ в скута си. Но след моментното колебание той стана делови: — Донесох лекарството. Изпий го веднага. — Подаде ѝ таблетките и чаша вода. — Дразни ли те светлината?

Не ме дразни светлината, а твоето присъствие, изкушаваше се да каже Лиз, но той беше вече до прозореца и тя преглътна отговора заедно с таблетките.

— Благодаря. — Прозвуча като стенание. От усилието да се изправи болката в слепоочието ѝ се усили.

— Легни! — заповяда Ричард и тя се подчини без възражения. Мъжът приседна на ръба на леглото и безкрайно нежно отметна кичур коса от челото ѝ. — Горката Бет...

— Казах ти да не... — процеди Лиз през зъби.

— Да не използвам това име. Помня. — Гласът му звучеше някак отдалеч. — Моля да ме извиниш. Но ми е някак по-лесно да те наричам Бет, отколкото Лиз. Освен това Бет е... много по-топло...

Лиз не можеше да му позволи да продължи. Бе уморена, а неговата ласка бе събудила нещо дълбоко заспало в нея. С мъка отвори очи, за да развали магията.

— Много съм ти благодарна за всичко, което направи. Вече съм по-добре и не желая да ти губя времето. Сигурно имаш работа...

— Работата може да почака — прекъсна я Ричард и продължи да разтрива челото ѝ.

Лиз усети, че това ѝ действа почти хипнотично, успокояващо.

— От тези... таблетки винаги ми се доспива — опита се да продължи.

— Значи ще остана тук, поне докато заспиш. — Замълча за миг и продължи по-неуверено: — Освен ако наистина искаш да си отида. Ако е така, просто ми кажи. Това ли искаш?

Може би заради действието на лекарството, Лиз имаше чувството, че плува в топло тихо море. Постепенно се унесе и единственото, което я свързваше със света, бе ласката на тази топла и силна ръка, която разтриваше вече врата ѝ. Клепачите ѝ се отпуснаха, внезапно натежали.

— Ричард...

— Тук съм — отвърна той много тихо. — Тук съм, Бет, и ще остана, докато имаш нужда от помощ... Ако желаяш. Само кажи...

Какво ли всъщност бе желанието ѝ? Отговорът бе тревожно ясен — искаше да лежи, да чувства ръцете му, близостта, аромата му.

— Искаш ли да остана, Бет?

Нямаше сили да го прогони. Сънят я заливаше на лениви вълни. Преди да се унесе, успя само да промълви:

— Остани.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Трябва да е било само сън, помисли Лиз няколко часа по-късно, когато се събуди и видя, че е сама в затъмнената си спалня. Трябва да си го е измислила. Не е възможно Ричард да е идвал тук, в нейния апартамент, да се грижил така великодушно за нея. Тя не би позволила.

Но когато погледът ѝ попадна върху шишенцето с хапчета върху нощното шкафче, си спомни колко зле ѝ беше и че не би могла сама да го вземе от лекаря. Разбра, че не е сънувала.

А сега Ричард си бе отишъл. Осъзна, че това я разстройва. Не бе искала да го вижда отново. Знаеше, че е опасно да го допуска в живота си. Но от мисълта, че той е чак в Манчестър, я обзе чувство на безнадеждност.

— Значи вече се събуди — стресна я тих глас. — По-добре ли си?

— Какво правиш още тук? — Въпросът прозвуча неочаквано грубо дори на самата нея.

— Ти ме помоли да остана — напомни ѝ той.

— Аз... — Не можеше да повярва, че е проявила такава глупост. Изведнъж си спомни как се бе поддала на магията на гласа му, на нежното му докосване и как в просъница бе измърморила нещо в този смисъл. Но това не трябваше да се повтаря повече! Ставаше опасно. — Само докато заспя! — Този път се постара да придаде студенина на гласа си, за да отблъсне мъжа. Ричард обаче не се впечатли.

— Обещах да остана, докато се почувстваш по-добре — заяви той спокойно. — Аз винаги изпълнявам поетите обещания. Така че, независимо дали ти харесва, или не, ще трябва да изтърпиш компанията ми още малко.

— Вече се чувствам по-добре.

Не беше точно така. Вярно, че ослепяващата болка бе отминала, но още чувстваше тежест в слепоочията си.

— Ако искаш да кажеш, че вече можеш да стоиш на краката си, бих се съгласил. Но това не означава, че си добре. Подобно главоболие

продължава по двайсет и четири часа и въпреки че поспа, ще се почувстваш по-добре едва утре сутринта.

— Ти няма да... — Лиз замълча, осъзнала колко глупаво ще прозвучат аргументите ѝ. Как можеше да каже, че не е в състояние да заспи, докато той е в апартамента, след като вече го е правила? Но само от мисълта това да се повтори и през нощта, сърцето ѝ се разтуптя неспокойно. Изведнъж се сети, че е облечена само с бяла памучна нощница. Ситуацията не ѝ харесваше.

В спалнята ѝ имаше мъж. Силното му стройно тяло ѝ се стори съвсем чуждо. Ричард не изглеждаше опасен, но външният вид на мъжете лъже.

— Бих искала да си отидеш... — Чувствата ѝ се лутаха бясно между страха и нещо друго — нещо, което не бе изпитвала толкова отдавна, че не можеше да разпознае точно. Може би единствената дума, която би го описала, бе „възбуда“. — Наистина предпочитам да ме оставиш сама.

— Въпреки това ще остана още.

— Но аз...

— Не е ли време отново да си вземеш лекарството? — прекъсна я Ричард. — Тук пише „по две таблетки на четири часа“.

— Толкова дълго ли съм спала? — Лиз погледна часовника. Действително лекарството я приспиваше, но обикновено само за час-два.

— Освен това трябва да хапнеш нещо. Лекарството не трябва да се взема на празен стомах.

Фактът, че е прав, я вбеси. Как можеше някой да ѝ налага решения, без да се съобразява с желанията ѝ? Това ѝ беше омръзнало от времето, когато беше омъжена, и нямаше намерение да го позволява отново.

— Не съм гладна. — Суеверно кръстоса пръсти под одеялото. Гаденето ѝ бе преминало и би хапнала нещо, още повече, че ако нещата следваха обичайния си ход, след малко щеше да умира от глад. Но не искаше да отстъпи. — Вече те помолих да си тръгнеш...

— Трябва да е нещо по-леко. Какво ще кажеш за супа и препечени филийки? — продължи той, сякаш не я бе чул.

— Ричард!

Сините му очи изразяваха невинно учудване, сякаш нямаше представа за причините за избухването ѝ.

— Няма да си тръгна, преди да се убедя, че си добре. Сега трябва да хапнеш нещо, за да можеш да изпиеш следващата доза от лекарството си.

— После ще си отидеш ли?

— За после ще видим. Имаш ли сили да дойдеш сама във всекидневната? Не е необходимо да се обличаш, ако си уморена.

— Мога да се облека.

Би се облякла дори с цената на живота си. С дрехи би се чувствала значително по-сигурна. Засега Ричард се държеше като джентълмен, но не трябваше да изкушава съдбата. А може би себе си?

— Колкото до храната... В хладилника има супа. Приготвила съм я сама. Ще стигне и за двамата. — Тя се сети, че Ричард е тук от сутринта и сигурно също е гладен. Възпитанието изискваше да го покани на обяд, а после щеше да настоява да си отиде.

— Тогава ще отида да я стопля. Вероятно ще поискаш да се освежиш, преди да обядваме.

Имаше нужда от нещо повече от просто „освежаване“, осъзна Лиз, когато зърна в огледалото бледото си лице, разрошената коса и сенките под очите. Изглеждаше ужасно. Нищо чудно, че Ричард бе само хладно загрижен за нея. Можеше ли някой да хареса такава жена? Овладя се бързо. Не искаше да се харесва на когото и да е, най-малко на този натрапник. Как бе допуснала грешката да се срещне с него? Трябваше да го зачеркне по-бързо от живота си. И все пак самочувствието ѝ беше наранено. Не беше в стила ѝ да изглежда по този начин.

Поне можеше да облече нещо прилично. Не за да го впечатли, каза си тя, а заради самата себе си. Сложи си бяла блуза и розова жилетка с бродирани черни цветя, която толкова подходеше на тъмните ѝ джинси. Добила повече увереност, отиде в малката кухня.

— Всичко е почти готово — посрещна я Ричард от вратата. Извади две филийки от тостера и ги намаза с масло. — Седни, аз ще приготвя останалото.

— Супата ще изкипи — обади се Лиз.

— Аз имам грижата.

Лиз седна неохотно. Не ѝ се струваше естествено да остави цялата домакинска работа на Ричард. Не че той не се справяше отлично, но тук бе нейната кухня и нейният дом, а той я караше да се чувства излишна.

— Не съм толкова немоцна, че да не мога да разбъркам една супа.

— О, защо винаги си толкова враждебна? — Той изключи котлона, взе тенджерата и сервира супата в две купички.

— Не съм враждебна. Просто ценя независимостта си.

— Знам, това го чух и снощи. Но наистина ли мислиш, че ще застраша безценната ти независимост, ако платя едно питие или ако стопля супата?

Ако искаше да ѝ внуши да се чувства дребнава и глупава, успяваше. Лиз призна пред себе си, че реагира не на място. Но вместо да се извини, в нея нарастваше желанието да се заяжда.

— Никога не ми е харесвало да завися от някого!

— И ако оставиш някой да ти приготви обяда, докато си болна, това означава да си зависиш? За бога, Елизабет, отпусни се. Искан само да ти помогна.

— Благодарна съм ти. Но можех да се справя и сама... след като ми донесе лекарството.

— Ти май не смееш да приемеш и най-малко внимание от някого — стрелна я Ричард с очи. — Какво толкова те плаши?

— Не се плаша! Просто... — Не можа да намери точната дума и замълча. Нервно разбърка супата и забодя поглед в купичката. Не вдигна очи към Ричард, когато той седна срещу нея и затова се стресна, усещайки ръката му върху своята.

— Просто какво?

Лиз прикова поглед в дългите му тънки пръсти. Отново си представи как те с уверени движения рисуват върху чертожната дъска тези чисти, точни линии, които един ден ще се превърнат в прекрасни нови здания. Но докато умът ѝ бе зает с това, тялото ѝ реагира спонтанно на допира — обля я топла вълна и почувства замайване.

— Какво? — повтори той настойчиво.

С усилие откъсна поглед от ръката му и вдигна очи.

— Който веднъж се е опарил, след това се пази. — Ричард отдръпна бързо ръката си. Макар да бе готова да се закълне, че не иска

той да изпитва никакви чувства към нея, Лиз се изненада от мъката, която ѝ причини този жест.

— Значи приемаш любовта като опарване?

— Кой е говорил за любов?

— Ти. Нали през цялото време става дума за това — любов, брак.

— Нищо подобно! Ако правилно си спомням, ти поде този разговор. Обвини ме в прекален стремеж към независимост. В кой век живеете, господин Дикън? Днес жените имат професия и не се нуждаят от мъж, за да осмислят живота си. Вече почти не съществуват дейности, които мъжът може да извърша и с които жената да не може да се справи. Колкото до любовта... — Думите замряха на устните ѝ. Любовта правеше човека толкова безпомощен в зависимостта му от другия.

— Колкото до любовта? — иронично я подкани Ричард.

— Тя се надценява. В идеалния случай в брака би трябвало да има взаимност, всеки да дава наравно с другия. Но никога не става така.

— Да дава? — повтори той тихо. — Не е само това, Елизабет. Бракът означава да даваш и да получаваш, да...

— Да даваш и да получаваш! — Лиз бе смутена от тона си. — Отново говориш за идеалния случай. О, да, знам, че всеки си го представя така. Обаче обикновено в крайна сметка се оказва, че единият само дава, а другият само получава.

Разбра, че го е ядосала. Очите му потъмняха, мъжът стисна зъби. Лиз очакваше гневен изблик, затова следващите му думи ѝ подействаха като плесница.

— Разкажи ми за брака си, Елизабет.

— Не! — извика тя. — Нямах право да искаш това от мен... Не е твоя работа!

— Защо? Аз не бих имал нещо против да ти разкажа за моя брак, стига да желаш.

Навлизаха в опасни води, пълни с подводни камъни — старата болка, похабените чувства, разочарованието и предателството.

— Не искам да знам нищо за брака ти... — Още преди да изрече тези думи, Лиз знаеше, че лъже. Гласът ѝ потрепери. — Ако исках да те видя отново, би било друго. Беше грешка, че изобщо се срещнахме, а днес... — Изведнъж замълча. Осъзна, че е сама с този човек в пустия

апартамент, с човек, когото не познава и на когото не смее да се довери. Господин Пенмън сигурно си беше вкъщи, но едва ли би чул каквото и да е без слуховия си апарат.

Не, тези страхове бяха нелепи. Лиз направи усилие да се освободи от фантазиите си. Ричард изглеждаше ядосан, но вероятно само защото бе наранила самолюбието му, като му каза, че не иска да го вижда повече — нещо, което в своята самонадеяност явно не бе очаквал. Но едва ли би прибягнал към насилие.

— А тази сутрин не бях на себе си. Помолих те да си тръгнеш...
— добави отчаяно.

Тя бе разочарована от собственото си поведение. Не трябваше да се държи така. След разпадането на брака си се бе превърнала в жена, която би трябвало с повече самообладание да му обясни, че не желае отношенията им да се задълбочават. Досегашното ѝ поведение повече подходеше на Бет, а не на Лиз Нийл.

— Това е вярно — върна я към разговора резкият глас на Ричард.
— Но забравяш едно нещо.

Тя веднага се сети какво ще ѝ каже.

— Не, не съм забравила. Бях замаяна от лекарството и не съзнавах какво говоря.

— Това ли е истината?

— Разбира се. Не знаех какво говоря.

Ричард рязко дръпна стола си назад и се изправи.

— Какво правиш? — стресна се Лиз.

— Отивам си. Доколкото разбирам, през цялото време си искала да си тръгна.

— Но... — Интересно защо сега, когато бе успяла да го прогони, тя реши, че не бива да го остави да си тръгне.

— Но какво? Нали не възнамеряваш да ми кажеш, че всъщност си искала да остана?

— Н-не... — Лиз бе напълно объркана. В момента наистина не знаеше какво иска.

— И аз така мисля.

Ричард се обърна и се отправи към вратата. Лиз отчаяно си помисли, че отново не се бе справила със ситуацията както трябва. Не биваше да го пъди по този начин.

— Почакай! Ти... — Сега, когато не виждаше лицето му, ѝ бе още по-трудно да намери подходящите думи. Най-сетне успя да каже: — Не довърши супата.

Ричард спря и много бавно се обърна. Погледна първо купичката на масата, после се взря в младата жена. Нещо в изражението му я накара да се изчерви.

— Вярно — провлачи той с ирония. — Да приема ли това като покана да остана?

— Жалко е храната да се похаби, а ти сигурно цял ден не си ял.

Много бавно мисли, раздразни се тя. Секундите минаваха и вече бе склонна да оттегли поканата си, когато Ричард бавно се върна и седна на стола си. Лиз не знаеше дали да се радва, или да съжалява. Опасният блясък в очите му предупреждаваше, че няма да се предаде лесно. И наистина, още след първата хапка вдигна глава.

— Супата е много вкусна, Елизабет. Наистина би било жалко да се похаби. Но погрешно си схванала старата поговорка. Пътят към сърцето на мъжа не минава през стомаха му, както казват мнозина.

— Не искам да стигам до сърцето ти! — Тя отново се ядоса. — Просто си мислех колко време съм приготвяла тази супа...

— Разбира се. — Подигравката бе така неприкрита, че я раздразни още повече.

— Знам, че си свикнал на много по-добра храна от проста супа и препечени филийки. Но поне...

Той я спря с рязко движение на ръката.

— Не е вярно. Тази храна не е по-лоша от това, на което съм свикнал. Още повече, че е домашно приготвена. Възхищавам ти се, задето си правиш труда да готвиш сама. Повечето хора се хранят с полуфабрикати, които само затоплят преди ядене. Но също както и независимостта, някои неща, похвални сами за себе си, могат да се превърнат в проблем, когато се стигне до крайности.

Темата бе неприятна за Лиз. Тук тя се чувстваше като сред минно поле. Реши да смени темата.

— Откога не си виждал Елинор? — По въпроса за сестра му със сигурност не биха имали противоречия.

— Обади ми се миналата седмица — отговори той след кратко мълчание. — Но ти познаваш Нел, тя винаги бърза за някъде.

Лиз кимна в знак на съгласие. Винаги тайно бе завиждала на Елинор Болдуин за уменията да съчетава работата си като литературен критик, задълженията на съпруга и майка, с този бодър дух. Сестрата на Ричард винаги бе с безупречен външен вид, с непоклатимо самообладание и неугасващ ентузиазъм. Лиз смутено пооправи косата си. Как ли изглеждаше самата тя в този момент?

— Не знам как успява да се справя с всичко. Винаги върши толкова много неща. И кипи от енергия.

— О, да, Нел просто не може да стои на едно място. Щастлива е само когато е заета. И Марк е същият.

Дали наистина долови странна нотка в гласа му? Човек би си помислил, че не одобрява начина, по който живеят сестра му и зет му. Но подобно отношение не се връзваше със собствената му страст към работата, за която Лиз бе разбрала от последния си разговор с Елинор.

— Сигурно е трудно да се намери и минута, в която и двамата да са свободни. Не е възможно дори да ги поканиш на вечеря. — Лиз настръхна, внезапно осъзнала думите си. Спомни си онези чудесни празненства, на които бе канена от Елинор, и колко неудобно се бе чувствала. Точно като майка си, сестрата на Ричард бе прекрасна готвачка и сякаш без усилие можеше да приготви и най-изисканото блюдо.

— На мен такъв живот не би ми харесал — каза Ричард, загледан в празната купичка.

Все едно, че Лиз не бе казала нищо. Тя го погледна с изненада:

— Не би ти харесало, ако съпругата ти работи?

— Не съм казал това! — избухна той, но бързо се овладя. — Просто имам чувството, че Нел и Марк пропускат много от по-обикновените неща в живота — например една разходка под пролетния дъжд, спокоен разговор пред камината.

Лиз мъчително преглътна супата си. Думите му ѝ напомниха за човека, който я бе привлякъл с писмата си. Как бе успяла да загуби връзката точно с този човек, и то след като го срещна очи в очи? И наистина ли бе загубила тази връзка? А може би причината бе само в нея, в собствените ѝ страхове и стари рани? „Разкажи ми за брака си“, бе казал Ричард и може би в едно писмо би го направила. Но сега, докато той я гледаше в очите, нямаше сили.

— Не си ли си задавал въпроса защо Елинор ни предложи да си пишем? — попита тя колебливо, стана, събра съдовете и ги занесе до мивката.

— О, обяснението е съвсем просто. Тя мислеше, че трябва да започна всичко отначало.

Лъжиците се изплъзнаха от внезапно изтръпналите пръсти на Лиз и необичайно шумно издрънкаха върху дъното на умивалника. Тя си спомни настойчивостта на Елинор, когато я убеждаваше да пише на брат ѝ и как се кълнеше, че това не е сватосване.

— Е, успя ли... да започнеш отначало?

— Не съвсем. — Ричард стана и приближи към нея. — И аз също като теб още не съм разбрал защо не се получи предишния път. — Протегна ръка и нежно обърна младата жена към себе си. — Пребледняла си, Елизабет. Още ли те боли глава?

Лиз смутено кимна. Не смееше да признае, че причината е друга.

— Защо тогава не отидеш да си починеш във всекидневната? Аз ще направя кафе... Освен ако не решиш, че така би постъпил само един властен простак.

— Може и да си властен, но не си простак.

Лиз забеляза, че мъжът е изненадан от неочаквания комплимент и реши бързо да премине в отстъпление. Не разбираше какво става с нея. Не успяваше да поддържа враждебното си отношение към него. Почувства се уязвима и несигурна. Имаше нужда да остане поне минута сама, за да събере мислите си.

— Мисля, че си прав. Най-добре да поседна. — Очакваше нова иронична забележка, но той само спокойно кимна.

— Добре. Когато кафето стане готово, ще ти го донеса.

Нямаше причина да бъде разочарована от лекотата, с която я пусна, но как да нарече чувството, което изпита? Наистина трябваше сериозно да размисли над състоянието си.

Времето обаче не ѝ стигна. Много по-рано от очакваното и много преди да е готова, Ричард се появи във всекидневната с две чаши кафе. Остави едната на масичката пред дивана. Изглежда усети настроението на Лиз, защото не седна до нея, а с чашата в ръка се разходи из стаята. Спокойно огледа книгите в библиотеката, акварелите по стените и накрая спря до бюрото:

— Това ли е биографията на Балзак? Изглежда огромна. Как върви работата?

— Справила съм се с три-четвърти от нея. — Лиз бе доволна от посоката на разговора. — Надявам се до две седмици да приключа.

— Предполагам, получила си работата чрез Нел?

— Получавам по-голямата част от работата си чрез Елинор. Всъщност идеята да мина на свободна практика е нейна.

Лиз винаги бе мечтала точно за такава работа. Изостави мечтата си, когато се омъжи. Не вярваше да успее да пробие в кариерата и едновременно с това да помага на съпруга си да започне собствен бизнес.

— Много съм се чудил защо си се съгласила. В края на краищата, вече си имала добра и сигурна работа. Трябва да е било много рисковано да се откажеш от нея и да започнеш отначало, и то сама.

Лиз замълча, за да обмисли по-внимателно отговора си.

— Работата, за която говориш, вече не ми харесваше, а не можех да си позволя да остана без доходи. Затова, когато Елинор ми предложи да правя преводи по нейна поръчка, ми се стори, че това е идеалното решение. — Каза истината, но не цялата, а Ричард се оказа доста проникателен:

— Какво по-точно не ти харесваше, та напусна?

— О, просто работата ми омръзна. — Лиз въздъхна с облекчение, че гласът ѝ не издаде какво ѝ струва този отговор. Не можеше да му каже какво мъчение е било за нея да признае пред колегите си, че се е разделила със съпруга си, да търпи изпълнените със съжаление погледи и тактичната промяна на темата, когато влизаше в стаята. Най-лошото бе, че всички знаеха как бе обожавала съпруга си и не можеха да разберат какво я бе накарало да го напусне. — Бях се занимавала повече от две години с едно и също и имах нужда от разнообразие, така че всичко се нареди чудесно.

— Никога ли не съжали? — Вниманието му беше погълнато от компютъра, но резкият му въпрос я обезпокои.

— О, не. Обичам сама да си бъда началник. Мога да планирам работното си време, да си почивам, когато поискам. Не е необходимо всеки ден да ходя на работа в точно определен час и да седя непрекъснато в някоя шумна и задимена канцелария...

Усети, че говори някак прекалено приповдигнато, сякаш се опитва да убеди някого. Кого? Ричард или себе си? В списъка на предимствата пропусна доста неща — например, че свободно време практически не ѝ оставаше. През последните девет месеца бе потънала в работа, захващаше се с всичко, което Елинор можеше да ѝ намери. Не понасяше бездействието и когато можеше да си почине, запълваше времето си с готвене, чистене или ремонти по апартамента.

— Значи напоследък животът е чудесен? — Странната нотка в гласа му я разтревожи.

— Във всеки случай е трескав — засмя се нервно Лиз. — Едва успявам да смогна.

— Но все пак намираше време да отговаряш на писмата ми. Защо, Лиз?

Какъв можеше да е отговорът на този въпрос, който толкова пъти си бе задавала сама? От вниманието ѝ не убягна, че той я нарече Лиз — името, което бе казал, че не харесва. Докато обмисляше какво да му каже, Ричард изведнъж смени темата:

— Какво по-точно ти каза Нел за мен?

— Че си... самотен. — Самотата бе чувство, което тя познаваше прекалено добре. Но не можеше да го свърже с Ричард Дикън, особено след като вчера видя самоувереното му поведение в бара. Смехът му я изненада. — Не е ли вярно?

— Зависи какво разбираш под „самота“ — отвърна той. — Нел изпитва майчински чувства към мен. Подозирам, че иска да има още едно дете, въпреки че не си го признава. Затова е насочила грижите си към малкото братче. Опитва се да подреди живота ми.

— А ти мислиш, че това не е необходимо? — Трудно ѝ бе да си го представи като самотния отчаян човек, когото Елинор ѝ бе описвала.

— Дори да е необходимо, бих желал да го направя сам, и то както аз смятам за най-добре. Сестра ми може да мисли, че рецептата за щастлив живот е в съчетанието на брак и кариера. Но не за всеки това е идеалното съществуване.

Неодобрението му за начина на живот на сестра му я засегна — точно към този начин се бе стремил тя в брака си.

— Ти цениш успеха в кариерата повече от всичко друго?

— Не ми приписвай неща, които не съм казал! — сопна се Ричард. — В момента и аз не знам какво точно ми трябва. Би трябвало

да разбираш, че... — Млъкна внезапно и пое дълбоко въздух. — Елизабет... — прошепна дрезгаво и младата жена настръхна, очаквайки да чуе нещо, което няма да ѝ хареса. — Знам, че искаше да се срещнем като непознати, но няма да се получи. Не можем да се преструваме, че... някои неща... не са се случили. Ние...

— Не! — извика уплашено Лиз. — Не искам да говорим за това! — Той беше непознат и тя желаше да запазят неангажиращите си отношения. Всеки опит за близост би я накарал да се отдръпне. — Казах, че не искам да говоря за брака си!

— За твоя брак! — изкрещя Ричард. Тя се сви ужасена на стола си. — Твоя брак! А къде е моята роля във всичко това? Какво стана с нашия брак, Бет?

ПЕТА ГЛАВА

— Какво стана с нашия брак?

Лиз се чувстваше като на въртележка, от която всеки момент можеше да излети. Ричард бе нарушил всички правила, бе разбил внимателно изгражданата ѝ защита и я бе хвърлил в плен на тези чувства, които не смееше да признае дори пред самата себе си.

Когато за пръв път ѝ предложи да се срещнат, тя твърдо отказа. Знаеше, че от това нищо няма да излезе, че не може да го понесе. Но той настояваше — кротко, но неотстъпчиво, докато накрая Лиз се убеди, че не може да продължават така, че не могат повече да си пишат, без да се виждат. Но знаеше, че срещата с бившия ѝ съпруг е нещо, което едва ли би преживяла спокойно. Плашеше се, че това ще я съсипе емоционално. Затова и постави предварителните си условия. Съгласи се да се срещнат само ако се държат така, сякаш никога не са се виждали, като напълно непознати. Отначало се получи, поне за нея. Успя да си внуши, че се среща с някой си Ричард, човек, когото познава само от писмата му. Напълно съзнателно изхвърли от паметта си Ричард Луис Дикън — мъжа, успял някога да завладее изцяло сърцето ѝ, мъжа, чиято съпруга бе станала, мъжа, разбил собствения ѝ свят със студенината си. Но само до онзи момент, когато гневните му думи свалиха всички маски и я принудиха да го види такъв, какъвто е.

— Нашият брак вече не съществува! Той е мъртъв!

— А защо? Защото ти реши да си отидеш без никакви обяснения!

— Защото аз... Аз! — Думите едва не я задавиха. Не можеше да повярва, че той не е разбрал вината си. — Аз съм си отишла?! Та нашият брак бе умрял много преди да си замина. Нищо вече не ни задържаше заедно. Теб все те нямаше!

Ударът попадна в целта. Лицето му се изопна, гневният му поглед угасна.

— Не си бях у дома толкова, колкото би ми се искало. Признавам. Но... Бет, аз...

— Казах ти да не ме наричаш вече така! — избухна Лиз. Толкова дълго това нежно име бе символ на любовта, на страстта. Любов и страст, две неща, за които вярваше, че са неразривно свързани, докато горчиво се разочарова.

— Лиз — поправи се Ричард с тъжна ирония. — Добре, кажи ми защо реши да станеш Лиз Нийл? Защо престана да харесваш Бет Дикън?

Бет Дикън беше всичко, което някога съм мечтала да бъда, но ти унищожих любовта ми към теб, искаше да извика тя, но успя да прехапе устни. Неизбежното се бе случило — в съзнанието ѝ отново нахлуха спомените, които ѝ носеха непоносима мъка.

За пръв път срещна Ричард, когато бе в последния курс на университета в Дърам. Това се случи по време на една много официална вечеря, където я заведе тогавашният ѝ приятел. Лайънъл не беше студент, а архитект. Беше се запознала с него в един местен бар. Вечерята се даваше от неговия шеф — собственик на фирмата, където Лайънъл работеше.

Веднага забеляза Ричард, може би защото и той като нея изглеждаше не на място тук, сред тези елегантни мъже и жени на средна възраст. Лайънъл беше с девет години по-възрастен от нея, а от всички останали сякаш я делеше цяло поколение. С изключение на слабия тъмнокос младеж в ъгъла, който очевидно се чувстваше неудобно в официалния си костюм, но полагаше големи усилия да се хареса на една жена, облечена в натруфена зелена рокля. Лиз безпогрешно разпозна в нея домакинята, Марджъри Хънтингтън.

Изглежда той успяваше да използва добре чара си, защото събеседничката му поруменя и сведе глава след последните му думи — явно по-дързък комплимент.

Той ще стигне далеч, помисли Лиз. В същия момент мъжът, сякаш усетил погледа ѝ, насочи очи към нея. Удостои я с такава ослепителна усмивка, че тя замаяна направи крачка назад. Стъпи право върху блестящата обувка на Лайънъл. Той изненадан се дръпна и разля виното върху хубавия си костюм.

— О, извинявай! — Лиз не мислеше за неудобството, което бе предизвикала, нито за болката, която бе причинила, или за изцапани

костюм. Усмивката, която получи от онзи далечен ъгъл, ѝ беше подействала като светкавица, беше разтърсила цялото ѝ същество.

— О, няма защо... — Лайънъл явно се стараеше да запази самообладание, въпреки очевидното си раздражение, че инцидентът се случи точно пред шефа му. Лиз разбра, че кратката им връзка е приключила. Не изпита особено разочарование. Погледна Лайънъл — красивото лице, прилежно пригладената кестенява коса и усети, че привличането, което бе изпитвала към него, бледнее пред онази ослепителна усмивка. Какво ставаше с нея? Не бе възможно един поглед на мъж, когото не познава, да я впечатли така силно. Не можеше дори да си спомни как изглеждаше той. Помнеше единствено усмивката.

Затова, когато изненадващо се оказа до него на масата, го огледа дискретно. Не би казала, че е красив. Лице, твърде слабо и ъгловато. Дълбоко разположени очи под тежки вежди. Дълъг прав нос, който му придаваше самонадеян и властен вид. Гъстата му, леко къдрава коса изглеждаше като копринена и бе доста по-дълга от тази на останалите мъже около масата.

Погълната от разсъжденията си, Лиз дори не го чу, когато той се опита да я заговори. Почти се стресна, когато мъжът повтори въпроса си.

— Коя сте вие? Не сте ничия съпруга. Познавам ги всичките.

— Аз... не... Аз не съм омъжена. — Смути се и размаха ненужно ръка пред очите му. — Дори не съм сгодена.

Стори ѝ се, че на лицето му се изписа задоволство, но изчезна толкова бързо, че не можеше да бъде сигурна.

— Така си и мислех. Прекалено сте млада, за да сте обвързана.

Вече нямаше място за съмнение, това го радваше. Издаде го тържествуващата нотка в гласа му. Честността я накара да добави припряно:

— Всъщност съм тук с Лайънъл.

Блясъкът в очите му угасна и Лиз осъзна, че думите ѝ са прозвучали прекалено категорично с намек за връзка, която не съществуваше.

— О, разбирам — иронично подхвърли той и погледна към далечния ъгъл на масата, където Лайънъл с добре изигран интерес слушаше шефа си, господин Хънтингтън. — Нашият господин

Едуардс винаги е проявявал добър вкус. — Докато тя се наслаждаваше на загатнатия комплимент, мъжът се обърна и с преценяващ поглед обгърна евтината ѝ тъмносиня рокля, непретенциозните бижута, несръчно свития и вече разпадащ се кок. — Но вие определено не сте негов тип.

— А какъв е неговият тип? — непредпазливо попита тя.

Този път усмивката му не беше така ослепителна, както първата, но постигна същия ефект.

— Много по-изискани жени. Нашият Лайънъл обича ослепителните красавици, с които може да се показва в обществото и да повдига собствения си авторитет.

— А аз не съм ли ослепителна? — попита тя със зле прикрито разочарование.

Синьо-зелените му очи се втренчиха в нея с театрална невинност. Лиз видя пламъчето в тях и разбра, че той се шегува.

— Да съм казвал такова нещо? Попитахте ме какъв тип жени харесва Лайънъл и аз просто ви отговорих. Може би за вас е важно да знаете.

— Какво искате да кажете?

— Нищо. Само отговарям на въпросите ви.

Лиз беше преценила първоначалното си мнение за този мъж. Вече ѝ се струваше, че мястото му е именно тук. Държеше се като човек, който знае много добре какво и как да направи.

— И не си просете комплименти. Би трябвало да знаете, че нямате нужда от тях.

— Да съм си просила комплименти?! — възмути се тя. — Слушайте, още не знам кой сте...

— Ричард Дикън — представи се той. — Съвсем нов член на славната фирма на Хънтингтън и Кар.

— Не харесвате ли работата си? — изненада се Лиз.

— Е, за начало не е лошо, но не бих искал така да прекарам остатъка от живота си. Проектирането на супермаркети може да ми осигурява хляба, но аз искам да правя нещо повече.

— Какво например?

— Искам да създавам сгради, които да са не само функционални, но и красиви. Сгради, които да се вписват в околната среда, като я доразвиват. В света вече има достатъчно грозота. Една сграда трябва

да е произведение на изкуството точно толкова, колкото една скулптура или картина.

Тази забележка внезапно сложи край на личния им разговор, защото бе дочута от Лайънъл и скоро стана причина всички около масата да се включат в обсъждането. Оказа се, че Лиз и Ричард Дикън са малцинство в желанието си да запазят изящството на старите постройки в съвременната архитектура. Постепенно дискусиата навлезе в технически подробности, където Лиз не можеше да вземе участие, но тогава Ричард взе думата. Излагаше мнението си убедително и достъпно дори за непрофесионалисти. С лекота оборваше доводите на опонентите си, като за разлика от Лайънъл запази спокоен и коректен тон.

Спорът беше прекъснат от Марджъри Хънтингтън:

— Мисля, че можем да продължим в по-подходяща обстановка. Ако искате да преминем в салона, там ще бъде сервирано кафето.

Думите ѝ прозвучаха повече като команда, отколкото като предложение, и тя стрелна с поглед Ричард.

— Писаха ми черна точка — прошепна той на Лиз, но съдържаната насмешка в тона му показваше колко малко го интересува това. — Марджъри мрази на вечерите ѝ да се говори по работа. Освен това струва ми се, приема тезата ми едва ли не като предателство спрямо съпруга ѝ. Слушайте... — Хвана я за лакътя, точно преди и тя да поеме след другите. — Нима имате желание да останете тук до края и да пиете кафе?

— Не особено. — Често казано, предложението на Марджъри не я привличаше. Истината бе, че преди Ричард да я заговори, се отегчаваше до смърт.

— Тогава да си тръгваме. Утре ще предам извиненията ви на домакинята.

Лиз едва позна себе си в момичето, което едва съдържайки радостта си, грабна палтото си от закачалката и изтича с Ричард навън в студената звездна нощ. Настроението ѝ беше като на дете, избягало от час в последния учебен ден, когато цялата ваканция е пред него. Обикновено не бе толкова спонтанна, но сега на сърцето ѝ бе леко и не я интересуваха последствията. Знаеше, че иска да бъде с Ричард и от мисълта, че желанието ѝ е споделено, кръвта ѝ кипеше. Изобщо не

чувстваше режещия вятър, който удари в лицето ѝ, докато вървяха към колата на Ричард.

— Още не съм се издигнал до поршето на Лайънъл — засмя се той, докато отключваше старичкия форд.

— И без това никога не съм харесвала поршетата — отвърна тя безгрижно. — Много са лъскави за мен. Това тук е много по-удобно.

И наистина, независимо от поизтърканата си тапицерия колата на Ричард се оказа по-уютна. Седалката обгърна тялото ѝ така, сякаш бе направена специално за нея. Имаше чувството, че нейното място е тук — в тази кола и до този мъж. Дори мълчанието му създаваше уют и тя не понечи да го наруши с безсмислен разговор, както би постъпила в компанията на който и да е друг мъж. Бе щастлива да чака, докато той заговори, щастлива просто от присъствието му.

— Обикновено не постъпвам така — обади се той след малко, вече по пътя за Дърам. — Не искам да мислите, че имам навика да отвличам красиви момичета и да изчезвам с тях в нощта.

— А защо го направихте тази вечер? — попита Лиз. На светлината на улична лампа видя как той се намръщи, преди да отговори.

— Не знам... Просто ми се стори, че така трябва. — Изведнъж се засмя, сякаш изненадан от себе си. — Разбирате ли, аз не знам нищо за вас. Освен фамилното ви име. Чарлз ви нарече госпожица Нийл.

— Елизабет Нийл — кимна тя. — Студентка съм.

— Аха — въздъхна Ричард почти разочаровано и Лиз усети как приповдигнатото ѝ настроение изчезва.

— Това проблем ли е?

— Зависи — отговори той загадъчно. Зависи? От какво? Лиз не зададе очевидните въпроси и реши да изчака Ричард сам да обясни. Но той не каза нищо повече и мълча чак до Дърам, където спря в една уличка и изключи двигателя.

— Хайде да се поразходим.

Крачеше до нея из тъмните улици, погълнат от собствените си мисли. Лиз не смееше да наруши мълчанието. Но когато стигнаха площада пред катедралата, не се сдържа, спря и почти несъзнателно го хвана за ръката.

— Виж! Прекрасна е, нали! — възкликна тя. Ричард вдигна поглед към величествената, обляна в лунна светлина, сграда и от

изражението му разбра, че е впечатлен от вълшебството на гледката не по-малко от нея. — Разкажи ми за катедралата! — Разбра изненадата му и бързо добави: — Мога сама да оценя красотата ѝ, но не знам нищо за архитектурата. Не мога да видя в нея всичко, което виждаш ти. Разкажи ми, моля те!

Искаше да научи, да знае повече не само за катедралата, а и за човека до себе си, за неговата работа, за неговите интереси. Искаше да го опознае по-добре.

По-късно си спомняше с чувство за нереалност тази лекция върху средновековната архитектура. Нямаше представа колко дълго са стояли там, пред смълчаната катедрала, на пустия площад. Дойде на себе си едва когато той внезапно замълча, погледна я и заяви:

— Край на лекцията. Следващия път ще знаеш да не ме питаш за архитектура.

— Беше ми много интересно — възрази Лиз. Сърцето ѝ сладостно се сви от онова небрежно подхвърлено „следващия път“. — Сега имам чувството, че вече знам нещо за това място. Дори ме е срам, че толкова време съм живяла тук, без да се опитам да науча нещо повече за тази катедрала... без да се постарая да я разбера.

— Знам какво имаш предвид. — Долови странна нотка в гласа на Ричард, от което дъхът ѝ спря, сърцето ѝ заби бясно в гърдите. Тя с мъка откъсна очи от неговите и се обърна към катедралата.

— Вдъхновяващо е, нали? — Дори не се разтревожи от това, че гласът ѝ едва прикрива напирещите чувства. — Новият градски център, от който Лайънъл е тъй възхитен, не може да ме накара да се чувствам така.

— И никога не би могъл да ме подтикне да постъпя така...

Две силни ръце хванаха раменете ѝ и я обърнаха нежно, но решително към него. Тя видя как главата му се навежда към нея и сърцето ѝ спря да бие. Инстинктивно повдигна лице и срещна устните му. Докосването бе странно нерешително, сякаш не бе сигурен в реакцията ѝ, но после ръцете му я обгърнаха по-здраво и я притиснаха към топлото му тяло. Изведнъж чувството за съвършенство я обля със сияйната вълна на блаженството. Всичко бе правилно и на място.

Да, тук бе нейното място. И красивата сграда, и струящата върху им лунна светлина подсилваха това чувство. Тя отвърна на целувката с желание и възторг, но скоро откри, че това не е достатъчно. Изпита

неудовлетворение. Ръцете му се плъзнаха под палтото ѝ, но и това не бе достатъчно. Цялото ѝ тяло молеше за нещо повече, копнееше за интимност. Тя разбра интуитивно, но напълно сигурно, че чувство за завършеност ще получи само ако се отдаде без остатък на този мъж, ако го опознае дотолкова, доколкото изобщо може да се опознае друг човек. Желаете Ричард, искаше той да я люби. Желаете го отчаяно. Тялото ѝ опита да се слее с неговото, а ръцете ѝ обвиха раменете му.

— Бет! — простена той, отделяйки устни от нейните. — Не прави това с мен... Не тук... Не сега... Не мога... — Внимателно се откъсна от прегръдките ѝ и пристъпи крачка назад. — Бет, нека те изпратя...

Никой дотогава не я бе наричал Бет. Това име ѝ хареса повече от Лиз, както я наричаха нейните приятелки, и Елизабет, както се обръщаше към нея майка ѝ. Тя потръпна. Ако я придружеше до къщи, Ричард щеше да поиска да прави любов с нея. Беше сигурна. Точно това искаше и тя, повече от всичко на света. Усмихна се лъчезарно и му подаде ръка.

— Да отидем пеша. Не е далеч.

Стори ѝ се, че прелетяха разстоянието до къщата, където Лиз живееше с още четири момичета. Беше благодарна за мълчанието на Ричард — можа да изпита още веднъж радостта просто да бъде с него и вътрешно да преживее по-пълно очакването за това, което ще се случи. Но пред вратата той внезапно спря и се обърна към нея със странно сериозно лице:

— Няма да влизам.

Но тя бе толкова сигурна! Струваше ѝ се толкова правилно!

— Няма да... Но защо?

— Трябва да помисля.

Да помисли? За какво? Всичко бе така прекрасно.

— Не бях готов за това, Бет. Не се случи в подходящ момент. Нямам намерение да оставам тук по-дълго. Искам да се издигна, да напредна в живота. Има още толкова неща, които искам да постигна. Вече имам насрочено събеседване за постъпване на нова работа... следващата седмица. Ако започна там, с много труд и малко късмет след две-три години ще успея да продължа самостоятелно. Но ако получа тази работа, ще трябва да замина за Манчестър.

Манчестър. Названието на града отекна глухо в главата ѝ. Той щеше да замине. Срещата им, страстта, която изпитаха, чувството, че си принадлежат, не можеха да променят решението му. Единствено работата му имаше значение за него!

— Значи да си кажем сбогом? — мрачно прошепна тя.

— Сбогом? Не, Бет. Не това се опитвам да кажа. Освен ако ти искаш да бъде така. Просто ти обяснявам какви планове имам. Знам, че трябва да останеш тук и да завършиш образованието си. Поне до лятото. А аз няма да имам достатъчно свободно време. Ще се налага да работя почти денонощно. Няма да е лесно ти да живееш тук, а аз в Манчестър. Ако можеш да приемеш нещата такива, каквито са, бих искал да се срещаме винаги, когато е възможно.

— Е? Какво стана с Бет Дикън?

— Тя вече не съществува. Оставих я зад себе си, в миналото.

— А нашият брак? И него ли остави в миналото?

— А ти как мислиш? — Лиз се опита да скрие болката зад резкия отговор. — Реших, че е време да се поуча от собствените си грешки.

— Това ли е бил нашият брак? Грешка?

— Защо не престанеш? — Тя напълно загуби способността си да се владее. — Никога не сме имали нормален брак, а само допълнение към твоите амбиции. Бракът е съдружие, съпричастие. В него всеки дава и получава. Ако дава само единият...

— Искаш да кажеш, че си давала само ти? — прекъсна я той с тих, но леден глас, който прозвуча по-силно, отколкото ако бе изкрещял. — Аз давах...

— Така ли? О, да, ти даваше подаръци! — Видя как лицето му пребледня и продължи с нарастваща горчивина: — Даваше вещи, красиви, скъпи, безсмислени. Те не бяха това, което исках!

— Ти...

Ричард не успя да довърши. Прекъсна го остър телефонен звън. Лиз беше благодарна за това и бързо грабна слушалката.

— Елизабет? — Сърцето ѝ обаче се сви, когато разбра, че този познат, силен и остър глас се разнася из цялата стая.

— Майка ти винаги е знаела точно кога да се обади — промърмори язвително Ричард.

Лиз инстинктивно закри слушалката с ръка, но вече бе твърде късно. Майка ѝ бе чула ако не думите, то поне мъжкия глас.

— Има ли някой при теб?

— Да, мамо — потисна тя въздишката си. — Един... приятел. — Молеше се подигравателното му ръмжене да не се чува от отсрещната страна.

— Приятел ли? — Джейн Нийл явно не повярва. — Мъж? Мислех, вече си разбрала, че един мъж не може да бъде никакъв приятел. Собственият ти брак го доказва.

— Мамо...

Но майка ѝ не обърна внимание на плахото възражение.

— Точно по този повод ти се обаждам. Инид Джеймсън ми каза, че днес е видяла онзи човек в града.

Лиз погледна Ричард, който стоеше пред нея и най-безсрамно подслушваше. Стомахът ѝ се сви, когато видя как лицето му потъмня. И двамата отлично знаеха кого майка ѝ нарича „онзи човек“.

— Реших, че трябва да те предупредя. Господ знае какви неприятности те очакват...

— Мамо! — отчаяно я прекъсна Лиз.

— Да не би той да е при теб? Елизабет, знаеш, че...

— Мамо! Не искам да говорим повече за Ричард. Знаеш, че вече нямам нищо общо с него! — Гласът ѝ потрепери, когато с крайчеца на окото си забеляза как мъжът сви юмруци. — Онова време е отминало. Все едно никога не се е съществувало. Аз... — Не успя да довърши изречението. Ричард грабна слушалката от ръката ѝ и я стовари с трясък върху вилката. Грубо я хвана за раменете и рязко я обърна към себе си.

— Значи е отминало, така ли? — Очите му хвърляха искри. — Все едно никога не е съществувало!? По дяволите, Бет, говориш за даване и получаване, но никога не си разбираше какво значи да даваш. Нищичко! — Млъкна с внезапно угаснал поглед и Лиз настръхна. — Освен за едно нещо... Има само едно нещо, което би дала. И сега аз искам да си го взема.

— Не!

Отчаяният ѝ вопъл дойде със закъснение и бе задушен от устните му, от дивата и почти груба целувка. Не приличаше на никоя друга, която бе получавала. Дори на онази, послужила като

опустошителен довод през онази последна нощ на техния брак. Нощта, когато окончателно реши да го напусне. Лиз опита да се освободи, но ръцете му я бяха стегнали в стоманен обръч.

Трябваше да мисли разумно, да не чувства какво става с нея, да не реагира по никакъв начин. Но колкото и да се бореше, усещаше, че тялото ѝ се предава, че вече отговаря на всеки допир на мъжа, който някога я подлудяваше от страст. Като добре настроен музикален инструмент, за който бе достатъчно едно докосване, за да се раздаде вълшебен звук, всеки нерв, всяка клетка се събуждаше от дрямката и си припомняше тази забравена мелодия.

Ричард усети, че я е сломил. Прегръдката му загуби от агресивността си, стана нежна и внимателна. Вече не бе нужно да я държи като в клещи. Плътна ръце по тялото ѝ и се засмя тържествуващо. Лиз, неспособна да спре порива, се изви към него. Сърцето ѝ щеше да се пръсне, кръвта пулсираше в главата ѝ. Желанието се засилваше с всяка секунда, докато прерасна в болезнен копнеж.

— Ричард!

Мъжът разкопча блузата ѝ, плътна длани по кадифената ѝ топла кожа. Остави я няколко дълги секунди да се измъчва в очакване после започна да описва бавни кръгове над гърдите ѝ. Лиз простена тихо и чак тогава той, проточвайки безкрайно сладкото очакване, спусна ръце по-надолу, върху бялата коприна на сутиена.

— О, да, моя прелестна Бет! — Усети горещия му дъх в ухото си. — Това е, което винаги си ми давала... И което аз съм ти давал. И това е единственото, което все още съществува. Не можеш да отречеш. Все още ме желаеш така силно, както преди. Както винаги, нали?

Очите му я изгаряха и Лиз знаеше, че по лицето ѝ ще разпознае лъжата. Но тя и не искаше да лъже, не бе способна да отрече истината. Поколеба се и ръцете му повториха онази мъчително възбуждаща ласка.

— Нали, мила моя?

Нежното обръщение, което бе чувала толкова пъти в миналото, окончателно замъгли съзнанието ѝ.

— Да! — Това бе по-скоро израз на отчаян копнеж, отколкото отговор на въпроса му. Тя тръпнеше цяла и знаеше, че не е в състояние

да овладее тялото си. Даваше си сметка, че не може да скрие реакцията си.

— Да.

Тя се събуди като от удар. Тази кратка дума, изречена студено и отсечено, се заби като нож в сърцето ѝ. Лиз залитна потресена, когато Ричард отърси ръце от нея, сякаш кожата ѝ го изгаряше, отдръпна се и я огледа хладно. Не бе останала и следа от страстния любовник, какъвто беше само преди миг.

— Да — повтори той. — Бих могъл да те любя сега, както винаги. Ти не би ми устояла. Ти говориш за даване и получаване, но никога не си можела да даваш, Бет. Освен по този начин, а това е също получаване — ти получаваше от удоволствието, което аз ти давах, а не даваше нищо в замяна. Е, Лиз, много е късно. Аз вече не искам това... Не и без да ми се отдадеш изцяло. Само толкова не е достатъчно. Това вече не означава нищо!

— Как не означава нищо! — избухна Лиз. — Как можа да го кажеш? Ти си специалист по омаловажаването на нещата!

Почти можеше да се закълне, че объркването му е истинско.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш?

— Знаеш за какво говоря! Не може да си забравил... Аз поне със сигурност не съм... Никога не бих могла да забравя последната нощ от нашия брак... когато ме изнасили!

— Когато... — започна Ричард, но Лиз не можеше да понесе той да продължи.

— Но никога повече, чуваш ли? Искам веднага да се махнеш оттук... Да се махнеш от живота ми... И никога, никога повече да не ме докосваш!

За един ужасяващ миг си помисли, че Ричард няма да се подчини и ще остане, че може би ще продължи да спори. Но той се обърна, взе палтото си и без да си прави труда да го облече, се запъти към вратата. Лиз го проследи с поглед, без да има сили да прецени чувствата си в момента, когато го виждаше да си отива може би завинаги.

На вратата той се обърна и произнесе с глас, който я прониза в сърцето.

— Между другото, би ли предала на майка си нещо от мен? Кажй ѝ, че „онзи човек“ си има име и бих ѝ бил безкрайно благодарен, ако в бъдеще го използва. — По лицето му пробяга зловещо подобие

на усмивка. — Бих искал да мога да кажа, че е било удоволствие да се срещнем, Елизабет, но и двамата знаем, че не беше така. Ти каза, че искаш да се махна от живота ти. Нека бъде така. Оставям те сама с твоята безценна независимост. Но внимавай. Някоя сутрин можеш да се събудиш и да откриеш, че тя е единственото, което ти е останало.

ШЕСТА ГЛАВА

Биографията на Балзак най-после бе завършена и Лиз изпрати ръкописа с въздишка на облекчение. Отне ѝ три седмици непрекъснатата работа, но вече всичко свърши и тя бе свободна.

Свободна, но за какво? Бе си обещала почивка, но сега, когато ѝ се удаваше възможност за това, не знаеше какво да прави. За пръв път болезнено осъзна колко самотно живее.

Когато изостави Ричард, ѝ бе нужно точно това — усамотение. Избяга от общия им дом в момент на отчаяние, без да знае къде да отиде. Всичките им приятели бяха общи, а тя искаше да се скрие някъде, където той не би могъл да я открие. Елинор би я приела, разбира се, но щеше да се раздвоява между снаха си и брат си. Лиз реши да спести това на приятелката си. Затова постъпи като всички разочаровани съпруги — върна се при майка си.

Това беше грешка. Джейн Нийл никога не произнесе думите „Нали ти казвах“. Не беше нужно, те звучаха във всяко кимване, в начина, по който свиваше устни, когато Лиз изплакваше мъката си. „Знам, знам“, говореше лицето ѝ. „Няма нужда да ми обясняваш. Аз знам всичко за мъжете. Виж баща си. Той бе непочтен с мен от самото начало и ме изостави, когато ти беше едва седемгодишна.“

Още след първата седмица Лиз разбра, че няма да може да живее в един дом с майка си. Затова си намери този апартамент. Дотогава, разбира се, бе успяла с помощта на Елинор да започне работа като преводач на свободна практика. Новата работа ѝ отнемаше цялото време. Но да работи вкъщи означаваше да ограничи контактите си и да живее доста самотно. Нямахте възможност за нови запознанства. Въпреки че сама се стремеше към това усамотение, за да може на спокойствие да обмисли случилото се, сега то се стовари с цялата си тежест върху нея.

Какво не беше както трябва? Преди шест месеца си бе позволила две седмици почивка и се бе чувствала доста добре. Всъщност времето не ѝ стигна, за да свърши всичко, което искаше. Но тогава току-що се

бе нанесла в новото жилище и чистенето, боядисването и обзавеждането бяха повече от достатъчни, за да няма една свободна минута. И, разбира се, това беше, преди Ричард да се появи отново.

Ричард. Той бе причината за объркването ѝ. През последните седмици бе успявала да пропъди мислите за него, налагайки си тежък режим на работа. Но когато приключи с превода и нямаше с какво друго да се заеме, се улови, че отново и отново се връща към онази сцена в апартамента си и чува неговите думи: „Говориш за даване и получаване, но никога не си разбирала какво значи да даваш. Нищичко...“.

Как си позволяваше да обвинява точно нея, че не е давала? Тя бе отдала в този брак всичко, бе създала техния дом, бе забавлявала клиентите му. Дори отиде на онзи проклет готварски курс, за да може по-добре да се справя. Изцяло го бе подкрепяла в усилията му да прави кариера, без нито за ден да изоставя и служебните си задължения.

Звънът на телефона я откъсна от мисиите ѝ. Тя с благодарност посегна към слушалката.

— Здравей — чу веселия глас на Елинон Болдуин. — Искам само да ти кажа, че получих превода. Сигурно си работила къртовски, за да го завършиш толкова бързо.

— О, аз... — прехапа устни Лиз, за да не каже „нямах какво друго да правя“. — Искях по-бързо да приключа, за да си почина една-две седмици.

— Разбирам. Значи сега си съвсем свободна. — Настъпи кратка пауза, в която Лиз се досети какво ще последва и затова не се изненада от въпроса: — Чувала ли си се скоро с Ричард?

— Видях го веднъж, преди месец. — Би предпочела да не си признава, но Елинон сигурно вече знаеше. — Нищо не се получи.

— Да, чух за това. Без подробностите, разбира се. Нали познаваш брат ми, той не обича да говори за себе си. Доколкото разбирам, майка ти отново е помогнала.

— Така е — въздъхна Лиз, спомняйки си потъмнялото от гняв лице на Ричард. Какво ли бе имал намерение да ѝ каже, ако майка ѝ не го бе прекъснала?

— И как е старата змеица?

Лиз не успя да сдържи усмивката си. Елинон и Джейн Нийл никога не се бяха погаждали и тя подозираше, че приятелката ѝ

обвинява майка ѝ за съсипания брак на брат си.

— Добре е.

— Още ли преподава в техникума и посвещава вечерите си на женския клуб?

— Има ли нещо лошо в това? — Лиз се почувства задължена да възрази, разтревожена от тона на Елинор. Като работеща жена приятелката ѝ би трябвало да защити правото на Джейн Нийл да подрежда живота си както пожелае.

— О, нищо, щом така ѝ харесва. Но трябва да призная, че такъв живот винаги ми се е струвал доста празен.

— Празен? Нел, не ставай смешна! Тя има работата си, своите приятелки...

— А любов? — прекъсна я Елинор.

— Знаеш мнението ѝ по този въпрос. Казвала съм ти какво е преживяла.

— О, помня. Разказвала си ми какъв мръсник е бил баща ти... и как тя е позволила това да я съсипе.

— Не е вярно! — почти извика Лиз. Винаги се бе възхищавала как майка ѝ е успяла да изгради отново живота си, как е отгледала дъщеря си сама, как е получила образование, намерила си е добра работа, как...

— Така ли? Лиз, миличка, много мъже са се държали зле с жените си, но те не са позволявали това да ги осакати. Няма нищо лошо в начина, по който майка ти подрежда живота си. Дори е достойно за уважение. Но би могла да има повече. Тя така се е затворила в себе си, че любовта не може да я достигне. Точно това ми се струва трагично.

Думите на Елинор звучаха в съзнанието ѝ, дълго след като разговорът свърши. Осакатен, горчив, тъжен — нима животът на майка ѝ беше такъв? Джейн Нийл бе успяла да се утвърди, и то по време, когато „еманципация“ не е била модна дума. Досега Лиз не се бе замисляла колко неща е трябвало да пожертва майка ѝ в името на това.

Отново си спомни последните думи на Ричард: „Ще те оставя с твоята безценна независимост. Но внимавай. Някоя сутрин може да се събудиш и да откриеш, че тя е единственото, което ти е останало“.

— Не! — каза си тя. Но гласът ѝ прозвуча несигурно, неубедително дори за самата нея. Последната забележка на Елинор за

майка ѝ всъщност отразяваше начина, по който напоследък самата тя приемаше живота си. Заслужаваше си да помисли върху това.

Бе наранена, разочарована, бракът ѝ бе пропаднал. Но трябваше ли да бъде сама до края на живота си, отказвайки се от любовта като майка си? Опита да си представи бъдещето без нечия топлина, без човек, с когото да споделя обикновените неща, без... без деца! Майка ѝ поне имаше за кого да се грижи.

Мислите ѝ прескочиха от бъдещето отново към миналото, към дните, преживяни с Ричард. Бракът им свърши зле, но съпругът ѝ, до онази последна вечер никога не се бе държал лошо с нея.

Ричард. Всичко бе свързано с него. Преди да го срещне отново, тя бе доста доволна от живота си, или поне така мислеше. Запълваше добре времето си през деня. Но какво да каже за дългите вечери, когато нямаше с кого да размени дума, или за безкрайните самотни нощи?

Напоследък бе още по-лошо. Истината беше, че ѝ липсваха писмата на Ричард. Никога досега не бе минавало толкова време, без да научи нещо за него. Осъзна, че е чакала писмата му и че дните, когато ги е получавала, са изглеждали някак по-ярки и одухотворени.

При последната им среща се бе отнесла лошо с него, призна си тя с въздишка. Бракът им вече бе минало, но тя би могла да се държи и по-добре. Не живееха вече като съпрузи, но поне би трябвало да могат да разговарят нормално. Ричард бе толкова внимателен, помогна ѝ, когато беше болна, а тя дори не му благодари. Да, трябваше да му благодари.

Стигнала до неочаквано за самата нея решение, Лиз седна зад бюрото си, взе лист и писалка; написа адреса и започна: „Скъпи Ричард“.

След това сякаш пред нея падна пелена. Странно, по-рано думите идваха, без да се замисля. След като го срещна отново, бе загубила илюзията, че пише на един безличен непознат. Той отново бе човекът, когото бе обичала, нейният съпруг. „Скъпи Ричард.“ Толкова пъти бе писала тези думи, без да влага нещо повече в тях, но сега отново разбра техния смисъл.

Дали Ричард изобщо искаше да получи вест от нея? Като си спомняше потъмнялото му от гняв лице, свирепата целувка, горчивите думи, които хвърли в лицето ѝ на тръгване, би повярвала, че той сигурно не би искал да има повече нищо общо с нея и е най-добре

изобщо да не се опитва да се свърже с него. Но угризенията не ѝ позволяваха да остави нещата така. Трябваше да опита да му се извини, преди да остави миналото далеч зад себе си и да уреди новия си живот. Не можеше да си позволи като майка си отношенията с Ричард да отровят не само миналото, а и бъдещето ѝ.

Забравила за листа и писалката, Лиз зарея поглед през прозореца. Не виждаше окъпаната от тихия есенен дъжд градина. Пред очите ѝ бе лицето на майка ѝ, така както го видя, когато Ричард си отиде. Разтревожена от неочаквания край на телефонния разговор, Джейн Нийл се бе втурнала към дома на дъщеря си. Бе готова да се пребори с целия свят, за да защити детето си. Бе почти комично разочарована, че Ричард си е отишъл. Изля гнева си върху Лиз:

— Къде ти беше умът? Как можа да му разрешиш да се вмъкне в апартамента ти? Знаеш какъв човек е той, как обърка живота ти...

— Мамо, Ричард не се вмъкна. Аз го поканих.

— Ти си го поканила!? Предполагам, че просто си се поддала на чара му. Как може да си толкова слаба, Елизабет?

— Не беше точно така! Аз бях болна, а той беше... толкова мил. — Повече от мил, обади се вътрешният ѝ глас.

— Мил?! — повтори Джейн Нийл с горчива ирония. — Мил! Всички те са мили, когато мислят, че по този начин могат да постигнат каквото искат. Доналд Нийл бе мил с мен всеки път, след като бях научила за поредното му похождение. Беше мил и след срещите с онази осемнайсетгодишна хлапачка, с която избяга и ме остави сама.

Лиз съзнаваше, че би трябвало вече да е свикнала с начина, по който майка ѝ се променяше винаги, когато заговореше за баща ѝ, но този път се смути повече от обикновено. Тя вероятно вече не обичаше Ричард, не можеше да живее с него, но не го мразеше.

— Трябва да бъдеш много внимателна, момичето ми. Ти си прекалено мекушава. Една жена не бива да си позволява това с мъжете, защото те се самозабравят. По някакви си негови съображения Ричард Дикън може да е решил да бъде мил, но само защото ще извлече полза от това. Ще те оплете в мрежите си и после ще те използва както пожелае. Мъжете търсят само едно...

— Не беше така! — Освен може би накрая, когато бе много ядосан и се бе опитал да я прелъсти. А после, когато сама пожела това, се бе отказал. Почти през цялото време тя бе така замаяна от болката

или от лекарството, че едва ли би могла да се съпротивлява. А той не се бе опитал да направи нищо!

— Винаги е така! Всички мъже са еднакви, пълни егоисти!

Толкова често бе слушала тези думи. Толкова ѝ бяха познати, че вече не им обръщаше внимание. Но сега, след обаждането на Елинон, не можеше да не се замисли какво бе струвало на майка ѝ това мнение. Джейн Нийл никога не би нарекла един мъж свой приятел, бе се отказала да допусне отново любовта в сърцето си. А реакцията на Ричард показваше, че е успяла да разруши и симпатията, и възхищението, които зет ѝ някога бе изпитвал към нея.

Лиз се отърси от спомените си и се върна към реалността. Откри, че сълзи премрежват погледа ѝ. Вгледа се в листа пред себе си. Видя само думите „Скъпи Ричард“, изписани най-отгоре, и усети как я разкъсва ужасното чувство на невъзвратима загуба, колко скъп ѝ е бил Ричард през първите месеци на връзката им, в онези прекрасни дни, изпълнени с надежди и идеализъм.

Тогава „довиждане“ имаше точно определен смисъл и за двамата. Силните чувства, събудени от онази целувка пред катедралата, не можеха дълго да бъдат удържани. Фактът, че тя живееше заедно с още четири момичета, а той — вече в Манчестър, естествено наложи някои ограничения в отношенията им. Но още когато отиде при Ричард за Коледа, тя знаеше, че ще станат любовници. Това, което я изненада, бе невероятното удоволствие, което ѝ носеше сливането на телата им. Под влияние на майка си тя се отнасяше с подчертано недоверие към секса. Това, което бе научила от майка си за половия живот, не съдържаеше и намек за емоционално преживяване. Тя нямаше представа, че заради болката и обидата, Джейн Нийл бе отричала чувствата си към мъжа, който я бе изоставил.

Лиз тръсна глава. Миналото си беше минало. Трябваше да го остави зад себе си и да се съсредоточи върху бъдещето.

Защо тогава пишеше на Ричард? Защото не бе успяла да го остави зад себе си. Не можеше просто така да се отърси от спомена за него. А трябваше да го стори, преди да започне да мисли за бъдещето си. Тежаха ѝ спомените за онези споделени мигове, преди всичко да рухне. Сега те се смесваха със спомена за грижите, които той положи за нея, докато беше болна. Това, че вече не бяха съпрузи, въпреки че официално още не се бяха развели, не трябваше да им пречи да се

държат като културни хора. Би благодарила на всеки друг, ако той ѝ бе помогнал така, както направи Ричард онази сутрин. Вече му беше благодарна дотолкова, че забрави как се бе държал, преди да си отиде. Но така и не изрази благодарността си. Решително взе писалката:

„След последната ни среща се разделихме доста враждебно и сега като се замисля, дори не ти благодарих както трябва за помощта. Наистина съм ти много благодарна за това, което направи, и бих искала да ти го кажа лично“.

Дължеше му поне това. Би било малодушие само да го напише в писмото си.

„Може би бихме могли да се срещнем и да вечеряме заедно. Този път за моя сметка.“

СЕДМА ГЛАВА

Честно казано, когато изпрати писмото, Лиз не вярваше, че Ричард ще ѝ отговори. След горчивите гневни думи, които хвърли в лицето ѝ, преди да си тръгне, тя почти беше убедена, че той няма да иска да я види повече. Въпреки че си го повтаряше, а и вече беше успокоила съвестта си, тя трепваше винаги, когато зърнеше пощальона. Но в кутията си откриваше само реклами и съобщения за плащане на сметки.

След шест дни, време предостатъчно Ричард да получи писмото, да напише отговора и да го изпрати, тя окончателно реши, че той няма да приеме жеста на помирение. Нещо, което неочаквано за нея много я огорчи.

Затова, когато тази вечер чу звънеца, тя отиде да отвори, без каквото и да е вълнение.

— Ти?! Какво правиш тук?

Очите му бяха чисти и спокойни като планинско езеро.

— Ти ме покани на вечеря.

— Но не веднага! Не така. Аз... Защо не ме предупреди, че ще дойдеш? — Лиз не знаеше как произнесе всичко това — с гняв или смущение.

— Аз самият не знаех допреди два часа. — По гласа му не можеше да се разбере дали му е било трудно да реши. — Бях зает във връзка с договора на Ропър и не бях сигурен дали ще намеря време. Освен това подозирах, че ако ти се бях обадил, можеше да размислиш и да отмениш поканата... Неудобно ли е сега? — добави той. — Да не прекъсвам... нещо?

Лекото демонстративно колебание и наблягането на последната дума я раздразни.

— Точно така, прекъсна оргия с двайсет мъже — изсумтя тя. Искеше да бъде заядлива, за да не покаже, че това, което всъщност я ядоса, бе познатото „Бях зает“. Безразличният тон на Ричард я върна към най-тягостните дни от брака им, към чувството на самота и

разочарование. Но се сети, че няма право да очаква нищо друго. Времето, когато можеше да изисква да бъде на първо място в живота му, бе отдавна отминало.

Погледна го в лицето и веднага съжали за острия тон, с който го посрещна. Ричард бе доста отслабнал. Блестящите му очи изглеждаха прекалено големи над изпъкналите скули. Коженото яке висеше на раменете му. Стори ѝ се уморен, дори изтощен. Лиз си спомни тревогите на Елинор, че брат ѝ работи до умопомрачение и нито се храни, нито спи колкото трябва. Като го гледаше сега, бе склонна да повярва, че страховете на Елинор не са преувеличени.

— Извинявай, не исках да кажа това. Няма ли да влезеш?

Той направи една крачка, поколеба се и спря.

— Искам да те попитам нещо... — Не добави „Преди да реша дали да вляза“, но не беше и необходимо. — Последния път, когато бях тук... Твоята скъпоценна независимост... Още ли държеше на нея и на следващата сутрин?

Лиз се взря в него. Не можеше да разбере въпроса, или по-скоро причината, поради която бе зададен.

— Разбира се. Справям се добре. — Не бе сигурна дали ѝ харесва „справям се“. Изведнъж си спомни колко празен ѝ се стори апартаментът, след като Ричард си тръгна. — Казах ти, че след като си взема лекарството, главоболието ще премине — припряно добави тя, уплашена от това, което бе признала, макар и само пред себе си. — Вече ти писах, че съм благодарна за помощта ти.

Ричард като че ли все още се колебаеше.

— Ще вляза — реши той. — Благодаря за поканата, Елизабет.

Елизабет. Това обръщение и тонът на Ричард бяха достатъчни. Отново се преструваха на непознати. Отново бяха хора, които шест месеца си пишеха и веднъж се бяха срещнали в един бар.

Това би трябвало да я успокои, но колкото и да е странно, почувства точно обратното. Сякаш загуби почва под краката си. Улови се, че вече мисли за Ричард като за човека, когото някога е обичала и с когото иска да се помири. А той съзнателно беше увеличил дистанцията помежду им. Очевидно съвместното им минало нямаше значение за него.

— Разбира се, ако тази вечер е неудобно, само ми кажи.

Внимателният, учтив и отчужден тон така опъна нервите ѝ, че тя едва не изкрещя. Ако се чувстваше така, защо изобщо бе дошъл? Но може би това бе проява само на добро възпитание. Винаги се бе възхищавала на безупречните му обноски, на педантичната му честност, на готовността му да приеме всяко извинение. Почувства се задължена да отговори също толкова честно:

— Ни най-малко. Нямам ангажименти, пък и още не съм яла. Една вечеря някъде навън би била добра идея. Ако почакаш няколко минути да се преоблека...

Гласът ѝ заглъхна, когато видя как погледът му се плъзна по стройното ѝ тяло и спря на лицето ѝ.

— Изглеждаш много добре. — Тонът на Ричард бе спокоен, все така проклето учтив, и изобщо не съответстваше на изгарящото желание в погледа му, което при всичкото си старание не можеше да скрие.

— Вече цял ден съм с тези дрехи и ще се чувствам по-добре, ако се преоблека. Ако искаш, изпий едно кафе, докато чакаш.

Господи, как можа да забрави? Лиз се скри в стаята си, просна се на леглото и опита да се овладее. Бе забравила как завърши тяхната последна среща — добре пресметнатата атака върху чувствата ѝ, жестоката хладна целувка, с която се бе опитал да изтръгне от нея желанието отговор. Тя му беше дала този отговор, бе реагирала спонтанно и бе позволила унижението той да я отхвърли. Тогава прие поведението му като признак, че той вече не я харесва, че някогашното му желание е изчезнало. Но днешният му поглед говореше съвсем друго. Ами ако отново кажеше: „Твърде късно е, Лиз. Не искам повече това, не и ако не ми се отдадеш изцяло. По този начин това не означава нищо за мен“? Наистина ли бе искал да каже, че има нужда от някакво... чувство? Възможно ли бе все пак да се лъже в него?

Не. Това бе нелепо. Отново бе оставила чувствата да замъглят разума ѝ. Само трябваше да си спомни онази последна нощ от техния брак, когато реши, че трябва окончателно да избяга от Ричард, че ако остане, той ще я съсипе. Тогава той се люби с нея... Не, не беше любов! Тогава той я облада грубо и егоистично, без да се интересува от чувствата ѝ. Но въпреки начина, по който се отнесе с нея, тя и тогава не успя да потисне реакцията на тялото си. Физическото привличане,

което изпитваше към Ричард Дикън, винаги успяваше да победи инстинкта ѝ за самосъхранение.

Звукът на кипяща кафеварка я върна в настоящето. Не биваше повече да понася това, реши тя и бързо се изправи. Не можеше повече да седи на една маса с човека, който неведнъж бе постъпвал лошо с нея, да води учтив разговор, да се усмихва. Да се преструва, че никога не е имало нещо повече помежду им. Споменът за онзи Ричард, с когото някога се запозна, за онзи внимателен и мил човек, я бе накарал да забрави какъв е станал.

Тръгна към вратата с намерение да отиде във всекидневната и да му каже, че не иска да вечеря с него, че трябва да се махне от живота ѝ. Но в съзнанието ѝ отново прозвуча гневният му глас: „Ти говориш за даване и получаване, Бет, но никога не си знаела как да даваш“. Пред нея изплува образът на Ричард, какъвто го видя преди няколко минути пред вратата. Спомни си тревогите на Елинор. Заради приятелката си, заради онези остатъци от чувства, запазили се все още живи в нея, Лиз бе приела да отговори на онова негово първо писмо.

Върна се, отвори с въздишка гардероба и невиждащо се взря в редицата от дрехи. Кой бе истинският Ричард? Човекът, в когото се влюби, или човекът, в който се бе превърнал по-късно? Самоувереният мъж, когото толкова често бе виждала, или самотникът, описан от Елинор? Още не знаеше, а имаше само един начин да разбере. За целта трябваше да вечеря с него. Може би щяха да поговорят и да разкрие загатката. Въпреки че едва ли щеше да ѝ е приятно.

Но Ричард я изненада с поведението си. От момента, в който тя се върна във всекидневната, той положи всички усилия, за да се чувства Лиз по-добре. Дистанцията бе запазена, а също и хладната, опъваща нервите ѝ любезност. Но всичко това беше примесено с чар и внимание. Постепенно тя се отпусна. Поведоха разговор, разбира се, на неутрални теми. Накрая компанията на Ричард ѝ стана приятна.

Тази вечер Лиз откри отново много от нещата, които някога я бяха привличали в Ричард — естествената дружелюбност, интелигентността му, уменията му да води интересен и остроумен разговор. Всичко това предразполагаше хората да бъдат пределно

откровени пред него и без да усетят, да му разкрият целия си живот с чувството, че вниманието му е насочено единствено към тях.

Колко често го бе виждала такъв, когато забавляваха клиентите му! Лиз знаеше, че решенията в крайна сметка зависят от качеството на работата му, но беше ясно, че чарът и добрите обноски на Ричард също помагат. А сега, след месеците самота, когато този чар бе насочен изцяло към нея, тя бе омаяна и вечерта отлетя неусетно. Затова, когато Ричард предложи да се срещнат отново, може би да отидат на кино или театър, тя се съгласи, без да се замисля.

Странно, но никога не съжали за решението си. Сега посещенията му заместваха писмата — доставяха ѝ същото удоволствие, не я смуцаваха, нито ѝ създаваха чувство за заплахата. Сякаш наистина бяха двама стари приятели, които отдавна не са се виждали и сега отново се опознават.

Затова се оказа неподготвена, когато веднъж след две седмици, докато седяха в едно кафене, Ричард смени изненадващо темата на разговора:

— Онзи ден срещнах Нел — спомена той уж между другото, но нещо я накара да изтръпне. — Покани ни на вечеря в събота.

— На вечеря...

Лиз знаеше, че в гласа ѝ няма и капка възторг, но нищо не можеше да направи. След като се разделиха с Ричард, тя няколко пъти бе гостувала на Елинор. Но сега беше различно. Първо, Елинор би приела, че те отново са заедно, а Лиз не можеше да позволи на никого да мисли така, след като тя самата още не бе наясно с чувствата си. Но имаше и друга причина, прекалено свързана с нещастията ѝ в миналото...

— Нямам желание...

— Защо? — Тонът му бе обезпокоително остър. — Нали вече каза, че в събота си свободна?

— Да, но...

— Но какво, Елизабет? Не искаш да ни виждат заедно, така ли?

— О, не ставай смешен — отговори тя бързо, може би защото точно това мислеше. — От седмици излизаме заедно.

— Но на театър или на кино, там, където е тъмно. В селски заведения на края на света. — В гласа му прозвуча мрачна ирония. — Където няма вероятност да срещнем някого, когото познаваме. Дори

Нел не знаеше, че ние... „излизаме заедно“. — На устните му се появи крива усмивка. — Казвала ли си на някого за нас, Елизабет?

Лиз знаеше кого има предвид Ричард. Би могъл да попита „Майка ти знае ли?“. Не че се страхуваше да каже на майка си, а и не бе нужно развихрено въображение, за да си представи как би реагирала Джейн Нийл. Но искаше да запази за себе си тези срещи с Ричард. Не желаше външен натиск върху решенията си, поне докато сама не разбере какво става.

— Не е толкова просто.

— На мен ми се струва съвсем просто — възрази студено той. — Аз вече приех поканата на Нел. Така че, ако не отидем заедно, ще отида сам. Искам да дойдеш с мен, Елизабет.

Нещо я задуши. Лиз стисна очи срещу болката от дълбоко погребан в паметта ѝ спомен. Сякаш бе вчера онази ужасна нощ преди Коледа, когато изтощена душевно и физически от приготвянията за празника, се върна от работа с единственото желание да хапне набързо, да се изкъпе и да си легне рано. Но в спалнята завари Ричард, който се обличаше за поредното празненство.

— Закъсна! — възкликна той. — Хайде, ако побързаме, ще успеем.

Лиз застина на вратата, смутена от досадата, изписана на лицето му. Някога помнеше за всяка предстояща среща с бъдещ или настоящ клиент. Нещо повече, планираше всичко до последните подробности, за да бъде Ричард горд с нея. Но това бе, когато тези срещи не бяха толкова чести. Сега ѝ се струваше, че всеки ден или ходят някъде, или посрещат гости. Беше ѝ дошло до гуша. В началото Ричард винаги бе намирал начин да похвали външния ѝ вид, храната, наредбата... Сега приемаше всичко като даденост, като нещо в реда на нещата. Всяко нейно старание за нещо повече оставаше незабелязано.

От доста време Лиз разбираше, че се отчуждават един от друг, че всеки има свой живот. Вече не се залъгваше, че проблемите са временни. Ричард бе основал собствена фирма, но продължаваше да работи както преди, дори повече. Лиз стисна упорито устни. Чувстваше се изтощена и не желаше да отиде на поредната отегчителна вечеря.

— Не ми се ходи никъде — заяви тя. По лицето му разбра, че е сбъркала.

— А аз искам да дойдеш с мен. Искам да бъдеш там.

— Е, няма да дойда! Щом е толкова важно за теб, иди сам.

Лиз се размърда неспокойно на стола си. Дори сега я прониза болка при спомена за гневното му избухване, когато тя избяга и се заключи в спалнята за гости. Не се наложи да остане там дълго. Скоро затръшнатата врата и шумът от отдалечаваща се кола ѝ показаха, че той я е послушал и е отишъл сам.

Върна се чак на следващата сутрин. Дотогава Лиз вече се беше уморила от чакане. С цялата си глупост мислеше, че когато се поуспокои, той ще измисли нещо, за да си тръгне рано и ще бърза да се върне, за да ѝ се извини. Докато седеше сама в пустата къща, дълго мисли в какво е сбъркала. Връщаше се отново и отново към последната сцена помежду им. И към много други като нея. Гневът ѝ нарастваше с всяка изминала секунда, затова когато накрая реши да си легне, остави грижливо сгънатите дрехи на Ричард пред вратата и старателно я заключи.

А сега всичко се повтаряше. Ричард ѝ показваше за пореден път, че е важно само това, което иска той. Въпросът бе какво да направи, след като той заяви, че е готов да отиде и без нея. Отново щеше да остане сама, но дали този път той щеше да се върне? Още не можеше да излекува раните отпреди една година, а последвалите събития бяха така болезнени, че не искаше дори да си спомня за тях. Нямахше желание да преживее отново нещо подобно.

Но защо Ричард толкова настояваше да отиде с него? Елинон бе негова сестра, а не бъдещ клиент, когото трябваше да забавлява с нейна помощ.

— Знам колко е заета Елинон — възрази тя неубедително. — Не искам да ѝ създавам допълнителни проблеми.

— Няма да ѝ създадеш проблеми — махна с ръка Ричард. — Нел ще се справи.

При Елинон всичко винаги беше отлично организирано. Това бе част от проблема, спомни си Лиз, когато в събота вечерта Ричард спря колата пред къщата на сестра си. И домът, и семейството, и работата ѝ вървяха като добре смазан механизъм. Сигурно на Лиз щеше да ѝ бъде по-леко, ако не я харесваше толкова, ако бе открила, че и тя като Джейн Нийл е студен и отчужден човек. Но Елинон беше винаги сърдечна и

искрена, истинска приятелка. Точно заради това за Лиз бе толкова трудно да се справи с чувството за несигурност, което ѝ създаваше.

И Елиноор, и Ив Дикън бяха образец за съвременни свръхжени. Лиз още си спомняше първото посещение в безупречния дом на свекърва си. Способностите ѝ на домакиня и готвачка бяха недостижими. Къщата ѝ беше подредена, уютна, елегантна. Ястията — домашно приготвени от пресни продукти. Като че ли нямаше нищо, което да може да я затрудни. Притежаваше невероятен усет при избора на най-подходящия подарък. Можеше да го опакова и украси така, че да изглежда като произведение на изкуството — нещо, което Ричард бе наследил от нея.

Лиз изпита същото чувство на неудобство и когато Марк Болдуин ги въведе в трапезарията. Върху блестящата бяла покривка на масата бяха подредени сребърни прибори, искрящи чаши, бели и червени цветя. Бяха дошли малко по-рано, защото Ричард искаше да види племенницата си Рейчъл, преди да си е легнала, но Елиноор бе както винаги готова, с изискана тъмносиня кадифена рокля, с прибрана в сложен кок тъмна коса. Лицето ѝ сияеше. Лиз усети собствената си усмивка доста вяла и някак пресилена. Не беше възможно да не сравни непосредствеността на домакинята със собствените си притеснения, когато навремето с Ричард посрещаха гости.

Тези официални вечери, с които Елиноор и майка ѝ се справяха така лесно, бяха нещо непознато за нея, преди да се омъжи за Ричард. Те нямаха нищо общо с набързо приготвената от майка ѝ храна или с хапването на крак през студентските ѝ години. Имаше твърде малко време да се приспособи, преди такива вечери да се окажат важна част от живота на Ричард. Той започна да напредва доста по-бързо от очакванията, може би защото новият му шеф се отнасяше с много по-голямо разбиране към идеите му, отколкото Чарлз Хънтингтън. Лиз трябваше доста да се потруди, за да се превърне в подходящата за него съпруга. С времето свикна, но винаги тичаше до последния момент и едва успяваше да се изкъпе и преоблече преди идването на гостите. В началото усилието си струваше — Ричард изглеждаше много горд с нея. После започна да става критичен, дори враждебен. Тя имаше чувството, че колкото повече се старее, толкова по-зле се справя.

— Колко се радвам да ви видя отново заедно! — възкликна искрено Елиноор. Думите „отново заедно“ жегнаха Лиз. Тя бе идвала

много пъти тук сама, след като се разделиха с Ричард, и винаги се бе възхищавала от начина, по който Елинон бе уредила живота си. Но едва сега, с Ричард, отново се събуди старото й усещане, че тук е не на място.

— Марк, скъпи, ще предложиш ли на Лиз и Ричард нещо за пиене?

Още нещо прободете Лиз — тази топлина в гласа на Елинон, когато се обърна към съпруга си, усмивката, с която той й отвърна, нямаха нищо общо с начина, по който често се държаха двамата с Ричард, когато гостите пристигаха и тя с върховно усилие едва успяваше да прикрие умората и напрежението си зад скована любезност.

— Лиз, трябва да ти кажа, че в издателството са много доволни от работата ти. Отсега нататък ще мога да ти осигурявам колкото поискаш преводи.

— Това е чудесно! — Елинон неволно й помогна да възвърне самочувствието си. Поне работата й бе нещо, което умееше да върши добре, нещо, с което имаше право да се гордее. — Предай им, че с удоволствие бих се заела с всичко, което ми предложат.

— Мислех, че ще си дадеш почивка — прекъсна я Ричард. — Нали каза, че искаш да заминеш...

— О, почивката може да почака — отвърна Лиз бързо, смутена от неочакваната му намеса. Вече беше забравила, че му е говорила за това. Пък и тогава му го каза, колкото да поддържа разговора. Освен това с какво право точно той я упрекуваше, че работи много? — Това е важно за мен. Би трябвало да ме разбираш. Моята работа е от голямо значение за мен, трябва да си създам име, а за това имам нужда от поръчки...

Гласът й секна, когато срещна погледа на Ричард. Дали и той като нея си спомни колко пъти е произнасял същите думи в отговор на нейния упрек, че вечно е зает?

— Наистина си се променила — сви рамене той и се обърна към Марк. От тона му Лиз не успя да разбере дали това е комплимент, или упрек.

Вечерята, поднесена от Елинон, беше точно толкова добра, колкото Лиз очакваше. След като привърши с нея, тя се облегна назад с въздишка на одобрение:

— Нел, беше прекрасно! Този път наистина си надминала себе си. Трябва да ми дадеш рецептата.

Марк погледна съпругата си от другия край на масата и двамата си размениха съзаклятнически погледи, а Елинор отклони със смях комплимента:

— Стига ми, че ти е харесала. Знаеш, че обичам да посрещам гости.

— Обичаш ли? — обади се Марк. — Обожаваш. И ти като майка си превръщаш това в изкуство. Всичко трябва да е изпипано със стил. Ако зависеше от мен, бих се задоволил с бутилка бира и готова храна.

— Мъже! — въздъхна театрално Елинор. — В тях няма нищо, освен първични инстинкти.

Лиз успя само да измънка нещо неопределено, което би могло да бъде и съгласие. Мислите ѝ се върнаха към началото на вечерта, когато разбра, че присъствието на Ричард засилва чувството ѝ за непълноценност. Още след първото посещение в дома на Ив Дикън бе приела, че това е стилът, с който е свикнал Ричард и който би желал да наложи в собствения си живот. Но шеговитата забележка на сестра му го постави редом с Марк.

В този момент Ричард вдигна поглед към нея и Лиз усети, че чашата с кафе в ръката ѝ трепери. В съзнанието ѝ изплуваха думите му: „Просто имам чувството, че Нел и Марк пропускат по-обикновените неща в живота“.

Наистина ли той сам бе желал онези официални вечери, или те се налагаха от изискванията на кариерата му?

В началото бяха намирали време и за „по-обикновените“ неща. Едва по-късно попаднаха в капана на безкрайните и отегчителни приеми.

В капан? Точно така се бе чувствала тя, но предполагаше, че официалните вечери са приятни за Ричард — във всеки случай, на тях той изглеждаше по-непосредствен и чаровен от нея. Но онзи, младият, Ричард, в когото някога се влюби, нямаше ли също като Марк да бъде доволен от чаша бира и готова храна?

— Като спомена за мама — обади се Елинор, — вчера я срещнах. Ще повярваш ли, че вече е купила всички коледни подаръци и дори ги е опаковала?

— Не се съмнявам. Сигурно в килера още от лятото втасват кексът и пудингът — вметна Ричард. — Да не говорим за стотината ментови пасти в хладилника.

— Какво лошо има в това? — Лиз усети, че гласът ѝ прозвуча доста остро, но при споменаването на Коледа нервите ѝ се изопнаха. — Животът става по-лесен, ако навреме помислим за някои неща. По Коледа има толкова много работа...

— А къде остава спонтанността? — прекъсна я Ричард.

— Тя е хубаво нещо, ако ти остане време за нея. Но когато всичко чака теб, а имаш и друга работа...

Блясъкът в очите му беше нещо повече от отражение от свещите на масата. Без съмнение и той си беше спомнил за онази последна ужасна Коледа. Е, тогава така и не му обясни защо бе толкова сърдита, но какво ѝ пречеше да му го каже сега?

— И когато никой няма желание да ти помогне — продължи гневно, — тогава трябва да се съсипеш, за да успееш с всичко и малко предварителна подготовка би облекчила живота ти.

Трябваше да си признае, че Ричард невинаги я бе оставял да върши всичко сама. Отначало имаше желание да ѝ помага в домакинството, когато работата му позволяваше. Но скоро ентузиазмът му угасна и той се оттегли, оставяйки я да се справя както може.

— Сякаш чувам майка ти — ледено отбеляза той.

— И какво имаш против нея? Майка ми се е измъкнала от блатото без ничия помощ. Всичко, което има, е постигнала съвсем сама.

— Знам.

— И може би най-важното, на което ме е научила — продължи Лиз, без да му обръща внимание, — е, че ако искам да направя нещо, трябва да разчитам само на себе си. Тя живее така.

— Всички знаем, че майка ти е много решителна жена.

— А аз знам, че ти никога не си я харесвал!

— Не си права, Елизабет — спокойно възрази Ричард. — Или по-точно, не се изразяваш правилно. Бих могъл и да харесам майка ти, ако тя ми беше позволила. Аз винаги съм я уважавал и съм се възхищавал от нея. Винаги съм смятал, че е заслужавала нещо много по-добро от това, което е получила от баща ти. Но тя никога не разреши на мен или на някой друг мъж да се доближи до нея.

— Кое то едва ли е изненадващо! Майка ми няма нужда от никого. Тя живее пълноценно... — Спомни си за горчивината, с която последния път майка ѝ говореше за съпруга си и продължи вече не толкова убедено: — За нея вярата в способностите на жените е много важна. Това я крепеше, когато...

— Не отричам! Смуцава ме как това е повлияло върху теб.

Как е повлияло върху нея? Напълно объркана, Лиз не успя да измисли какво да отговори. Настана неловко мълчание, което бе нарушено от тактичното покашляне на домакинята:

— Някой да иска още кафе?

Старателно безгрижният ѝ тон накара Лиз да се опомни. Тя осъзна, че двамата с Ричард напълно бяха забравили за присъствието на Марк и Елинор. Едва сега забеляза как се бяха надвесили един към друг над масата, опрели ръце на полираната ѝ повърхност и толкова близо, че ако не бяха цветята, биха се докосвали.

— Не, благодаря, Нел — пръв се овладя Ричард. — За съжаление, вече трябва да си тръгваме. Знам, че е рано — изпревари той възраженията на Елинор, — но тази вечер трябва да пътувам до Манчестър.

Вниманието му бе изцяло насочено към сестра му и само един бърз поглед показва, че не е забравил за Лиз. Но прекалено точните му движения, когато стана и старателно прибра стола си, издаваха едва сдържаните чувства.

Лиз разбра, че ще последва спор, но нямаше друг избор и тръгна след Ричард към антрето да вземе палтото си. Вероятно мъжът щеше да избухне веднага щом излезе.

Отчасти и за да отложи този момент, но и защото възпитанието го изискваше, Лиз спря на вратата и хвана ръцете на Елинор:

— Извинявай — каза тя, смутена от поведението си и реакцията на Ричард. — Не знам как стана.

— Не се безпокой. Иначе щяхме да говорим за договори, клиенти или за поредното варварство, извършено от някой архитектурен чиновник. Освен това... — За миг стисна по-силно ръцете ѝ. — Доволна съм, че поне веднъж вие двамата си поговорихте както трябва.

Лиз понечи да възрази, но в този момент дойде Ричард и двамата си тръгнаха. Не си бяха поговорили. Той се беше опитал да наложи мнението си и никак не му бе харесало, че тя не се съгласи с него.

Сега неизбежно следваше втората част от скандала. Лиз реши да не му позволи да поеме инициативата, затова изчака само да седнат в колата и още щом завиха зад ъгъла, се нахвърли върху него:

— И какво точно искаше да кажеш с това?

Ричард, верен на себе си, не се и опита да се престори, че не разбира за какво става дума.

— Майка ти е много силна личност, Елизабет. Тя има непоклатими възгледи за живота. Причините знаем и двамата. Но това е нейният живот, а не твоят.

— Знам! — Неочаквано Лиз бе подразнена от начина, по който той произнесе „Елизабет“. Прозвуча ѝ толкова студено!

— Така ли? Съмнявам се. Ти си на двайсет и шест години. Докога смяташ да ѝ разрешаваш да управлява живота ти?

— Майка ми... Не е вярно!

Гласът ѝ прокълтя в тясното купе. Не майка ѝ и не нейните възгледи бяха управлявали живота ѝ. По-скоро това беше любовта ѝ към Ричард — любов, толкова силна, че беше готова да му даде всичко от себе си, докато един ден осъзна, че тя е единствената, която дава, и това разби сърцето ѝ. Да, сигурно по това приличаше на майка си.

— Докажи го! — Думите му разсякоха тъмнината като с меч. Ричард рязко намали, спря до тротоара и се обърна към нея: — Докажи ми, Елизабет — продължи той. Лиз не виждаше изражението му и ѝ се струваше, че думите му удрят като с чук по опънатите ѝ нерви. — Престани да потискаш чувствата си и покажи, че си самостоятелен човек, а не копие на майка си.

— Не разбирам за какво говориш!

Но дълбоко в себе си знаеше, че поне за това Ричард е прав, че наистина разрешава на майка си да управлява живота ѝ. Би могла да обяснява на някой друг, че не ѝ е казала за срещите си с Ричард, защото иска да изчака, докато разбере какво става между тях, защото не е предполагала, че отношенията им ще се задълбочат, защото... Но истината бе, че много добре знаеше каква ще бъде реакцията на майка ѝ — същата, както когато ѝ съобщи, че ще се омъжи. А може би и още по-лоша.

— Не! — Стомахът ѝ се сви на топка при мисълта за сблъсъка между Джейн Нийл и зет ѝ, когото тя все още наричаше „онзи човек“.

— Да! — твърдо заяви Ричард. — И колкото по-скоро, толкова по-добре. Най-добре още утре. Да, аз имам намерение да се срещна с майка ти, Елизабет. Трябва само да решиш дали ще отида сам, или с теб.

Лиз отчаяно затвори очи. Знаеше, че единственото, което би било по-лошо от това да се изправи лице в лице срещу майка си и Ричард, бе мисълта, че те ще се срещнат, а тя няма да знае какво са си казали.

— Ще отидем заедно.

ОСМА ГЛАВА

— Мамо, та това е смешно!

Беше минал само половин час, а Лиз вече не издържаше. Майка ѝ не се държеше нападателно и грубо, въпреки че когато им отвори и видя Ричард, сякаш едва сдържа желанието си да им тръшне вратата под носа. Сега беше хладно любезна, само дето се правеше, че не чува думите му и говореше единствено с дъщеря си — все едно, че той не беше в стаята. Ричард проявяваше изненадващо търпение, но Лиз чувстваше, че това няма да е за дълго. Побърза да предложи кафе, за да остане за малко насаме с майка си.

— Не разбирам за какво говориш! — Гласът на Джейн Нийл бе спокоен, но ръцете ѝ трепереха, докато зареждаше кафеварката.

— О, престани! — не издържа Лиз. — Държиш се с Ричард като с престъпник, а той само се опитва да поговори с теб.

— Точно този разговор ме безпокои. Знаеш мнението ми, Елизабет. Чарът му не може да ме впечатли. Както казва Шекспир, „човек може да се усмихва, да се усмихва и въпреки това да е негодник“. И обикновено се оказва точно така. Не ти ли стига, че веднъж вече ти разби живота, та отново му даваш тази възможност? Мислех, че си се поучила от грешките си.

Кои грешки? Че е допуснала Ричард отново да се появи в живота ѝ, че му е повярвала, че му е отдала любовта си? Но имаше и други грешки, които едва сега започваше да осъзнава.

— Старая се — успя да отговори тя.

— Би трябвало да се постараяш повече! Знаеш не по-зле от мен, че този човек ще... — Джейн Нийл изведнъж млъкна и с широко отворени очи се вторачи зад гърба на дъщеря си.

Лиз бавно се обърна, сигурна какво ще види. Ричард привидно спокойно се бе облегал на рамката на вратата, но потъмнелите му като зимно море очи бяха гневно приковани в Джейн Нийл.

— Този човек ще... — подсказа той. — Продължете, госпожо Нийл, какво ще стори този човек на дъщеря ви?

На Джейн Нийл ѝ трябваша не повече от десет секунди, за да върне самообладанието си, но Лиз имаше чувството, че за това време сърцето ѝ се е качило в гърлото и ѝ пречи да диша.

— Трябва ли да питаш? Не си ли го направил вече?

— Бих искал да знам какво точно мислите, че съм направил.

— Ти отне на дъщеря ми вярата, бъдещето...

Не и любовта, отбеляза наум Лиз. Майка ѝ никога не би признала, че такова чувство изобщо съществува.

— Ти разби кариерата ѝ...

О, мамо недей, искаше да извика Лиз, но не успя. Ричард се отлепи от вратата и погледна въпросително съпругата си.

Как можа, мамо! Как можа да му кажеш точно това, отчаяно помисли тя.

— Поправете ме, ако греша... — Кадифеният му глас не издаваше колко е потресен. — Но доколкото си спомням, Елизабет имаше работа...

— Работа! — презрително изсумтя майка ѝ. — Работа в канцелария. А къде останаха мечтите ѝ, амбициите ѝ, желанието да бъде самостоятелна?

— Мамо! — простена Лиз.

Ричард отново беше обърнал очи към нея.

— Не знаех за това.

— Това беше само идея — опита се да обясни Лиз с треперещ глас, но Джейн Нийл нямаше намерение да се отказва:

— Не те е интересувало!

Лиз с облекчение видя, че погледът му отново се насочи към майка ѝ, макар че едва ли бе повярвал на обясненията. Очакваше дълги разговори на тази тема, а перспективата за това я плашеше.

— И ти си като всички мъже! — Джейн Нийл вече бе в стихията си. — Пълен егоист, който се интересува само от собствените си желания.

— Всички мъже? — За пръв път Ричард повиши глас, но бързо се овладя. — Искам да ви покажа нещо, госпожо Нийл. — Отиде до стаята и бързо се върна с няколко снимки в ръка. — Бих искал да погледнете това... — Подаде ѝ две снимки. — И да ми кажете кои са тези хора.

— Аз — недоумяващо произнесе майка ѝ. — И Елизабет... Но какво...

— И това — продължи Ричард и подаде още две снимки. — Кои са тези двамата?

— Ами това очевидно си ти и... — Тя внезапно пребледня и Лиз разтревожена се приближи. От това, което видя, дъхът ѝ секна. Как бе успял Ричард да намери снимки на баща ѝ?

Миг по-късно се сети. Тази снимка беше скрила сама, когато баща ѝ ги напусна, а майка ѝ унищожаваше всичко, останало от него. Сигурно Ричард я бе открил между нещата ѝ, които в бъркотията не взе от дома им.

— Кой е този човек, госпожо Нийл?

— Дон... — успя най-сетне да каже Джейн Нийл. — Моят съпруг.

Докато говореше, лицето ѝ се изкриви от болка и Лиз изведнъж осъзна, че майка ѝ никога не е преставала да обича баща ѝ, въпреки всичко, което бе говорила за него. Искаше ѝ се да се приближи до нея и да я притисне в прегръдките си, но не се осмели, поне докато Ричард бе в стаята.

— И така... — Той остави снимките на масата и ги разбърка. — Джейн... Елизабет... Ричард... Доналд... — Изведнъж вдигна очи към Джейн Нийл. — Четирима души, всичките различни. Вие с Елизабет си приличате, но не сте еднакви. Две жени, но не всички жени. А тук... — Пръстите му спряха върху снимката на Доналд. — Един мъж. Но не всички мъже.

Лиз беше потресена. Той забеляза сълзите на майка ѝ преди нея и с поглед я подкани да отиде и да хване ръката ѝ. За нейна изненада Джейн не се отдръпна.

— Той... Аз...

— Знам. — Гласът му беше изпълнен с топлина. — Повярвайте ми, разбирам.

Лиз неочаквано усети, че и нейните очи са пълни със сълзи. Тя беше повярвала — Ричард наистина разбираше болката на майка ѝ.

Но миг по-късно Джейн Нийл се овладя.

— Може би наистина разбирате, господин Дикън. Но ако е така, би трябвало и да разберете защо искам да оставите дъщеря ми на мира.

— Аз...

Този път Лиз не изчака отговора на Ричард. Повече не можеше да мълчи. Не беше сигурна дали майка ѝ проумя какво искаше да ѝ каже той, но тя беше разбрала.

— Не е това начинът, мамо — прекъсна ги тя твърдо, защото това, което трябваше да каже, бе много важно. Не знаеше какво ще постигне, не знаеше дали ще промени нещо. Но най-после бе започнала да разбира защо се съгласи да се срещне отново с Ричард, защо продължаваше да се среща с него. — Аз не съм ти, мамо. И Ричард не е баща ми. Ние сме различни хора. Не може да се съди за всички мъже или за всички жени по това, което се е случило между нас. Ние сме само един мъж и една жена и трябва да се справим сами с проблемите си. — Не смееше да погледне към Ричард, но чувстваше, че очите му я изгарят. Започваше да разбира какво бе имал предвид, когато я обвини, че е позволила на майка си да управлява живота ѝ. — Баща ми те е напуснал и е разбил сърцето ти. Ти си се справила по начина, който ти се е струвал най-добър. Но за мен той не е добър, а струва ми се, ти сама виждаш, че не е бил добър и за теб. Но аз няма да допусна това да се случи и с мен. Аз съм вече зряла жена. Не можеш да ме опазиш от целия свят и трябва да ме оставиш да живея, както аз намирам за правилно, и да допускам собствените си грешки. — Тя усети как майка ѝ се скова, но след малко неочаквано се отпусна.

— Направи това, което смяташ за най-добро.

— Това е повече, отколкото очаквах.

Откакто бяха излезли от дома на майка ѝ, Лиз очакваше реакцията на Ричард. Но първите му думи я изненадаха. Не можа да разбере дали е очаквал по-малко от нея, или от майка ѝ. Но преди да успее да обмисли въпроса, дойде това, от което се страхуваше:

— Какво имаше предвид майка ти, когато спомена, че още преди да се оженим, си искала да работиш самостоятелно?

— Нали ти казах, това беше просто идея. Но после размислих.

Не можеше да му каже защо е размислила. Това означаваше да признае, че след като е видяла какви домове са създали майка му и сестра му за съпрузите си, се е страхувала, че няма да може да успее да постигне това и в същото време да прави кариера. Това бе причината да предпочете спокойната и сигурна работа в канцеларията. Искаше да бъде такава съпруга, каквато според нея искаше той.

— Аз не бих те спрял, ако това е било...

— Знам, че нямаше да ме спреш — прекъсна го тя по-рязко, отколкото би искала.

Спомняйки си за снощната вечеря у Елинор, не можеше да не си зададе въпроса дали ако бе започнала веднага самостоятелна работа, щеше да се чувства така потисната в сравнение с майката и сестрата на Ричард. Ако имаше работа, която да я увлича както сега, сигурно би се отнасяла с по-голямо разбиране и към Ричард. Как обаче би успявала да се справи с всички обществени задължения, които неговата кариера налагаше?

— Но реших, че всъщност не искам това.

— Хм...

За миг Лиз се уплаши, че той няма да приеме обясненията ѝ и ще продължи тази неприятна тема. Но той само я изгледа и тихо каза:

— Трябва да поговорим, Елизабет. Сериозно да поговорим. Но не тук и не сега. Ти каза, че си уморена. Аз също. Тази седмица ще бъде много зает, но ако искаш, можем да заминем някъде за събота и неделя.

Ако ѝ бе предложил снощи, щеше да откаже веднага, защото би се усъмнила в искреността му и нямаше да е готова да приеме последствията. Но днес беше друго. Пък и неувереното „ако искаш“ я трогна.

— Идеята е добра — съгласи се тя. — Къде ще отидем?

Ричард я погледна за миг и веднага извърна очи към пътя, привидно съсредоточен в шофирането.

— Остави всичко на мен.

ДЕВЕТА ГЛАВА

— Пристигнахме.

Лиз бе задрямала, унесена от плавното движение на колата. Но нещо в гласа на Ричард я сепна и я накара да разтърка очи.

Това, което видя, ѝ подежда като студен душ — пред нея бяха познатите контури на катедралата и на извисяващия се на хълма замък.

— Не!

Не и Дърам! Как си е позволил? Как е могъл Ричард да я докара тук, след като знае какви болезнени спомени ще събуди?

— Не? — повтори той тихо, а Лиз бързо се извърна към него.

— Как можа да ме доведеш тук! Как можа...

— А къде другаде?

Изглежда Ричард съвсем не бе смутен от избухването ѝ. Очите му бяха насочени към пътя пред него, а суровото му лице не издаваше, че разбира разкъсващата я мъка.

— Бяхме решили, че ни трябва повече време, за да се опознаем отново. Има ли по-добро място от това, където се срещнахме за първи път?

Наистина ли бе така спокоен, както изглеждаше? Наистина ли не беше развълнуван от този някога любим град, където бяха толкова щастливи?

Не! Няма да остана повече тук! Не мога! Но Лиз знаеше, че никога няма да произнесе тези думи. Това би означавало да издаде истинската дълбочина на вълнението си, чувството на загуба и отчаяние, което изпитваше при вида на познатия пейзаж. А това би издало много, много повече, би разкрило окончателно и безвъзвратно прозрението, което току-що се стовари върху нея като приливна вълна и така завладя съзнанието ѝ, че не можеше да мисли за нищо друго.

Тя все още обичаше Ричард! Не можеше повече да го отрича, поне пред себе си. Това беше причината да бъде тук с него, а не някакво неясно намерение да се опознаят по-добре или да се разделят като приятели. Любовта не беше умирала, само се беше скрила

уплашена и наранена дълбоко в подсъзнанието ѝ. А сега, след като Ричард я бе върнал в живота ѝ, отново си беше пробила път, унищожителна и мощна както винаги. Но този път го нямаше трескавото щастие, а само чувството за безнадеждност. Сега беше по-възрастна и, надяваше се, по-зряла и не можеше да вярва във вечната любов, която ѝ бе обещавал Ричард някога. Опитът я бе научил, че не е на първо място в неговия живот, че това място е заето от работата и амбициите му. А нея той желаше само като човек, който да го подкрепя, като готвачка, чистачка, домакиня. И в леглото, добави тя с горчивина. Каквото и да бе изпитвал към нея, страстта му никога не угасна... Макар че сега дори тя изглежда бе отряла.

Като в просъница осъзна, че Ричард е спрял автомобила и я гледа внимателно. Сърцето ѝ се сви при мисълта, че може би е отгатнал чувствата ѝ.

— Е? Ще влезем ли... — Той замълча и не довърши, но тя почти чу: „или ще пратим всичко по дяволите и просто ще забравим“. — Какво искаш, Елизабет?

Какво ли искаше наистина? Чувствата ѝ искаха да извика, че не може да прекара и час в Дъръм, по тези улици, пропити с болезнени спомени. Но разумът я предупреждаваше, че така би се издала и би позволила на Ричард да надникне прекалено дълбоко в душата ѝ и да открие там любовта, която тя отчаяно искаше да скрие.

Какво би направил той тогава? Не показваше никакви чувства към нея, освен обикновено приятелство. Е, имаше и изключения — онези изблици на страст, които той бързо потушаваше. Лиз трябваше да си признае колко малко познава този мъж, който някога е бил неин съпруг... и все още беше, поне пред закона. Не можеше да си обясни защо той продължава да се среща с нея. Когато още на втората среща го попита, той отговори на въпроса с въпрос:

— И аз мога да те питам за същото. Защо си тук с мен?

Лиз бе мислила вече върху това и отговори без колебание:

— Разделихме се враждебно, а аз не искам между нас да остане омраза. Ако не можем повече да живеем заедно, това не означава, че трябва да бъдем врагове.

Тогава беше уверена в отговора си, тази причина ѝ се струваше разумна, честна и подобаваща на зрели хора. Но защо изпита неудовлетворение, сякаш това не беше цялата истина, а само част от

нея — и то не най-съществената? Изчака напрегнато какво ще каже Ричард. Той само кимна безизразно:

— Значи и двамата мислим горе-долу по един и същ начин. — И смени темата.

— Елизабет? — Гласът му я изтръгна от спомените.

— Ами... вече си запазил места в хотела. Късно е да се отказваме. — Опитваше се да говори безгрижно, за да заличи впечатлението от обърканото си възклицание преда малко. — Пък и ще е добре да видим отново старите места.

Докато пресичаше с Ричард паркинга, изведнъж се сети за нещо, за което досега не се бе замисляла. Какви стаи бе резервирал той? Настоя да остави всичко на него, но не я попита дали иска да спят в една стая, или не. Никога не ѝ бе минавало през ума, че ще трябва да решава този въпрос.

Но не беше ли вярно, че всъщност не знае отговора? Вероятно това беше причината да изтласка дълбоко в подсъзнанието си и самия въпрос. По-лесно бе да остави всичко на Ричард. Ако той иска, нека запази двойна стая. Тогава би разбрала, че изпитва към нея нещо повече от приятелството, което показваше през последните седмици, дори това да е само плътско желание. Както сам той беше признал, то не бе умряло дори тогава, когато всичко друго между тях се рушеше. Още при онази среща пред бара тя се беше убедила, че и нейното желание за физическа близост не е отслабнало, независимо от изминалото време и мъката, която Ричард ѝ беше причинил. Оттогава често се бе улавяла, че наблюдава уверените движения на ръцете му и си спомня как е оживявало тялото ѝ под неговите пръсти. Или понякога в средата на разговора мислите ѝ се насочваха към устните му и тя с копнеж мечтаеше да се впият в нейните. Да, неговото тяло я привличаше като магнит. Една братска целувка по бузата бе способна да събуди такова желание, че тя едва успяваше да запази маската си на безразличие. Каквито и чувства да изпитваше към самия Ричард, плътското желание, което той събуждаше в нея само с присъствието си, бе още живо.

А той какво изпитваше? Понякога откриваше пламъка на страстта в тъмните му очи, но никога в израза му или в неизменно спокойните му и любезни обноски.

Едно обаче беше ясно — учтивите приятелски отношения помежду им не й бяха достатъчни. Този мъж все още имаше власт над нея — поне над тялото й. Тя имаше нужда от него, желаше го както винаги — дори повече. Не можеше дълго да поддържа фасадата на безразличие. Откри още нещо, което бе потискало дълбоко в себе си, още един отговор на въпроса защо дойде с Ричард тук. Надяваше се, че далеч от служебните му ангажменти, които ги разделят, ще успее за тези четирийсет и осем часа да разбие стената, зад която той скрива страстта си. Да, тя беше тук с надеждата да го прелъсти.

— Господин Дикън? — Момичето на рецепцията забодя поглед в списъка на резервациите. — Да, две единични стаи за два дни за вас и госпожица Нийл.

Разочарованието беше толкова силно, че Лиз се подпря скришом на плота, за да се задържи на крака. Като в мъгла видя как Ричард се подписа и взе ключовете.

Единични стаи и госпожица Нийл — е, сега поне знаеше какво изпитва, по-точно какво не изпитва, той към нея.

Успя някак да се подпише с името, което Ричард й бе дал, въпреки напрежението в ръката си, сякаш цялото й тяло се съпротивяваше срещу това, което прави.

— Насам — поведе я той към асансьора.

Дори да беше забелязал нещо, не го показа. Лиз беше благодарна, че той се заговори с пиколото за времето и й даде възможност да опита да овладее разкъсващата болка в душата си.

Единични стаи. Госпожица Нийл. Едва сега осъзна колко много би означавало за нея, ако Ричард ги беше записал като мъж и жена. Но постъпката му доказваше, че за него двамата вече не са съпрузи, че макар според закона все още да имаше право да се нарича Елизабет Дикън, за Ричард бе Лиз Нийл.

Като вцепенена вървеше след мъжете по коридора, смътно видя как пиколото остави багажа, прие бакшиша и си отиде. Настъпи моментът, от който се страхуваше. Отново беше насаме с мъжа, когото дълбоко в себе си обичаше страстно, но който само преди миг й бе доказал безразличието си.

— Е, ще те оставя да си разопаковаш багажа. — След вихрушката в душата й спокойният тон на Ричард й подежда като удар. — Бихме могли...

Нещо в нея се скъса.

— Защо направи това?

Само за миг в очите му като че ли проблесна ярост, но веднага угасна.

— Кое?

— Знаеш за какво говоря! Долу... на рецепцията... — Не успя да довърши. Преживяванията от последните минути заседнаха като буца в гърлото ѝ.

— Какво по-точно те безпокои, Елизабет? — шибна я като камшик студеният му глас.

— Госпожица Нийл! — Това бе всичко, което може да каже. — Госпожица Нийл!?

— Какво не ти харесва? Нали напоследък се представяш с това име? — Ако я беше ударил, едва ли би я заболяло повече. Лиз се задъха. — Да не искаш да кажеш, че възразяваш срещу единичните стаи? — безмилостно продължи той. — Сигурен съм, че не би искала...

— Никога не си ме питал какво искам! — Поне това можеше да каже, без да се усъмни в думите си.

— Нямаше нужда да питам. Знаех отговора ти.

— О, значи четеш мисли!

— Какво четене на мисли? Ти сама ми каза, че не искаш повече да те докосвам.

Лиз пребледня още повече. Беше забравила как, заслепена от гняв, хвърли тези думи в лицето му. Новото разбирателство между тях бе заличило спомена за последната нощ от брака им, когато той грубо се бе възползвал от тялото ѝ. Унижението, което преживя тогава, я беше накарало да се опита да го нарани така, както той бе наранил нея.

— А кога съм успявала да те спра? Не беше ли това скритата идея за това пътуване, да... — Пламъкът в очите му я спря.

— Кой се опитва да чете мисли сега? Кажи, каква е била моята идея за това пътуване? Да те хвана натясно, да задоволя сластолюбието си? О, не, моя скъпа Бет... — Това име, изричано някога с любов, сега кънтеше от омраза. — Изобщо не съм имал такава идея. Нямам намерение да разреша някой да ме обвини отново в изнасилване. Стига ми веднъж.

Значи наистина бе успяла да го нарани. А може би в очите му имаше не гняв, а болка. Без да иска, беше успяла да пробие бронята на самообладанието му, маската беше паднала и тя видя уязвимия човек зад нея.

Значи се бе лъгала, че вече е безразличен към нея. Причината за единичните стаи е била друга — уважение към изразените от нея чувства, болка от казаното. Може би имаше нещо повече там, където бе видяла само безразличие? Ако не чувстваше нищо, нямаше да е толкова засегнат.

— Ричард... — Гласът ѝ трепна. Тя вдигна колебливо ръка и докосна бузата му.

— Не! — Ричард се дръпна така рязко, че между тях сякаш зейна пропаст. — Не — повтори той тихо и безмилостно. — Ти може и да си забравила какво ти казах, но аз още не съм. Говорех сериозно. Всичко или нищо, Бет...

Лиз се престори, че не е чула обръщението, но мъжът замълча и ѝ показа, че не е забравил забраната да се обръща така към нея. Искаше да му каже, че няма значение, че повече от всичко на света иска да чува това име, изречено нежно както в миналото. Но преди да намери точните думи, Ричард заговори отново и моментът отлетя.

— Мисля, и двамата имаме нужда да останем за малко сами. Ти вероятно искаш да разопаковаш багажа си и да се освежиш след пътуването. Предлагам да се срещнем за по едно питие преди вечеря. Например в осем часа. — Ричард отново се бе скрил зад бронята, която само преди миг бе паднала. Отново беше любезен, далечен, непознат. — Ще ти бъде ли удобно?

Би ѝ било по-удобно той да остане сега при нея и да поговорят, но Лиз разбираше, че моментът не е подходящ. Може би след като остане сам, Ричард би бил готов да я изслуша по-спокойно. Оставаше ѝ само да се моли дотогава той да не издигне отново своите бариери.

— Напълно. — Никога не се бе смятала за актриса, но този път успя да скрие вълнението си. — Прав си. Наистина бих искала да се заема с разопаковането. Ще се срещнем в бара.

Но щом вратата се затвори зад нея, тя разбра, че разопаковането е последното, с което би се заела. Ричард бе прав само в едно — тя наистина се нуждаеше да остане за малко сама, за да обмисли какво ще му каже на вечеря. Но тук, в този безлично представителен хотел,

където в съседната стая беше Ричард, това не можеше да стане. Лиз грабна палтото си.

Оловно сивите облаци се бяха разнесли и декемврийският ден приличаше повече на пролетен. Яркото слънце огряваше моста пред катедралата. Лиз се облегна на парапета, загледана в спокойното течение на реката. Мислите ѝ неизменно се връщаха към събитията от тази сутрин, когато разбра, че въпреки всичко, Ричард все още заема особено място в сърцето ѝ. А тук, по старите места, можеше да си спомня само за онова щастливо, безгрижно време, когато светът беше в краката ѝ.

Какво се беше объркало? В началото всичко беше прекрасно. Нещата започнаха да се променят, след като Ричард постигна целта си и започна самостоятелна практика. Тогава изискванията на работата му и светският живот, свързан с нея, започнаха да управляват тяхното всекидневие. Струваше ѝ се, че колкото повече се старее, толкова повече той се отдалечава от нея. И тогава Ричард започна да ѝ прави подаръци. Винаги се сещаше за рождени дни, празници, годишнини и често я изненадваше с някоя старателно подбрана дреболия. Но колкото повече се отчуждаваха, толкова по-големи ставаха подаръците, по-скъпи и показни — огромна кошница рози вместо нежното букетче фрезии, френски парфюм, златно бижу. Но докато ѝ подаряваше все повече вещи, Ричард ѝ даваше все по-малко от себе си. Накрая Лиз започна да се чувства като прислужница или проститутка, на която се заплаща за услугите с неочакван и нежелан от нея лукс.

Напрежението между тях достигна върха си в онези дни преди Коледа, когато го изпъди от спалнята. Отношенията им започнаха още по-бързо да охладняват.

Най-лошото беше, че Ричард сякаш не го беше грижа. Държеше се, като че нищо не се е случило, само дето всяка нощ лягаше в спалнята за гости и заключваше вратата. Това положение продължи около месец, като постепенно ставаше все по-непоносимо за нея. Доколкото си говореха, бе за обикновени, всекидневни неща, като заобикаляха истинските проблеми. И тогава...

Лиз затвори очи при болката от този последен спомен. Но реши да се върне отново към него, за да прецени какво да прави по-нататък.

Онази вечер Елинор и Марк бяха у тях на гости. За да скрие, че животът ѝ е разбит, Лиз събра всичките си сили и гордост. Дори си купи нова рокля от тъмносиня коприна, подчертаваща всяка извивка по тялото ѝ. Сложи си златното колие и обеци, подарени ѝ от Ричард за Коледа. Вложи всичко от себе си в приготовленията ѝ затова към полунощ едва се крепеше от умора. Но поне знаеше, че вечерта е минала успешно. Ричард излезе да изпрати семейството на сестра си, а Лиз започна бавно да разчиства масата. Мечтаеше само по-скоро да потъне в забравата на съня.

— Остави това.

Не беше чула кога Ричард се е върнал и се стресна от тихия му глас.

— Свършвам вече. — От усилието часове наред да изглежда весела думите ѝ прозвучаха сковано и хладно. — Ти се качвай, ако искаш.

— Мислех, че можем заедно да изпием по едно приспивателно.

Лиз настръхна — това беше техният ритуал. Обикновено, след като гостите си бяха отишли, колкото и да бе късно, двамата разчистваха набързо и си сипваха по едно питие. Лиз се свиваше на фотьойла и си приказваха тихичко, докато им се доспи. След напрежението от посрещането това беше най-приятното време от вечерта. Но и тези моменти бяха изчезнали от живота им. Напоследък Ричард отиваше направо да си легне, без да ѝ каже и дума. Изненадващото му предложение само събуди спомена за многото приятни, но забравени мигове и подчерта празнотата, останала на тяхно място.

— Вече съм ти налял бренди — протегна той чашата към нея, но Лиз решително поклати глава:

— Не... Уморена съм.

— Бет... — Каквото и да искаше да каже, явно размисли, защото замълча и отпи голяма глътка. — Тази вечер си много красива. Откъде намери тази сексапилна рокля?

— В новия бутик на няколко пресечки оттук — отговори механично Лиз, но думата „секс“ сякаш натегна и без това опънатите ѝ нерви. Откога не се бяха любили с Ричард? Колко нощи бе лежала будна със съзнанието, че той е толкова близко, само през една стена от нея, и същевременно далечен, все едно на другия край на света?

— Готово! — Тя блъсна ненужно силно вратата на кухнята. — Свърших. Отивам... Ох!

Не бе забелязала кога Ричард е оставил чашата си и се е озовал зад нея, блъсна се в него и загуби равновесие.

— Внимавай!

Той протегна ръце да я задържи. Дланите му бяха студени, но ѝ се стори, че я изгарят.

— Поне изпий с мен една чаша, Бет — прошепна той и почти конвулсивно я стисна.

От погледа му я побиха тръпки. Често се бе чудила докога ще продължава това положение. Знаеше, че такъв чувствен мъж едва ли би се обрекъл доброволно на въздържание. Отначало мислеше, че физическата страст може да се окаже разрешението на проблемите им — някога много от споровете им бяха забравяни в леглото. Но когато последната свада се проточи, а Ричард се държеше все така хладно и надменно, и тази надежда умря. Лиз се затвори в себе си и опита също като него да потисне страстта. Затова сега бе изненадана от пламтящото в очите му желание, а още повече от пълната липса на отклик у нея самата. Той бе чакал прекалено дълго. След седмици старание да забрави желанията си, изглежда най-после бе успяла.

— Не, благодаря... — Опита да се отскубне. — Много съм уморена, отивам...

— В леглото — подсказа ѝ Ричард. — Отлична идея. Но идеята на Лиз съвсем не беше това, за което той намекваше. Двамата вече се бяха отчуждили, помежду им имаше прекалено много неизказани неща и още повече непремълчани. През последните месеци, особено след Коледа, Ричард се бе превърнал в един непознат и чужд за нея мъж, а тя не можеше да легне с непознат, колкото и да го е обичала. В момента дори в чувствата си не бе сигурна.

— Може да поговорим за това утре сутринта, след като и двамата сме се наспали — подчерта тя. — Аз днес съм сменила чаршафите в леглото ти... — Млъкна, като видя зашеметеното му изражение. Но миг по-късно то се замени с ярост.

— Ти... моето легло... Моето! По дяволите, Бет, това не е моето легло и ти много добре го знаеш. Какво стана с нашето легло, където спяхме заедно?

„Нашето“, „заедно“... Думите кънтяха в главата ѝ. Не можеше повече да мисли, а само да чувства, и чувството бе на разкъсваща болка, сякаш нечия жестока ръка бе сграбчила сърцето ѝ и бавно изстискваше живота от него. Ричард толкова дълго не се бе интересувал от нейните потребности, не беше забелязвал съществуването ѝ, а сега, когато имаше нужда от тялото ѝ, отново се сещаше за нея.

— Мисля, че така ще бъде най-добре. — Наистина ли този студен и надменен глас беше нейният? — Аз... предпочитам да спя сама.

— Да вървят по дяволите твоите предпочитания! Бракът е решение на двама души, а ти прекалено дълго прави каквото ти искаше. Тази вечер е за мен... И аз искам това!

Той грубо я притисна към себе си и сведе устни към нейните, но това можеше да се нарече целувка само дотолкова, доколкото един тигър човекоядец можеше да бъде наречен голяма котка. Ръцете му се плъзнаха по тялото ѝ в нетърпелива бурна ласка, която недвусмислено показваше страст и плътски желания, но не и любов.

Тя не искаше това! Цялото ѝ тяло се напрегна и тя с всички сили опита да се отскубне. Но беше безсилна пред физическото му превъзходство. Безсмислената ѝ борба само го разпалваше още повече. Той приличаше на обезумял.

— Ричард... Не! — задъхано извика Лиз, когато най-сетне устните му освободиха нейните. Надяваше се викът ѝ да проникне през пелената от гняв, замъглила съзнанието му, да го накара да осъзнае какво прави.

— Да! — изръмжа той и обсипа с изгарящи целувки устните, шията ѝ. — Да, моя прелестна Бет! Това е, което искам. Бъди честна, това е, което искаш и ти!

— Не!

Но това беше вик на отчаяние, който не прозвуча убедително дори за нея, защото не можеше повече да отрича, че губи битката. Собственото ѝ тяло бе на негова страна. То действаше, независимо от разума ѝ. След дългите седмици самота и копнеж то, като добре настроен музикален инструмент, зазвуча от докосването на виртуоза.

През замъгленото си от страст съзнание тя усети как Ричард я вдигна на ръце, ритна с крак вратата и бързо я понесе към тяхната

спалня.

— Това е моята стая, Бет — заяви той, положи я на леглото и зарови пръсти в косата ѝ, така че тя не можеше да мръдне. — Тук е моето място. Тук е и твоето място, до мен. Край на отделните стаи, край на празните нощи. Ти си моя жена и аз те желая.

Слабият ѝ опит да възрази бе удавен от страстната му целувка. Вече нямаше значение миналото, нямаше значение как ще се чувства на сутринта. Единствената реалност беше тук и сега, в устните на Ричард върху нейните, в ръцете му върху тялото ѝ. Тя искаше той да я люби, искаше да чувства топлината и силата му до себе си, в себе си. Не се съпротивлява, когато той свали дрехите ѝ. Ласките му се промениха, станаха по-нежни и подлудяващи. Погали гърдите ѝ и дочул стона ѝ, тържествуващо се изсмя:

— Да, Бет, ето как трябва да бъде. Това е мястото, където общуваме истински.

Но Лиз не искаше той да говори. Целувките и ласките му я подлудяваха и всеки миг, с който той отлагаше пълното единение, бе агонизиращо мъчение за нея. Обхвана главата му и я привлече към себе си.

Чу накъсаното му дишане, усети тръпката, която разтърси тялото му и разбра, че и той като нея е загубил самообладание. Засия от усещането за сила, което ѝ даваше това. Импулсивно се изви към него и когато Ричард прие поканата, ѝ се стори, че ще полудее от удоволствие.

След четиригодишен брак телата им се познаваха до съвършенство. Всяко движение бе инстинктивен отговор на желанието на другия. Взаимните ласки създаваха ураган от страст и удоволствие. И докато първичният ритъм ги издигаше все по-високо, Лиз помисли, че може би си е струвало да преживеят този ужасен месец на раздяла, след като резултатът е такава разтърсваща радост, екстаз, какъвто досега не бе изпитвала.

После, докато се връщаше бавно към реалността, а тялото ѝ още плуваше в топлото златно море на щастието, тя чу как накъсаното дишане на Ричард постепенно се успокои, стана по-бавно и равномерно.

— Ето така трябва да бъде, Бет — сподавено прошепна той. — Ето защо сме женени, ето защо е глупава идеята да спим в отделни

стаи. Никога няма да ти се наситя. Разбрах го от първия миг, в който те видях. Още тогава знаех, че трябва да имам това прекрасно тяло в леглото си. Ето защо се ожених за теб. Твоето място е тук, до мен, и ти знаеш това. Докато може да бъде така, другото няма значение.

„Другото няма значение“. Думите му я прободоха като с нож. „Просто трябва да имам тялото ти до себе си. Затова се ожених за теб.“

Изведнъж всички потискани досега страхове избухнаха като вулкан. Когато Ричард предложи да се оженият, тя повярва, че мотивът е любов, силна колкото нейната. Заради копнежа нещата да бъдат такива, каквито ѝ се искаше, забрави уроците, които би трябвало да е усвоила от майка си.

Но любовта нямаше нищо общо с това. Ричард ѝ бе казал, че го е извадила от равновесие, но неговата реакция е била физическа, а не емоционална. Той никога не я бе обичал, само я бе желал — дотолкова, че да е готов да се ожени за нея. Единственото чувство, което той бе способен да изпитва, беше амбицията. Нямаше нищо друго, само добре пресметната решителност да получи от живота това, което иска. Майка ѝ се оказа права: наистина всички мъже бяха като баща ѝ — съвършени егоисти.

Дълго след като Ричард заспа, Лиз лежа будна, опитвайки се да свикне с мисълта, че с брака ѝ е свършено — или по-скоро, че никога не е съществувал, поне по начина, по който на нея ѝ се искаше. Ричард всъщност не я бе лъгал, само я беше оставил да тъне в заблудението си. Сега обаче очите ѝ се отвориха и тя най-последно прозря истината.

Затова на следващата сутрин, след като го изчака да отиде на работа, Лиз си събра багажа и замина. Не остави бележка. Вместо това свали венчалната си халка и внимателно я остави на възглавницата му. Сега, когато знаеше какво е искал той от нея и от техния брак, леглото беше най-подходящото място за символа на любовта, която никога не беше съществувала.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Барът бе препълнен, когато Лиз влезе. Въпреки това тя веднага зърна Ричард, който подчертано елегантен с черния си костюм и искрящо бяла риза седеше замислен на една маса. Сърцето ѝ се сви. Наистина имаше нужда да помисли и ѝ се струваше, че през няколкото часа, откак излезе от стаята си, е правила само това. Но така и не бе успяла да измисли нищо.

Ричард усети погледа ѝ и стана да я посрещне. Очите му бяха безизразни, но когато се спуснаха от лицето към тялото ѝ, в тях проблесна пламъче. Значи решението, което бе взела преди половин час в стаята си, имаше очаквания ефект.

Нежният розов цвят на роклята ѝ беше необичаен за нея — тя предпочиташе ярки, чисти цветове, които подхождаха на тъмната ѝ коса. Но без излишна суета знаеше, че ѝ отива. Меката тъкан обгръщаше нежно тялото ѝ, подчертавайки всяка извивка и, въпреки че роклята бе с висока яка и дълги ръкави, с нея Лиз изглеждаше много сексапилна.

Купи я вчера и ако я бяха попитали защо, би отговорила, че се е изкушила, като е видяла колко ѝ подхожда този цвят. Но истината бе друга. Лиз подсъзнателно чувстваше, че още не е безразлична към Ричард и бе купила роклята точно за този случай и за да постигне точно този ефект. Сега обаче не знаеше дали го иска, или се плаши от него.

— Съжалявам, ако съм закъсняла... — Етикетът изискваше да каже нещо, но колко по-добре щеше да бъде, ако не трябваше отново да се преструват, че са непознати, каквито никога не можеха да бъдат...

Ричард не отговори веднага. Тръсна глава, като че се събуждаше от дълбок унес:

— Няма нищо, аз самият дойдох току-що — каза той неуверено, но веднага се овладя и продължи с равен тон: — Ще пиеш ли нещо?

— С удоволствие. — Беше искрена. Имаше чувство, че ходи по динени кори и успокояващото действие на едно питие щеше да е добре дошло.

Пропусна да я попита какво иска, сети се тя, когато Ричард се запъти към бара. Но пък щеше да е смешно да се правят на чак толкова непознати. Освен това той изглежда имаше нужда да остане за малко сам, за да се съвземе.

Точно така се чувстваше и тя. „Аз самият дойдох току-що“, бе казал Ричард и това не я изненада. Когато си тръгна от моста пред църквата, погълната от спомените за последната нощ от брака си, дълго скита из тесните улици, без да знае накъде върви. Накрая, както и трябваше да се очаква, се озова на площада пред катедралата. Тук Ричард през един слънчев мартенски ден ѝ бе направил предложение и тя се беше съгласила без колебание. Как щеше да постъпи тогава, ако можеше да вижда в бъдещето?

Когато се обърна, за да си тръгне, съзря самотна мъжка фигура на входа на катедралата. Макар да бе далеч и с гръб към нея, тя веднага го позна. Какво правеше Ричард тук? Защо се връщаше към местата, свързани и за двамата с толкова спомени? Искаше ѝ се да зърне лицето му, да разчете мислите му — дали просто изпитваше носталгия, или и той като нея беше изпълнен с болка за това как животът бе разрушил мечтите им? Или пък, добави тя жестоко, горчиво съжаляваше за допуснатата тук грешка?

Но в едно бе сигурна — след като така враждебно се разделиха в хотела, беше недопустимо той да я види тук. Постара се по-бързо да се отдалечи от площада.

Когато Ричард се върна с напитките, любопитството ѝ надделя:

— Ти каза, че току-що си дошъл. Навън ли беше?

— Да, разходих се малко. Искях да се раздвижа, след като толкова дълго бях шофирал.

— Променил ли се е градът?

Лиз не знаеше защо запази в тайна собствената си разходка. Може би това бе несъзнателна реакция на явното нежелание на Ричард да ѝ каже къде точно е ходил... и защо. Освен това, както не беше сигурна в чувствата му, бе по-добре да не разкрива своите.

— Не особено. Но не съм и очаквал друго. Дърам е сякаш извън времето. Могат да построят нов търговски център или да въведат

еднопосочно движение, но никога не биха могли да го променят истински.

Тя кимна в знак на съгласие. Да можеха и те двамата да останат извън времето! Да можеха отново да станат такива, каквито бяха в онези дни... Но бил ли е някога Ричард човекът, за когото тя тогава го мислеше? А и, за съжаление, времето не можеше да спре за никого. Трябваше да се справи с настоящето.

А в настоящето странно потъмнелите очи на Ричард бяха приковани в нея, сякаш искаха да проникнат в душата ѝ.

— Защо... Защо ме гледаш така?

Видя как той мъчително премигна, но когато заговори, тонът му беше спокоен и учтив.

— Защото тази вечер си прекрасна. Роклята много ти подхожда.

Лиз отговори с мълчалива усмивка, благодарна, че може да скрие смущението си. В стаята си тя все пак се беше поколебала дали да облече тази рокля. Споменът за последната нощ от техния брак бе още жив и тя се страхуваше да не се повтори случилото се тогава. Не знаеше дали изобщо иска да събуди страстта на Ричард. Но колебанието свърши, когато разбра, че е запазил единични стаи. А сега, като виждаше, че реакциите му надминават очакванията ѝ, проблемът бе докъде иска да стигнат нещата.

Този проблем я занимаваше през цялото време, докато вечеряха, а и след това, докато пиеха кафето. Сякаш съдбата се бе съюзила със спомените, за да я поддържа в постоянно състояние на нерешителност — образите от миналото и решението никога повече да не попада в капана на сляпата любов се бореха с инстинктивната ѝ реакция към присъствието на Ричард.

А и самият Ричард само задълбочаваше проблема — бе отхвърлил мрачното си настроение и се беше превърнал в онзи очарователен събеседник, когото толкова бе харесвала навремето. Лиз не знаеше какво точно става с нея, но едно бе ясно — тя желаше този мъж, желаше го с такава страст, че устата ѝ пресъхваше, ръцете ѝ трепереха, не можеше да овладее гласа си.

Просто щеше да се остави на течението, реши тя, да се предаде в ръцете на съдбата. Затова, когато Ричард най-после с нотка на съжаление каза, че може би е време да стават, тя отиде с него до асансьора в някакво състояние на вцепенено въодушевление — без да

мисли, без да чувства, без да очаква нещо... докато той спря пред вратата ѝ и каза:

— Е, да си пожелаем лека нощ, Елизабет, и благодаря...

— Лека нощ? — промълви тя, преди да е имала време да помисли. Не искаше вечерта да свършва така. Всъщност не искаше изобщо да свършва. Припряно заговори: — Аз... Няма ли да влезеш за минута?

Ричард необичайно дълго обмисля отговора си. Накрая кимна:

— Ако си сигурна...

Лиз усети, че ще запици, ако продължават така да сдържат чувствата си, когато и двамата разбират за какво става дума. Но какво можеше да му каже? „Ричард, не знам за теб, но аз бих желала да се любим.“ Можеше ли да го изрече?

— Съвсем сигурна съм. — Е, това поне можеше да признае.

Би могла да се подготви по-добре. Би могла да купи бутилка и да го покани да я изпият заедно. Така поне щеше да има какво да правят известно време — защото не се заблуждаваше, че е приел поканата ѝ с намерение само да си поприказват. Но не беше очаквала този момент. Не беше решавала нищо предварително, просто когато ѝ пожела лека нощ, разбра, че не може да го остави да си отиде така.

Сега обаче ѝ се искаше той да не се мята из стаята като животно в клетка. И без това беше достатъчно нервна.

— Много приятна стая — забеляза Ричард след дълго мълчание и Лиз едва сдържа нервния си смях. Без съмнение неговата стая бе точно копие на нейната.

— Така е. Аз...

Вдигна очи към лицето му и млъкна. Няколко секунди се гледаха напрегнато, после той неочаквано се обърна и тръгна към вратата, мърморейки нещо неразбираемо. Лиз, напълно объркана, не успя да помръдне. Какво ставаше? Долу в ресторанта, бе повярвала, че и той като нея вижда само един естествен завършек на вечерта. Но когато го покани в стаята си, той се сви и се затвори в себе си. Възможно ли бе и Ричард да е нервен? Ричард?!

Нямаше време да обмисли този въпрос, защото след малко той се върна.

— Купих го по-рано. — Вдигна ръка, за да покаже бутилката вино. — Можем да го изпием заедно... като приспивателно.

Дали и той долови ехото от тази фраза — спомена за последната им нощ като съпрузи?

Но като гледаше спокойните му уверени движения, докато отваряше бутилката, изостави надеждата Ричард още да изпитва някакви чувства към нея. Купил е виното по-рано, значи за разлика от нея е планирал нещата предварително. Днес бе отхвърлил с възмущение предположението ѝ, че я е довел в Дърам, за да я прельсти. Но може би след изненадата ѝ, задето бе наел единични стаи, е решил, че забраната да я докосва не е била сериозна. Обзе я гняв, че като е видял слабостта ѝ, пресметливо е подготвил тази сцена. Нищо чудно, че цяла вечер се държа толкова приятно — всеки жест, всяка дума е трябвало да доведат до този момент.

— Боя се, че не съм се сетил за чаши — засмя се Ричард — Можем да избираме между чашите в банята и тези за кафе. Но ми се струва неподходящо да прием „Шабли“ в чашки за кафе.

— Значи от банята — заяви тя и се запъти натам. Едва когато ги взе, спря, за да осъзнае какво става с нея. Къде бе изчезнал гневът ѝ? Когато видя момчешката му усмивка, цялата ѝ враждебност се изпари. Освен това, призна си тя засрамено, как можеше да го обвинява, когато и тя мислеше за същото?

А и „Шабли“... Ричард бе избрал любимото ѝ вино. Как трябваше да тълкува това? Беше ли и то част от плана да я съблазни, или имаше нещо повече... или всъщност по-малко?

— Чашите ви, господине — обяви тя пресилено весело, за да скрие смущението си. — Най-висококачествен кристал.

— За нас само най-доброто — влезе в тон Ричард. — Мисля, че виното е изстудено точно колкото трябва, така че моля, заповядайте.

Докосването му, когато я поведе към стола, събуди отново горещата вълна на очакването. Тялото ѝ пламна. Сега разбра защо така бързо изчезна гневът ѝ — за него нямаше място там, където бушуваше страстта. Тялото ѝ се съживяваше, разцъфваше като погалено от слънцето цвете. Как можеше да се сърди на Ричард, че иска това, което иска и тя?

— Вашето вино, госпожо. — Мъжът ѝ подаде чашата със същата театралност, без да среща очите ѝ.

— Благодаря. — Защо продължаваха тази игра? Защо просто не ѝ кажеше какво иска?

А защо не го кажеше тя? Желаше го толкова, колкото и той нея — или колкото тя си мислеше, че я желае, добави хладният разум. Ричард всъщност не бе нито казал, нито направил каквото и да е. Дори се опита да ѝ пожелае лека нощ. Тя бе тази, която го покани. Вероятно просто собственото ѝ желание бе толкова силно, че го прехвърляше и върху него.

А може би, след като тя направи първата стъпка, той очакваше от нея да продължи. Защо тогава не кажеше? Когато се запознаха, а и през първите месеци след това, нещата бяха толкова прости — едно докосване, една усмивка бяха достатъчни. Нямаха нужда от думи...

Ричард се беше отдалечил и разглеждаше снимката на катедралата, окачена на стената.

— Мисля, че това място никога няма да ми омръзне. Цял живот бих стоял тук, и то точно така.

„Точно така?“ Значеше ли това с нея? Лиз стана и приближи до него.

— Църквата на Свети Кътбърт, „сивите кули на Дърам“ — изрецитира тя.

— „Половин църква на Бога, половин крепост срещу шотландците“ — довърши той описанието на Уолтър Скот и неочаквано се обърна с усмивка към нея: — Помниш ли как майка ти не понасяше Кътбърт, защото бил първият женомразец?

— Побесня, когато влезе в църквата и видя чертата, зад която не трябва да стъпва жена — засмя се Лиз. — Опитвахме се да ѝ обясним, че не Кътбърт е построил църквата, но тя настояваше, че той е виновен, защото според легендата не е обичал жените. — Но мисълта за майка ѝ събуди неприятни спомени за сцената в нейната кухня. Бързо смени темата: — Едно е сигурно, някогашните монаси не биха се справили с днешните жени.

— А нима който и да е мъж може да се справи?

— Какво искаш да кажеш?

За миг ѝ се стори, че Ричард няма да отговори, но той само сви рамене:

— Жените доста ясно показват какво не искат от мъжете, и с право. Но когато мъжът вече не е в традиционната си роля на осигуряващия прехраната и на защитника, той не знае с какво да я замени... Да разбере какво искаш.

Лиз нервно облиза устни. Разбра ли той, че неусетно мина от „какво искат жените“ към „какво искаш ти“? И имаше ли това такова значение, каквото би желала? В момента не я интересуваше. Вече не можеше да разсъждава разумно. Направи крачка напред и се взря в очите му.

— Знам какво искам от теб сега. — Гласът ѝ беше учудващо спокоен и уверен, като се имаше предвид бурята, която се разразяваше в душата ѝ.

— Бет... — започна Ричард и внезапно млъкна. Изглеждаше зашеметен и трогателно безпомощен.

— Целуни ме, Ричард.

Секундите, през които той не помръдна, сякаш се проточиха цяла вечност. Лиз почувства разкъсваща болка, защото внезапно осъзна колко много означава този мъж за нея. Нали не го беше намерила отново, само за да го загуби пак?

— Ричард...

Още миг и щеше да избяга, отчаяна, че се е разкрила пред човек, който е напълно безразличен към нея. Но тогава — тя никога не разбра кой направи първата стъпка — се озова в прегръдките му. Той я притискаше силно и я целуваше алчно, сякаш копнееше за физическа близост.

Точно така се чувстваше и тя — като умиращ от глад човек в банкетна зала, който не знае откъде да започне. И тя не знаеше какво иска най-много — да го целува, да го докосва или да го милва. Устните ѝ покриха с отчаяни целувки лицето му, а ръцете ѝ се преплетоха с неговите. Ласките на Ричард бяха също толкова нетърпеливи и Лиз, оглушена от ударите на сърцето си, смътно усети как той я наведе над леглото. Тя обви ръце около врата му и го увлече със себе си.

Мъжът я притисна с тяло. Точно така ставаше винаги в миналото, така разрушаваха стените, издигнали се между тях. Покъсно, когато огънят на страстта изтлееше, може би щяха да поговорят. Но сега тази безсловесна, примитивна форма на общуване бе всичко, от което се нуждаеха.

Ричард обхвана гърдите ѝ и тя изстена от удоволствие.

— Да, Ричард, да! — прошепна. — Това искам...

— Не!

Острият му глас се вряза в замъгленото ѝ съзнание и я изтръгна от опиянението. Лиз застина. В следващия миг той се отскубна, хвърли се към другия край на стаята и стисна здраво юмруци.

— Ричард... — Тя се надигна пребледняла.

— Не! Казах ти, Бет, не искам вече това, не... — Прехапа устни и не довърши.

„Не искам това!“ По-ясно не можеше да се каже, помисли Лиз с горчиво отчаяние. Той не я желаше, дори физически. Значи се бе заблудила. Той не я желаше! Думите кънтяха в съзнанието ѝ, докато се опитваше да преглътне истината, но сърцето ѝ се късаше.

— Ричард... — започна колебливо, без още да знае какво ще каже. Но изглежда Ричард не можеше да понесе дори звука от гласа ѝ.

— Не! — вдигна той ръце пред лицето си. — Това пътуване беше грешка, Бет. Не трябваше да идваме тук. Утре сутринта тръгваме обратно.

— Но...

Ала Лиз вече говореше на празното пространство — Ричард си бе отишъл и затръшнал вратата зад гърба си. Тя се сви на леглото и обви ръце около себе си, сякаш да потисне болката.

Но макар да разбираше, че няма никаква надежда, съзнанието ѝ не пропусна да отбележи, че дори когато ѝ казваше, че не я желае, Ричард все пак я наричаше Бет.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Лиз? — Гласът на Елинор по телефона звучеше сънливо и разтревожено. Както и трябваше да се очаква, помисли си с тъга Лиз, след като си беше позволила да събуди приятелката си толкова рано в неделя.

— О, Нел, извинявай, че те безпокоя, но не знаех към кого друг да се обърна. Трябва да поговоря с някого, който познава Ричард.

След като снощи Ричард си отиде, Лиз дълго лежа будна, опитвайки се да разбере в какво е сбъркала. Чувстваше се съсипана и опустошена. Беше толкова сигурна, че Ричард я желае, че затова бе приел поканата ѝ да влезе в нейната стая. Беше ли си въобразила? Но си спомняше как той я целуна и това не беше въображение. Тя го познаваше достатъчно добре, за да е уверена, че беше възбуден не помалко от нея. Какво тогава го накара да я отблъсне с такава ярост?

„Не искам вече това от теб — бе просъскал той. — Не...“

Лиз изстина. Пред очите ѝ изплува лицето на Ричард, когато произнасяше същите думи само преди няколко седмици.

„Аз не искам вече това. Не и ако не ми се отдадеш изцяло.“

Наистина ли очите му потъмняха, защото я отхвърляше, или... Лиз си спомни напрегнатото му тяло, свитите юмруци. Приличаше на човек, обзет от силна болка, човек, който се мъчи да се овладее. Все повече се объркваше. Отново го чу да казва: „Твоят брак! А какво стана с нашия брак, Бет?“

Дали се бе лъгала през цялото време? Бе ли разбирала правилно любезността му и разстоянието, което поддържаше между тях като безразличие, или всъщност той криеше зад тях дълбоки чувства, които е мислел, че тя не иска да види? Спомни си думите на Елинор, когато я уговаряше да му пише: „Той е отчаяно самотен и се страхувам, че може окончателно да загуби контрол над живота си. Работи прекалено много, нищо не яде и съм сигурна, че и не спи“.

Лиз сама бе забелязала промените в него — изпитото лице, сенките под очите. Имаше вид на човек, загубил нещо много скъпо и

напълно опустошен от загубата. Тогава не повярва на сестра му и само се засмя. Къде беше истината? В сумрака на ранното утро разбра, че има нужда от помощ и разказа всичко на Елинон.

— Аз все още го обичам, Нел — завърши тя с пресекващ глас. — Но не знам какво изпитва той. Не съм сигурна, че изобщо някога съм го разбирала.

— Попита ли го?

„Разкажи ми всичко за твоя брак, Елизабет“, бе казал Ричард. „Аз съм готов да ти разкажа за своя, стига да поискаш.“

Но тогава, сигурна, че любовта ѝ към него е мъртва — че го мрази, тя бе отхвърлила това предложение, бе заявила, че не желае да говори за брака си.

— Мислех, че няма да ми отговори — оправда се тя.

— Възможно е. Брат ми никога не е бил способен да изразява чувствата си. Но това не означава, че е безчувствен. По това прилича на майка ни. Тя изглежда хладна, защото е възпитана, че е неприлично да изразява чувства. Затова, въпреки че обожава баща ми, никога не го показва, поне пред хората. Тя има същия проблем с всички, които обича. Затова търси други начини да покаже, че държи на тях — грандиозните приеми, безупречния вид на дома ѝ, прекрасните подаръци...

Подаръците... Следващите думи на Елинон потънаха в мъгла. Лиз си спомни за подаръците, с които Ричард я бе затрупвал, подаръци, които мразеше, защото ги приемаше за нищо незначещи жестове. Но откак се върна в живота ѝ, той не ѝ бе дал нищо, дори цветове. Дали защото вече бе безразличен към нея, или защото искаше да ѝ даде нещо много по-важно?

— Ричард прилича на мама и ми се струва, че затова имаше нужда от някой, който по-лесно може да дава. Мислех, че е намерил такъв човек в твое лице.

— Но, Нел, аз се опитвах! Толкова се опитвах, исках да бъда съвършената съпруга...

— Прекалено съвършена — прекъсна я Елинон. — Господи, Лиз, тези вечери... като че ли от друг свят. Ами къщата...

— Но... — Зави ѝ се свят. — Но ти правиш същото! И ти, и майка ти сте винаги толкова...

— О, Лиз, не ми казвай, че си се опитвала да приличаш на мен! Не знаеш ли, че съм лъжкия?

— Лъжкия ли? — недоумяващо повтори Лиз.

— Аз работя, защото ми харесва, но не мога да свърша всичко сама. Имам необикновено сръчна прислужница, която се грижи за къщата.

— Но ястията, които приготвяш...

Елинор се засмя някак засрамено.

— Не ги приготвям аз. Познавам една жена, която обожава да готви и е великолепна готвачка. Ако очаквам гости, просто ѝ казвам какво искам, а тя върши останалото — готви, подрежда масата, всичко. Аз напълно съм се отказала от тези задължения, иначе как ще ми остават време и сили за Марк и Рейчъл? А те са единственото, което наистина има значение за мен. Останалото е за пред хората.

— Но аз мислех... — По гърба ѝ полазиха студени тръпки. Не беше ли отдавала тя всичките си сили и време на нещата, които бяха само „за пред хората“ в усилието си да бъде идеалната съпруга?

— Мислех, че знаеш всичко това, иначе щях да ти го кажа. Но ти правеше всичко толкова добре и аз вярвах, че искаш да се справяш с всичко сама. И Ричард мислеше така.

— Ричард мислеше... — Дори не можа да го повтори.

— Да, той мислеше, че понеже майка ти е толкова независима и решителна жена, ти искаш да си като нея. Опитваше се да ти помага, но му се струваше, че ти е неприятно и се страхуваше да не си помислиш, че ти няма доверие.

Лиз отново чу гласа на Ричард: „Понякога, когато мъжът не може да играе познатата роля на защитник и човек, изкарващ прехраната, не знае с какво да я замени. Не знае какво искаш“. Беше ли тя дотолкова повлияна от вярата на майка си, че една жена може да се справи с всичко, та беше отблъснала Ричард? Изведнъж разбра с отчаяна сигурност, че трябва да го открие и да изясни нещата... Ако ѝ разреши.

— Нел, трябва да вървя. — Не можеше да обясни нищо повече, но нямаше и нужда. Елинор разбра.

— Непременно иди. Предай поздрави на брат ми.

Тъй като се беше събудила много преди шест и с нетърпение чакаше първата възможност да позвъни на Елинор, Лиз бе вече напълно облечена и само след миг се озова пред вратата на Ричард. Но

за неин ужас стаята бе отворена, сякаш той бе изхвъркнал, без дори да си направи труда да заключи. Колебливо влезе. Вътре нямаше никой. Отначало се уплаши, че си е събрал багажа и е заминал, но после видя гребена му на масата, небрежно захвърлената вратовръзка, обувките до леглото.

Къде обаче беше Ричард? Погледът ѝ попадна върху смачканите завивки, сигурен признак, че и той е прекарал неспокойна и безсънна нощ. Лиз изведнъж разбра с абсолютна сигурност къде трябва да го търси. Не бе ли отишла и тя на същото място вчера, когато имаше нужда да остане сама с мислите си?

Когато излезе от хотела, тежки сиви облаци бяха закрили бледото зимно слънце. Но Лиз не усещаше студа. Струваше ѝ се, че не може да тича достатъчно бързо. В главата ѝ звучеше всичко, което ѝ каза Елинор, всичко, което откри за Ричард... и за себе си.

„В един брак трябва да даваш и да получаваш.“ Това бяха нейни думи. Да даваш и да получаваш — и Лиз вярваше, че в техния брак само тя е давала, а Ричард е получавал всичко, което е можела да му предложи. Но всъщност не бе разбирала как той се е опитвал да дава, не бе разбирала значението на подаръците му и едва не ги бе захвърляла в лицето му.

Защо чак сега всичко се проясни в съзнанието ѝ? Защо чак сега виждаше колко много ѝ е давал Ричард, макар и по свой начин? Той бе разбирал към какво се е стремяла в живота си, тя бе тази, която скриваше от него мечтите си. Тя го убеждаваше, че е доволна и така, а той трябва да се съсредоточи върху амбициите си. Нямаше право да го обвинява, че ѝ е повярвал! И не я ли бе научил собственият ѝ опит от последните месеци колко много е нужно, за да се утвърди човек в професията?

Имаше и други неща — онова суетене около домакинската работа, което тя бе приела за доказателство, че не се интересува от нея, докато той всъщност просто е искал повече време да бъде до нея... А онази ужасна Коледа, когато го бе заключила извън стаята си... Сцената оживя пред нея като стар филм, който някога не е разбрала напълно, но сега вижда по съвсем друг начин.

„Аз искам да дойдеш с мен. Аз искам да бъдеш там!“ Тогава, преуморена и мнителна, тя бе приела това като деспотична заповед, като декларация, че като негова съпруга е длъжна да прави това, което

той иска. Сега успя да разбере истинското ударение — „Аз искам ти да дойдеш с мен. Аз искам ти да бъдеш там.“

Защо тогава не го бе чула правилно? Защо бе толкова изтощена, че не го разбираше? Защото се беше съсипала от усилието да се превъплъти в жената, която според нея би отговаряла на представата на Ричард за идеална съпруга. Беше се вживяла в тази роля с безсмисленото упорство на майка си. Да, тя прекалено много се влияеше от майка си, вместо просто да бъде самата себе си. Това се бе опитал да каже Ричард, когато показва снимките.

„Попита ли го?“, каза Елинор. Лиз разбираше как сама бе решила какво иска той и никога не се бе замислила дали това е вярно, не се бе запитала дали и той като Марк Болдуин не би бил щастлив с нещо много по-обикновено.

— О, Ричард, съжалявам. Съжалявам, съжалявам... — мълвеше тя, когато стигна до последния ъгъл преди църквата.

Този път, щом видя тъмната неподвижна фигура, вече не се съмняваше какви мисли го изпълват. Унилото му лице ѝ даде смелост да пристъпи към него и да постави ръка на рамото му:

— Ричард, трябва да поговорим.

Той я погледна, сякаш не можеше да повярва, че тя е тук.

— Бет... — Замълча и с усилие се поправи. — Лиз, какво...

— Не — прекъсна го бързо тя. — Не Лиз. Бет!

— Бет? — повтори той несигурно. — Не, не Бет. Бет е... беше... моята съпруга.

— И още е! — извиси отчаяно глас тя. Той изглеждаше толкова далечен, сякаш никога нямаше да може да го достигне. — Ричард, аз все още съм твоя съпруга... или бих искала да бъда... Ако ти ме искаш.

Думите ѝ бавно достигнаха до съзнанието му. Той отметна глава.

— Ако те искам! Ако... Господи, Бет, винаги съм те искал, от първия миг, в който те видях!

Изведнъж протегна ръце, сграбчи раменете ѝ, притисна я към себе си и жадно впи устни в нейните. Лиз отвърна с желание, разбирайки, че в момента думите не са достатъчни, че това е единственият начин да проникне през защитата, която е издигнал около себе си. Успя! Целувката стана по-нежна, разбуждаща копнеж и

Лиз се сгуши в прегръдката му, забравила всички страхове и съмнения, непоносимата болка от раздялата.

— Бет... — Ричард вдигна глава и я погледна право в очите. — Защо правиш всичко това? — За неин ужас отстъпи крачка назад. — Какво всъщност искаш?

Последните думи бяха казани по-твърдо. Дали пак сгреши? Но все пак я нарече Бет и — независимо дали го осъзнаваше — ръцете му все още бяха на раменете ѝ... Това ѝ даде смелост да срещне погледа му.

— Искам теб. Винаги съм искала само това — отговори тя твърдо и улови проблесналите в очите му чувства, преди отново да ги е потиснал.

— Казах ти...

— Да, знам... — Трябваше да го прекъсне веднага. — Знам, не искаш просто едно приключение, само секс без любов. Знам, аз също не го искам.

— Какво тогава...

Светският лъв, чаровният сладкодумец Ричард не можеше да намери думи. Щастливи сълзи замъглиха очите ѝ.

— Искам това, което някога имахме — любовта, брака...

Но Ричард бе чул само една дума.

— Любовта, Бет... Ти каза любов! — Погледът му се проясни. — Какво искаш да кажеш?!

— Че те обичам, Ричард! Винаги съм те обичала.

— Какво се случи, Бет? — въздъхна той. — Къде сбърках?

— Не, не ти. Не само ти. Дватама сбъркахме. Увлечени в работа, затрупани от грижи за дом и прехрана, забравихме да говорим за нещата, които наистина имат значение, загубихме връзката един с друг. — Тя пое дълбоко въздух. — Бракът означава да даваш и да получаваш, но трябва да разбереш какво иска да получи другият, за да знаеш как да го дадеш.

— И трябва да осъзнаеш какво ти дава другият, преди да го приемеш — добави Ричард.

— Аз мислех, че искаш съпруга като Елинор или като майка ти — елегантна, идеална домакиня, добра готвачка...

— Готвачка?! — изсмя се Ричард. — И това за Нел? Но, Бет...

— Знам. Искам да кажа, вече знам — добави тя, решила да е честна докрай. — Обадох се на Елинор тази сутрин и тя ми призна как успява. Преди не знаех. Затова бях нервна — чувствах, че не мога да се меря с майка ти и сестра ти. Те се справяха така добре, а аз мислех, че такива приеми искаш и ти от мен. Искях всичко да бъде така добре, както при майка ти...

— Ако исках това, щях да си остана при нея! Бет, аз не се ожених за теб, защото съм търсил готвачка или домакиня. Аз търсех теб! Мислиш ли, че щях да имам нещо против да постъпваш като Елинор, или че не бих бил доволен, ако просто сервираше боб? Канех толкова хора на вечеря, за да си създам делови връзки — да, но и защото исках целият свят да види каква красива, умна, прекрасна съпруга имам.

Лиз беше зашеметена. Мислеше, че го е разбрала, но не беше очаквала толкова.

— Бях горд с теб. Толкова горд, че си избрала точно мен за съпруг, и исках всички да разберат това.

— А аз си мислех, че това е само за да впечатлиш потенциалните си клиенти.

— По дяволите, Бет, не! Как си могла да помислиш такова нещо? — Ричард се вгледа в лицето ѝ. — Не съм ти го казвал, нали? Бет, мила, извинявай... Страх ме е, че не ме бива да говоря за чувствата си. — Той въздъхна и прекара пръсти през косата си. — Помня как Нел се нахвърли върху мен, след като ти ме напусна. Тя каза, че не умея да показвам чувствата си, че не съм успявал да изразя любовта си към теб. Аз ѝ възразих, че не знае какво говори, че не съм преставал да ти давам доказателства за обичта си...

— Подаръците — подсказа Лиз, а Ричард се усмихна с тъга.

— Като всички мъже, мислех, че ако даваш красиви вещи на една жена, тя ще разпознае знаците на любовта. Чак когато нарече подаръците ми „неща“ разбрах, че това не е достатъчно, че те не означават нищо, ако не ти кажа, че те обичам.

— Не си прав да обвиняваш за това само себе си. Ти не си бил научен на това... Майка ти...

— ... ме научи, че това стига, за да изразя чувствата си. Мъжете се променят, любов моя, но ме е страх, че все още остават на мода силните мълчаливи мъже.

— А аз не ти казвах колко несигурна се чувствам. Че това е причината да не си търся по-добра работа. Не съм ти казвала дори за мечтата си да работя самостоятелно, защото ме беше страх, че няма да се справя. — Лиз не можеше да го остави да поеме цялата вина, след като тя бе също толкова виновна. — Само усложнявах всичко, като опитвах да се правя на свръхжена.

— Колко по-добре щеше да бъде, ако ми беше позволила да ти помагам.

— Но аз исках...

Думите замръзнаха на устните ѝ, когато си спомни как Ричард се беше опитвал да помага. В началото той винаги идваше в кухнята и се захващаше да приготви нещо, но стремежът ѝ към съвършенство я караше да му прави безброй забележки. Колко пъти бе възкликвала нетърпеливо: „Ох, остави, сама ще го свърша!“. Нищо чудно, че се беше отказал.

— Струваше ми се, че нямаш нужда от моята помощ и, като познавах майка ти, ме беше страх да не се обидиш, да не се почувстваш подценена. Накрая вече не знаех нужен ли съм ти — не искаше подаръците ми, помощта ми... Беше станала дотам независима, че не разбирах изобщо за какво съм ти нужен.

Беше искал тя да се нуждае от него, отчаяно бе искал да ѝ даде нещо от себе си. А тя, глупачката, беше приела обвинението на майка си, беше решила, че и той като всички мъже се интересува единствено от себе си. Но тя самата не му беше давала шанс. Единственият път, когато си позволи да бъде слаба, бе когато я връхлетя мигрената. Тогавя Ричард беше толкова внимателен, а тя прекалено упорита, прекалено сляпа, за да оцени това.

— Накрая изглеждаше, че има само един начин да те докосна, и в буквален, и в преносен смисъл — в леглото. Струваше ми се, че само там съм ти нужен... А ти ме пропъди.

— Аз пък мислех, че не се интересувах вече от мен.

— Не съм се интересувал? Бет, само да знаеш какво ми струваше да не разбия проклетата врата тази нощ, а и всяка следваща. Винаги съм си мислел, че съм достатъчно цивилизован, но имаше опасност пещерният човек да оживее в мен. Всяка секунда трябваше да се боря със себе си. Реших, че ако те оставя на спокойствие, ще се върнеш. Пък и няхах право да настоявам да спиш с мен, ако не искаш. —

Стисна здраво ръцете ѝ. — По дяволите, така силно те желяех, че това едва не ме уби. Виждах в секса единствения начин да изразя чувствата си към теб... Не разбирах, че няколко обикновени думи биха свършили същата работа. Но ти беше толкова студена, толкова далечна... Не издържах. Онази последна нощ... Но, Бет, аз никога...

— Знам — прекъсна го Лиз. Не можеше да го остави да повтори нейното обвинение в изнасилване. Дори когато го беше казала, знаеше, че това не е истина, че просто иска да уязви Ричард. — Разбрах. Ти си искал да дадеш, а аз го приех като вземане.

— На следващия ден се срамувах от себе си. Но от начина, по който ми отвърна, останах с впечатление, че може би въпреки всичко, ще успеем да започнем отначало. Ако знаеш колко ми беше трудно на следващата сутрин да те оставя и отида на работа. Но ти спеше, а аз вече закъснявах. Успокоявах се, че само след няколко часа ще бъдем отново заедно и ще мога да ти обясня всичко. Няколко пъти звънях, но ти не отговаряше.

Лиз си спомни тревожния звън на телефона, докато трескаво стягаше багажа си. Колко по-различно щеше да бъде всичко, ако бе вдигнала слушалката!

— На обед се върнах... — Болката, изписана на лицето му, ѝ каза без думи какво е почувствал.

По обед тя вече пътуваше към майка си — най-неподходящия за случая човек. С горчивия си опит и предразсъдъци Джейн Нийл бе последната, която би се опитала да види мъжката гледна точка, да разбере Ричард и да ѝ предложи друго обяснение, както бе направила Елинор. Да бе отишла при Елинор, да ѝ бе разказала всичко, вместо просто да заяви, че бракът ѝ е окончателно разрушен и не иска да говори за това...

— Вече съжалявам, че не те дочаках — въздъхна Лиз. — Бях точно толкова виновна, колкото и ти, защото не се опитах да ти обясня как се чувствам. Никой от нас не знаеше нито как да дава, нито как да получава. О, Ричард, колко пропуснато време!

— Трите месеца, преживени без каквато и да е връзка с теб, бяха истински ад. Не виждах смисъл в живота. През първите дни опитвах да ти се обадя, но винаги майка ти вдигаше телефона и казваше, че не искаш да говориш с мен. Дори няколко пъти идвах, но тя ми затръшваше вратата.

Лиз беше смаяна. Майка ѝ бе казала само за първия път и тя се беше съгласила с нея, че е по-добре да не разговаря с Ричард. Но за другите обаждания и за посещенията му Лиз не знаеше и бе приемала мълчанието на Ричард като още един знак за безразличието му към нея.

— Нищо не знаех за това. Майка ми сигурно...

— ... е решила да те пази от „онзи човек“ — довърши Ричард вместо нея. — Не мога да я обвинявам. За нея всички мъже са като баща ти. Само ако знаех, че не говори от твое име, сигурно нямаше да се откажа. И тогава Елинор реши да поеме нещата в свои ръце. Така и не разбрах защо се съгласи да ми пишеш.

— Аз също не знам — призна Лиз. — По това време мислех, че сме се разделили много лошо и исках само да изгладя нещата. Реших, че ако не можем да живеем заедно, поне трябва да се държим цивилизовано. Но сигурно още тогава съм се самозалъгвала. Истината е, че не мога да живея без теб. О, Ричард, наистина ли имаме този шанс? Наистина ли можем да започнем отначало?

— Това искам повече от всичко на света. Този път ще бъде съвсем различно. — Той нежно я привлече към себе си. — Бет, мила моя, бях голям глупак, но това никога вече няма да се повтори! Никога не съм ти казвал колко много те обичам, сега ще го сторя. За мен ти си целият свят, любов моя! Не мога да съществувам без теб.

— И аз не бих могла да живея без теб — въздъхна тя щастливо, сгуши се в прегръдките му и получи най-сладката, най-прекрасна целувка.

— Може би тази година раздяла не е била съвсем изгубено време — замислено каза Ричард доста по-късно.

— Влюбването ни беше така внезапно, че не успяхме да се опознаем както трябва. Повечето хора го правят преди сватбата, ние трябваше да го направим след това. — Той потръпна. — Само като помисля колко малко оставаше да те загубя завинаги... И всичко това, защото не знаех как да давам...

— И двамата допуснахме грешки — тихо вметна Лиз. — Но сега сме се поучили. Вече и двамата знаем как да даваме и как да получаваме. — Тя срещна погледа му и любовта, която прочете в очите му, ѝ донесе неизмерима радост. — Бих могла да ти дам толкова много любов.

— Аз също — бързо отвърна той. — Има и нещо друго. — Докато говореше, бръкна в джоба си и протегна ръка към нея. — Не... не подарък... Искам да ти дам себе си... и това...

Той отвори длан. Очите на Лиз се премрежиха от бликналите сълзи — там блестеше венчалната ѝ халка, която бе оставила на възглавницата онази сутрин.

— Откакто замина, винаги е с мен. Искях през цялото време да нося до себе си частица от теб. След като се съгласи да се срещнем отново, се молах да дойде моментът, когато ще мога да ти я върна. Ще я вземеш ли, Бет, ще я носиш ли отново, като знаеш, че с нея вземаш и сърцето ми?

— За какво друго бих могла да мечтая?

Лиз протегна ръка. Халката се плъзна леко на мястото си. Като в сън долови гласа на Ричард и разбра, че той повтаря думите на брачната клетва, произнесени преди четири години. С пресекващ глас тя се присъедини към него:

— В бедност и богатство, в здраве и болест, ще те обичам и ще се грижа за теб, докато смъртта ни раздели.

И когато слънцето най-после проби облаците и позлати реката, Лиз разбра, че този малък обред е истинското начало на техния брак.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.